

TEHTÄVÄNIEKKA

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY:N JÄSENLEHTI
PROCEEDINGS OF THE FINNISH CHESS PROBLEM SOCIETY

N:o 2 / 2014 11.6.2014

Terho Marlo
Omistus Heikki Westerinen 70 vuotta

3 siirron apumatti

TEHTÄVÄNIEKKA

JULKAISIJA/ PUBLISHER:

Suomen tehtäväniekat ry.

Päätoimittaja ja toimituksen osoite /

Editor in chief: Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Muu toimituskunta / Editorial staff:

Johan Beije, Mikael Grönroos, Hannu Harkola, Terho Marlo, Pauli Perkonjoja, Hannu Sokka, Janne Syväniemi, Henry Tanner

Taitto / Layout:

Painopaikka / Printed in: Picaset Oy, Helsinki 2014

ISSN 2242-3257

Vuositilaus ei-jäsenille 2014: 28 EUR

Subscription fee abroad 2014: 28 EUR

Irtonumerohinta / Single issues: 6 EUR

Osoitteenmuutokset sihteerille! /

Changes of address to the secretary!

Sisällysluettelo

Oma maa mansikka.....	51
EM 2014 Montenegrossa	52
Paha pähkinä 61.....	53
1. Israelin avoin ratkaisukilpailu.....	57
Heikki Westerinen 70 vuotta.....	59
Eero Saarenheimo 95 vuotta.....	60
Kari Valtonen 60 vuotta	61
100 vuotta Aarne Dunderin syntymästä. 63	
In memoriam Paul Valois	66
Leo Valven syntymästä 100 vuotta	66
Ohestalyönti tehtäväshakissa	67
Tuomio: Lopputehtävät ST 2003-04.....	77
Mission possible – tehtäviä Euroopassa..	79
Hiljaisia siirtoja, 2. painos.....	83
Bernin tehtäväkongressi	83
Juhlatapaaminen Andernachissa.....	84
Raportti brittien kevätpäiviltä	86
Kevätpäivät Satakunnassa.....	87
Ensipainokset.....	88
Ratkaisupisteet 6/2013	96
Summary	99

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY

<http://www.sci.fi/~stniekat/st>

Puheenjohtaja / Chairman:

Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki, e-mail: kkkarhunen@luukku.com

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Hannu Harkola, Vähän-Kellosalmentie 93, 17500 Padasjoki. Puh./Tel. 045 678 9042, email: hannu.harkola@netti.fi

Pankkitili / Bank account:

Nordea Ylöjärvi FI34 1443 3000 0418 86

Jäsenmaksu 2014: 25 EUR

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta.

Puh./Tel. (03) 348 3447

e-mail: kauko.virtanen@tuubi.net

Satakunnan osasto:

Veikko Valo, Koivistonpuistikko 47 B 25, 28130 Pori, e-mail: psy@dlc.fi

Turun osasto:

Hannu Sokka, Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku

email: hannu.sokka@saunalahti.fi

Vaasan osasto:

Seppo Praski, Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentaus-ta, Kunniatie 56, 15560 Nastola

Kansitehtävästä lisää sivulla 59 / *More about the cover problem on page 59.*

Aineisto seuraavaan *Tehtäväniekka*-lehteen 28.7.2014 mennessä.

Oma maa mansikka...

Tätä kirjoitettaessa ovat alkuvuoden kiivaimmat riennot jo taaksejäänyttä elämää. Joululahjat ovat löytäneet paikkansa tai ne on palautettu kauppaan, kevätkylvöt on tehty ja äitienpäivä juhlittu. Yllätys eli liene, että askelten kaiku on ollut sama tehtävähakkirintamalla. Moni tuttu, vuosittain toistuva tapahtuma on tämän vuoden osalta jo takana. Kansainvälinen ratkaisukilpailu ISC, ST:n vuosikokous, SM-ratkaisukilpailu, kevätpäivät – tässä tuttua ohjelmaa, josta on tietoa joko edellisessä tai tässä lehdessä. Toukokuussa pidettiin vielä ratkaisemisen EM, josta on uunituoretta tietoa edempänä. Jotkut näistä tapahtumista ovat hyvinkin perinteisiä, jotkut vasta tämän vuosituhannen tuotetta. Nuorimpia yllämainituista ovat EM ja ISC, jotka molemmat järjestettiin tänä vuonna kymmenennen kerran.

Jäsenjulkaisuna *Tehtäväniekka* pyrkii kertomaan ajankohtaisista tapahtumista tavalla, joka on sekä asiapitoinen että mielenkiintoinen. Miten tavoitteessa onnistutaan, on toinen asia, mutta pyrkimystä löytyy. Kirjoittajavastuita pyritään jakamaan ja julkaisemme mielellämme jäsenten mietteitä.

Sisäsivuilla huomioidaan kunnioitettavaa merkkipäivää, sillä 95 ikävuotta on melkoinen saavutus. Kunnioitusta vain lisää se, että juhlija, radioprofessori Eero Saarenheimo seuraa edelleen aktiivisesti ST:n toimintaa. Harva harrastus onnistuu melkein vauvasta vaariin.

Takasivulla on neljä kuvaa ansioituneista tehtäväniekoista. Kaksi heistä, Arne Dunder ja Leo Valve, syntyi sata vuotta sitten. Molemmat olivat sekä kansainvälisesti että

kansallisesti merkittäviä tehtävähakkimiehiä. Valveen elämä jäi valitettavan lyhyeksi, mutta hänen tyylikkäästään tehtävänsä kestävät edelleen katsomisen ja herättävät ihailua. Arne Dunderista on muistokirjoitus sisäsivuilla. Kirjoitus on Henry Tannerin käsialaa, tunsihan Henry porilaislähtöisenä Dunderin hyvin todellisen shakin monipuolisuusmiehenä: tehtävähakin lisäksi Arne teki mittavan elämäntyön shakkikirjoittajana, shakki-johtajana ja pelishakin puolella esimerkiksi paikallisen kerhon primus motorina.

Lehdessä on tällä kerralla mittava katsoaus viime aikojen kansainvälisiin tehtävähakkitapaamisiin. Neal Turner on vierailut Iso-Britannian tehtävähakkipuolesta Keski-Euroopassa järjestetyissä tilaisuuksissa. Vaikka ulkomailla olemisessä voi kuvitella olevan erityistä hohtoa, niin voin kokemuksesta vakuuttaa, että yhtä hienoja tehtäviä ja shakillisesti sivistynyttä seuraa on tarjolla Suomessakin. Kotimainen osaaminen on tehtävähakissa vahvaa. Siksikin kannattaa osallistua kevät- ja syyspäiville sekä muihin tehtävätapaamisiin, jos mahdollisuuksia on. Ellei ole, niin perehtykää ainakin ohestalyönnin saloihin takakannessa ja sisäsivuilla noteeratun, merkkipäiväänsä äskettäin viettäneen Kari Valtosen opastuksella.

Edellisen lehden mukana saapuivat pankkisiirtolomakkeet jäsenmaksun maksamista varten. Hmm... olethan muistanut? Toivottavasti, mutta sisäsivuilla on toimintaohje, jos asia on unohtunut!

Jorma Paavilainen

EM 2014 Montenegrossa

Ratkaisemisen EM-kilpailuja on nyt järjestetty kymmenen kertaa. Tänä vuonna kisattiin Montenegron Igalossa 16.–18.5.

Ensimmäinen EM pidettiin vuonna 2005 Puolan Legnicassa. Mestaruuden voitti Suomi ja henkilökohtaisen kilpailun voittokin tuli tuolloin Pauli Perkonojalle, kilpailun vanhimmalle osallistujalle!

Pientä ja ehdottoman subjektiivista vertailua Legnican ja kymmenennen kilpailun välillä:

Joukkueiden määrä: Legnica (L): 16, Igallo (I): 15

Ratkaisijoiden määrä: L: 75, I: 63

Suomalaisten henkilökohtaiset sijoitukset: L: 1, 5, 20, 26 ja I: 28, 30 ja 35

Suomen joukkueessa Legnicassa olivat Perkonojan lisäksi Hurme, Paavilainen ja Tanner. Nämä kolme muodostivat Igalon joukkueen. Neljättä ratkaisijaa emme valitettavasti saaneet joukkueeseen, mistä tietysti on pelkkää häitää joukkueetulosta ajatellen.

Suomen joukkueen sijoitus Igalossa on yksinkertaisesti heikko. Joskus hyväksemme olleet marginaalit kääntyivät nyt muiden puolelle, mutta mitään epäoikeudenmukaista tuloksissa ei ollut. Yhdeksän joukkuetta yksinkertaisesti ratkaisi paremmin.

Ehkä ei ole syytä vielä pukeutua säkkiin ja ripotella tuhkaa ylleen, olivathan edellisten arvokisojen, Batumin MM-kilpailun, tulokset ilahduttavat joukkueen ollessa neljäs. Jatkoa ajatellen on kuitenkin saatava muitakin kärkiratkaisijoitamme liikkeelle ja etenkin uusia ratkaisijoita kiinnostumaan lajista. Mitään oleellista uusien valtioiden esiinmarssia tai ratkaisijoiden vyöryä kilpailuun ei ole tapahtunut, siinä mielessä asetelmat ovat pysyneet ennallaan.

Sitten kilpailutapahtumiin. Kilpailut pidettiin Igalon urheiluhallissa, jonka tilat olivat avarat ja periaatteessa miellyttävät. Häiriötä koitui lähinnä vain oudoista äänistä muuten hiljaisessa hallissa. Äänet saattoivat

olla lähtöisin ilmastoinnista, tuuletuksesta tms. ja häiritsivät tietysti kaikkia tasapuolisesti.

Avajaiset pidettiin perjantaina 16.5. ennen ratkaisukilpailua. Puheet olivat onneksi lyhyitä ja tunnelmakin hyvä, kunnes WFCC:n puheenjohtaja Harry Fougiaxis puheessaan kertoi surullisen uutisen englantilaisen Paul Valois'n kuolemasta vain pari päivää aikaisemmin. Iso-Britannian Jonathan Mestel piti muistopuheen, jonka jälkeen kunnioitettiin Valoisin muistoa hiljaisella hetkellä. Muistokirjoitus vainajalle on toisaalla tässä lehdessä.

Ratkaisukilpailuista vastasi puolalainen Ryszard Królikowski. Avoimessa kilpailussa oli perinteiset puitteet, kolme tuntia 12 tehtävään. Tehtävät olivat pääasiassa hyvin valittuja, lopputehtävät korrekteja ja sama linja jatkui myöhemmin myös EM-kisassa.

Useimmat mukana olleista 60 ratkaisijasta käyttivät täyden ajan ja lopputuloksissa pistejakautuma oli maksimista 13 pisteeseen. Voiton vei Jonathan Mestel, tuo vanha kettu. Suomalaisista Jorma voi olla tulokseensa tyytyväinen, Harri ja Henry vielä etsivät parasta virettään.

Avoimen tuloksilla ei kuitenkaan ole mitään merkitystä, kun varsinainen koitos alkaa. Tämän saivat huomata heti kaksisiirtoiskierroksella esimerkiksi Mestel ja allekirjoittanut, jotka erehtyivät mieron tielle samalla tavalla samassa tehtävässä. Suomalaisittain oli lisäharmi, että Henrykin erehtyi yhdessä tehtävässä, mutta onneksi Harri otti asiallisen maksimituloksen. Joukkue sai näin huonon startin. Kolmisiirtoiskierros tuotti jonkin verran vaikeuksia muille ja paljon meille. Jorma 10, Harri 9 ja Henry 6,6 pistettä – Suomi jäi edelleen lisää kärkitiloista. Ennen kilpailua olin jopa kuvitellut, että voisimme havitella neljättä sijaa, mutta nyt tämäkin haave voitiin haudata.

Lisää lunta tupaan tuli lopputehtäväkier-

roksella, jossa kohteista kaksi oli puolalaisen Jasikin ensipainoksia. Tehtävät tuntuivat heti kierroksen päätyttyä tolkuttoman vaikeilta eikä tämä käsitys ole muuttunut. Parhaat tulokset olivat 12 ja 11 pistettä, yleisimmät saaliit 2–4 pistettä. Jorma 5, Harri ja Henry kumpikin kaksi pistettä.

Toisena päivänäkään ei aurinko paistanut risukasaan. Apumateissa oli sopivasti vaikeutta, mutta moitteen sana siitä, että kolmisiirtoisen yhdellä ratkaisulla ei ollut paljoakaan yhteistä kahden muun ratkaisun kanssa. Tämä ei kuitenkaan hämännyt parhaita maita tai ratkaisijoita, jotka jatkoivat vankkaa tahtiaan. Jorma 10,5, Harri 9 ja Henry 8 pistettä.

Monisiirtoisissa saatiin sentään pieni valonpilkhahdus, kun Henry ratkaisi komeasti 14 pisteen edestä. Jorma 8,8 ja Harri viisi pistettä, vaikka kummallakin olisi edellytykset selvästi parempaan.

Itsemateista kahden laatija oli Milomir Babic, jonka tehtäviä on myös tämän lehden ensipainospalstalla. Sympaattisen serbin kaksisiirtoinen oli helpohko, mutta viisi-siirtoinen yhteistehtävä Blagojevicin kanssa monimutkainen selvitettävä. Näin etenkin kolmen päivän rankan kisaamisen päätteeksi. Käsittämättömistä ajatusvirheistäni huolimatta Jorma 10,5, Harri 10 ja Henry 5 pistettä.

Lopputulokset ja yksityiskohdat löytyvät taulukoista.

Ensimmäisen ratkaisupäivän iltana pidettiin vielä kaksisiirtoisten mattitehtävien pikaratkaisukilpailu. Kolmekymmentä tehtävää, yksi kerrallaan minuutin verran valkokankaalla. Tämänkin kilpailun voitti Mestel, josta yhden pisteen jäivät Ukrainan Djatšuk ja Paavilainen. Näiden keskinäinen järjestys vertailtiin jollakin periaatteella, jota ei tosin kerrottu. Harri ja Henry eivät ottaneet osaa.

Lämminhenkisissä päättäjaisissä juhliittiin asianmukaisesti. Niiden jälkeisissä illanistujaisissa venäläinen Anna Bylinkina

esitti säveltämänsä ja sanoittamansa laulun ratkaisijoille. Lahjakkaan kitaristin esitys löytyy internetin ihmemaailmasta eli YouTubesta, kannattaa katsoa!

Montenegro oli jylhän kaunis maa, tummasävyiset vuoret vastasivat maan nimeä ja Adrianmeri oli kaunis, kuten sillä on tapana olla. Tapahtuman järjestelyissä ja tulospalvelussa oli hieman toivomisen varaa, mutta suuriin valitusvirsiin ei niiden suhteen ole aihetta.

Jorma Paavilainen

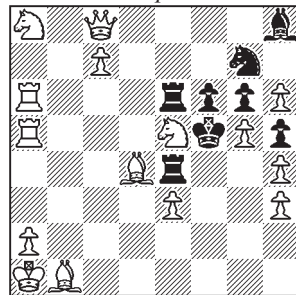
Paha pähkinä 61

Vincent Eatonin tehtävät tunnettiin vaikeudestaan – kuten kevatpäivien ratkaisijat vahvistivat!

Vincent Eaton's problems were notable for their difficulty – as will be confirmed by Kevatpäivä solvers!

Vincent L. Eaton

Chess Correspondent 1947

Ratkaisu / *Solution to Paha pähkinä 60:*

1.Ta2! (uhk. 2.Ka2 uhk. 3.Txa6#, 2.- R~ 3.Rc7#) 1.- h1L 2.e4 Lxe4/Lf3/Lg2 3.Te2/Rxf3/Txg2, 1.- hxg1L 2.e3 Lh2/Lxe3/Lf2 3.Txh2/Te2/Txf2

Jos sinulla on oma suosikkipähkinäsi, niin lähetä se Neal Turnerille, ja suosikkisi voi päästä tälle palstalle.

RATKAISEMISEN 10. EM-KILPAILU IGALOSSA 17.–18.5.2014

sija	nimi	2#	3#	It	a#	n#	i#	yht.	aika
1	Puola	45,00	42,20	30,00	35,50	45,00	40,10	237,80	997
1	Murdzia, Piotr	15,00	15,00	11,00	15,00	15,00	15,00	86,00	313
5	Piorun, Kacper	15,00	14,00	5,00	10,00	15,00	14,30	73,30	334
9	Mišta, Alexander	10,00	13,20	12,00	8,00	15,00	10,80	69,00	350
18	Górski, Piotr	15,00	8,20	7,00	10,50	10,00	7,90	58,60	360
2	Venäjä	30,00	44,00	12,00	42,50	40,00	32,10	200,60	1007
2	Jevsejev, Georgi	15,00	15,00	6,00	15,00	15,00	13,00	79,00	347
25	Mukosejev, Anatoli	5,00	14,00	3,00	15,00	15,00	3,60	55,60	306
27	Viktorov, Jevgeni	5,00	14,00	3,00	12,50	10,00	10,80	55,30	360
22	Petrov, Andrei	10,00	15,00	3,00	10,00	10,00	8,30	56,30	354
3	Serbia	40,00	43,20	15,00	33,50	34,40	24,90	191,00	1049
13	Kovačević, Marjan	15,00	15,00	4,00	10,50	10,00	9,30	63,80	359
8	Mladenović, Miodrag	15,00	15,00	2,00	13,75	15,00	8,60	69,35	330
40	Radović, Srećko	10,00	7,40	3,00	6,50	9,40	7,00	43,30	360
21	Djurasević, Branislav	10,00	13,20	8,00	9,25	9,40	6,60	56,45	360
4	Alankomaat	45,00	30,20	10,00	36,50	35,75	21,90	179,35	1075
16	Wissmann, Dolf	15,00	9,20	4,00	15,00	9,25	9,00	61,45	355
15	Uitenbroek, Hans	15,00	12,00	3,00	12,50	15,00	4,30	61,80	360
24	van den Heuvel, Peter	15,00	9,00	3,00	9,00	11,50	8,60	56,10	360
5	Liettua	40,00	34,20	12,00	34,00	30,80	26,80	177,80	1042
4	Limontas, Martynas	15,00	14,00	6,00	15,00	13,80	10,00	73,80	335
12	Satkus, Vidmantas	15,00	12,20	3,00	9,00	15,00	11,50	65,70	347
55	Paliulionis, Viktoras	5,00	8,00	3,00	9,00	0,00	5,00	30,00	360
54	Satkus, Vilimantas	10,00	1,00	3,00	10,00	2,00	5,30	31,30	359
6	Azerbaidžan	25,00	40,20	14,00	30,50	32,20	30,10	172,00	975
17	Almammadov, Araz	10,00	14,00	3,00	10,50	13,80	9,30	60,60	323
23	Iskandarov, Misratdin	5,00	13,20	8,00	10,00	8,40	11,50	56,10	354
26	Mammadov, Zaur	10,00	13,00	3,00	10,00	10,00	9,30	55,30	325
61	Abdullayev, Elmar	0,00	0,00	3,00	3,75	1,75	0,00	8,50	311
7	Iso-Britannia	35,00	33,60	11,00	29,00	33,80	28,20	170,60	1062
7	Mestel, Jonathan	10,00	14,00	7,00	10,50	15,00	13,00	69,50	342
29	McNab, Colin	15,00	7,40	2,00	8,00	9,40	9,30	51,10	360
32	McDowell, Michael	10,00	12,20	1,00	10,50	9,40	4,30	47,40	360
53	Gemmell, John	5,00	7,00	2,00	8,00	8,80	5,90	36,70	360
8	Saksa	30,00	21,70	9,00	36,00	38,80	20,90	156,40	1061
34	Steinbrink, Axel	5,00	4,50	2,00	13,00	13,80	7,30	45,60	346
49	Czeremin, Claus	5,00	11,00	1,00	12,50	5,00	3,60	38,10	360
20	Rein, Andreas	15,00	4,00	4,00	8,75	15,00	10,00	56,75	359
42	Neef, Wilfried	10,00	6,20	3,00	10,50	10,00	2,20	41,90	356
9	Slovenia	30,00	30,00	16,00	27,50	23,20	24,20	150,90	1076
11	Šivic, Klemen	10,00	15,00	11,00	11,50	9,40	10,00	66,90	356
36	Klasinc, Marko	10,00	8,00	2,00	8,00	10,00	7,30	45,30	360
48	Sitar, Darko	10,00	7,00	3,00	8,00	3,80	6,90	38,70	360

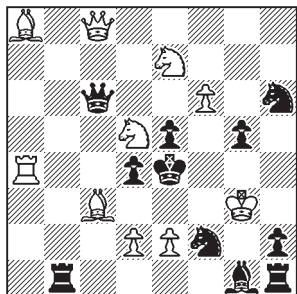
sija	nimi	2#	3#	lt	a#	n#	i#	yht.	aika
10	Suomi	35,00	25,60	9,00	27,50	27,80	25,50	150,40	1076
28	Paavilainen, Jorma	10,00	10,00	5,00	10,50	8,80	10,50	54,80	360
30	Hurme, Harri	15,00	9,00	2,00	9,00	5,00	10,00	50,00	360
35	Tanner, Henry	10,00	6,60	2,00	8,00	14,00	5,00	45,60	356
11	Slovakia	30,00	18,00	8,00	29,50	33,80	26,20	145,50	1080
38	Kolčák, Marek	10,00	4,00	3,00	9,00	10,00	8,30	44,30	360
31	Klemanič, Emil	10,00	14,00	2,00	4,00	9,40	9,30	48,70	360
39	Peitl, Tomas	10,00	0,00	2,00	12,50	14,40	5,00	43,90	360
47	Vyparina, Matej	10,00	0,00	3,00	8,00	9,25	8,60	38,85	360
12	Ukraina	35,00	15,50	9,00	29,50	25,00	23,20	137,20	1063
46	Kopyl, Valery	0,00	2,50	3,00	15,00	5,00	13,60	39,10	359
41	Djatšuk, Vasyl	15,00	8,00	4,00	8,00	3,20	4,30	42,50	348
37	Krivenko, Valery	15,00	2,00	2,00	6,50	15,00	4,30	44,80	355
56	Vasyliv, Stanislav	5,00	5,00	2,00	5,00	5,00	5,30	27,30	360
13	Kreikka	35,00	18,00	4,00	28,50	30,00	18,90	134,40	1056
10	Mendrinis, Nikos	15,00	15,00	1,00	12,50	15,00	10,00	68,50	357
58	Fougias, Harry	10,00	3,00	0,00	8,00	0,00	4,30	25,30	360
44	Kourkoulos-Arditis, Stamatis	10,00	0,00	3,00	8,00	15,00	4,60	40,60	339
14	Kroatia	25,00	21,00	5,00	19,00	20,00	25,00	115,00	701
3	Filipović, Marko	15,00	15,00	2,00	12,50	15,00	15,00	74,50	341
45	Udovčić, Branko	10,00	6,00	3,00	6,50	5,00	10,00	40,50	360
15	Valko-Venäjä	10,00	19,00	5,00	18,25	20,00	14,30	86,55	705
14	Bulavka, Aleksandr	10,00	14,00	3,00	11,75	15,00	10,00	63,75	345
60	Sihnevich, Mikalai	0,00	5,00	2,00	6,50	5,00	4,30	22,80	360
Henkilökohtainen kilpailu									
6	Van Beers, Eddy BEL	15,00	8,20	7,00	10,50	15,00	15,00	70,70	320
20	Ganzhin, Mikhail RUS	15,00	14,00	2,00	8,00	8,80	10,00	57,80	360
33	Pletnev, Dmitry RUS	10,00	8,00	7,00	7,50	5,00	9,30	46,80	360
43	Nicula, Dinu-Ioan ROU	5,00	8,90	3,00	8,75	7,80	7,30	40,75	360
50	Radomirović, Miodrag SRB	15,00	0,00	3,00	10,50	5,00	4,30	37,80	359
51	Piliczewski, Bogusz POL	10,00	4,00	1,00	8,00	5,00	9,30	37,30	360
52	McKay, Roddy GBR	5,00	6,50	3,00	8,00	10,00	4,30	36,80	353
57	Bylinkina, Anna RUS	5,00	1,00	2,00	5,00	7,60	4,90	25,50	360
59	Steponavicius, Stasys LTU	10,00	0,00	3,00	8,00	0,00	4,30	25,30	360
62	Ralik, Oliver SVK	0,00	0,00	1,00	3,75	0,00	3,60	8,35	358
63	Zemankova, Helena SVK	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	360

IGALON AVOIMEN RATKAISUKILPAILUN PARHAITA

1. Jonathan Mestel, GBR 60	8. Kacper Piorun, POL 52 (180 min)
2. Piotr Murdzia, POL 57	9. Araz Almammadov, AZE 50,25
3. Piotr Górski, POL 56,5	10.-11. Tomas Peitl, SVK 49,75
4. Eddy Van Beers, BEL 55,75	10.-11. Anatoly Mukosejev, RUS 49,75
5.-6. Marko Filipović, CRO 53,25	- - -
5.-6. Jorma Paavilainen, FIN 53,25	43. Harri Hurme, FIN 33
7. Alexander Mišta, POL 52 (171 min)	53. Henry Tanner, FIN 27,75

RATKAISEMISEN 10. EM-KILPAILUN TEHTÄVÄT

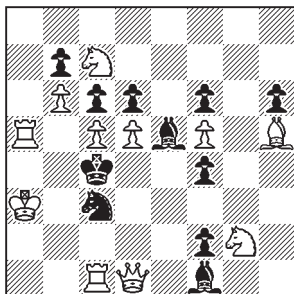
A

2#

10+11

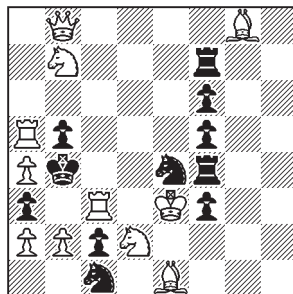
B

2#

11+11

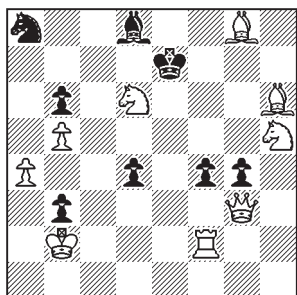
C

2#

11+11

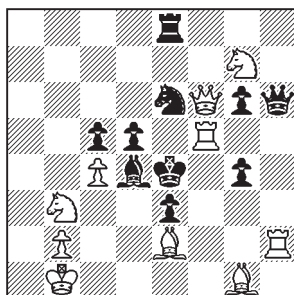
D

3#

9+8

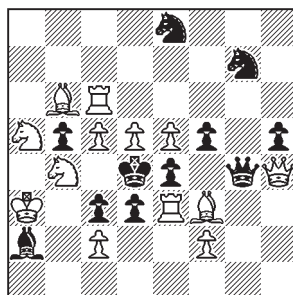
E

3#

10+10

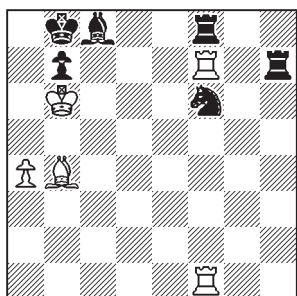
F

3#

13+11

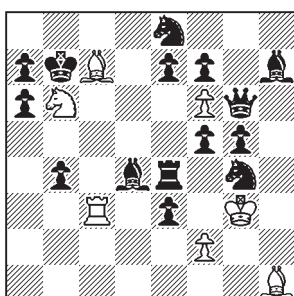
H

+

5+6

J

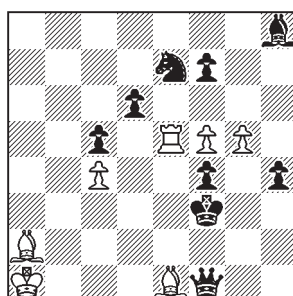

a#2

4.1.1.1

7+15

K

a#3

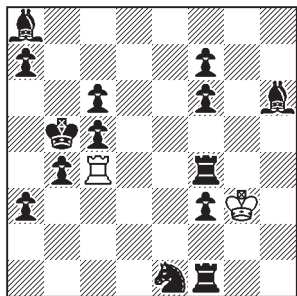
3.1.1...

7+9

Lopputehtävät G ja I julkaistaan muualla
ensipainoksina.

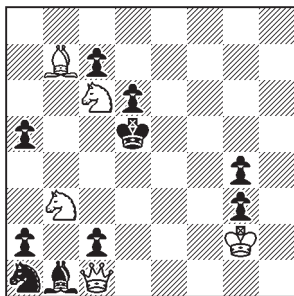
Ratkaisut sivuilla 58–59.

L

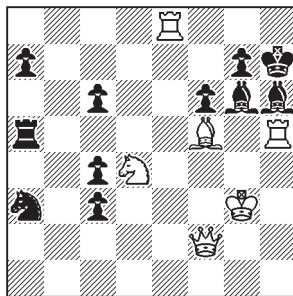
a#5 2.1.1... 2+14

M

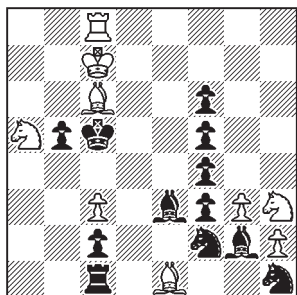
4# 5+10

N

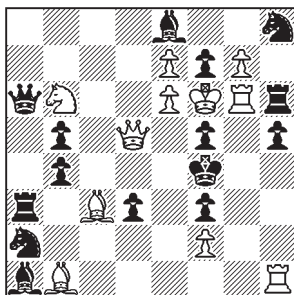
4# 6+11

O

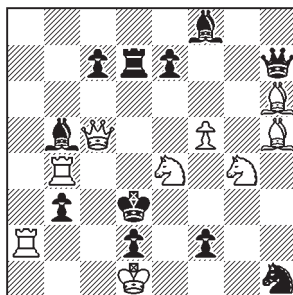
8# 9+12

P

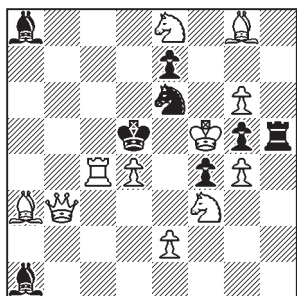
i#2 11+15

Q

i#3 9+11

R

i#5 11+8

1. Israelin avoin ratkaisukilpailu

Israelin tehtävähdistys järjestää 20.7.2014 avoimen ratkaisukilpailun, joka noudattaa ISC-kilpailun muotoa. Erona on vain se, että B-ryhmässä on kuusi tehtävää neljän sijasta. Ne ovat kuitenkin helpompia ja yksinkertaisempia.

Kilpailussa on kaksi kahden tunnin mittaista jaksoa ja niiden välissä noin puolen tunnin tauko. Kummallakin jaksolla annetaan kaikki jakson kuusi tehtävää yhtäaikaa ratkaistaviksi.

Kärkeen sijoittuneet palkitaan mitaleilla Bernin kongressin yhteydessä.

Suomalaiset ratkaisevat Helsingin Shakkiareenalla klo 12 alkaen.

EM-KILPAILUTEHTÄVIEN LÄHTEET JA RATKAISUT

A) Henryk Grudzinski
Problem Paradise, 2002
1.Dh3! (5 pist.)

B) Carl Ahs
Vårt Hem, 1 935
1.Re6! (5)

C) Vasil Markovcij
Pat a Mat, 2004–2005
1.Txa3! (5)

D) Karel Traxler
Aftonbladet, 1899
1.Rf6! sp.
1.- Lc7 2.Te2+ (1) 1.- Rc7 2.Dxf4 (1)
1.- Kxd6 2.Lxf4+ (1) 1.- Kxf6 2.Dxg4 (1)
1.- d3 2.Dc3+ (1)

E) Werner Schmoll
Schach-Aktiv 2012
1.Th3! [2.Rd2+] (1)
1.- Rf4 2.Dxd4+ (1) 1.- Dxb3 2.Rxc5+ (1)
1.- dxc4 2.Rxc5+ (1)
1.- gxb3 2.Te5+ (0,5) 1.- g3 2.Te5+ (0,5)

F) Valery Shavirin
Niemeijer/Drese/Hartong/ten Cate MT,
2003
1.Tf6! [2.Rbc6+] (1)
1.- Rxf6 2.Txd3+ (1) 1.- Re6 2.Txe6 (1)
1.- Kxe5 2.Txe4+ (1) 1.- Lxd5 2.c6+ (1)

H) Peter Krug
ChessBase 25 JT, 2011
1.Ld6+ (1) Ka8 2.Tf5 (1) [2.Txf8 Rd7+
3.Kb5 Rxf8 4.Txf8 Ka7 5.Txc8 Th5+ 6.Kb4
Th4+ =] **2.- Rd7+ 3.Txd7 Txf5 4.Td8 Tc5**
[4. -Tb5+ 5.axb5 Th8 6.Lf8 Kb8 7.Te8 Tg8
8.Ld6+ Ka8 9.Te3 1-0] **5.Lxc5 (1)** [5.Kxc5
Ka7 6.Txc8 Th5+ 7.Kb4 Th4+ 8.Kb3 Th3+
9.Kb2 Th4 10.Kb3 Th3+ =] **5.- Th6+**
6.Ld6 Th8 7.Lf8 Kb8 8.Te8 (1) [8.a5 Tg8
9.a6 Txf8 10.a7+ Ka8 11.Txf8 =] **8.- Tg8**

9.Ld6+ Ka8 10.Te5 (1) 1-0

J) Michal Dragoun
Internet Tourney Belgrad, 2012
1.exf6 Rd5 2.Te7 Rxe7# (1,25)
1.Lxf6 Tc6 2.Tc4 Txc4# (1,25)
1.Rh6 f3 2.Tg4+ fxg4# (1,25)
1.exf2 Kf3 2.Te2 Kxe2# (1,25)

K) Jean Carf
Problemkiste 2010
1.Rxf5 Lb1 2.Re3 Lg6 3. Rg2 Lh5# •
1.f6 Te4 2.Kxe4 Lb1 3. Ke5 Lc3# •
1.Dxc4 f6 2.De6 fxe7 3. Dg4 Ld5# •
•(1,5) 1 •• (3) 1 ••• (5)

L) Temur Chkhetiani
Die Schwalbe 2005
1.Th4 Tg4 2.Lf4+ Kxf4 3.Kc4 Kf5+ 4.Kd5
Tg8 5.Tc4 Td8# (2,5)
1.b3 Ta4 2.Tb4 Txa7 3.Kc4 Kg4 4.Kd5+
Kf5 5.Tc4 Td7# (2,5)

M) Vladimir Pachman
BCF, 1965
1.Rc5! sp.
1.-dxc5 2.Df4 ~ [3.Rd8+] •, 2.-Ke6 3.Lc8+ •
1.- Kxc5 2.De3+ Kb5 3.Dd4 •,
2.- Kd5 3.Rxa5+ •, 2.- Kc4 3.La6+ •
1.- Kc4 2.Df4+ Kxc5 3.Dd4+ •, 2.- Kb5
3.Rd7/Ra4 •
1.- Rb3 2.Dg5+ Kc4 3.La6+ •
1.- a4 2.Dd2+ Kxc5/c4 3.Dd4+ •
• 0,5 / •• 1 / ••• 1,5 / •••• 2 1 ••••• 2,6 /
••••• 3,2 / •••••• 3,8 / ••••••• 4,4 / max. 5

N) Andre Fossum
UV CSTV, 1969
1.Rb5! [2.Lxg6+ Kxg6 3.Df5+] (1)
1.- cxb5 2.Df4 ~ [3.Txh6+] (0,75)
2.- Lxf5 3.Dxf5+ (0,75)
1.- Txb5 2.Txh6+ gxh6 3.Dxa7+ (0,75)
2.- Kxh6 3.Df4+ (0,75)
1.- Rxb5 2.Dc2 [3.Lxg6#] Lxf5 3.Dxf5+ (1)

O) Ioannis Kalkavouras & Emmanuel Manolas

MatPlus 2010

1.Rg5! [2.Re6#]
1.- fxf5 2.Tf8 [3.Txf5#] Lh3 3.g4 [4.Txf5#]
Lxg4 4.Td8 [5.Td5#] Td1 5.Ld2 [6.Td5#]
Txd2 6.Tb8 [7.Txb5#] Td7+ 7.Kxd7 (5) -
8.Txb5#

P) Milimir Babic

Liga Problemista, 1995

1.Dxd3! [2.Le5+] •
1.- Rxg6 2.Th4+ • 1.- fxf6 2.Dxf5+ •
1.- fxe6 2.Rd5+ • 1.- bxc3 2.Dd2+ •
1.- Txc3 2.De3+ • 1.- Rxc3 2.Rd5+ •
1.- Lxc3+ 2.Dd4+ •
• 0,5 / •• 1 / ••• 1,5 / •••• 2,2 / ••••• 2,9 /
••••• 3,6 / ••••• 4,3/ max. 5

Q) Gunter Jordan

Best Problems, 2011

1.Ref6! [2.Td4+ Txd4 3.Rxf2+) (1)
1.- Lxh6 2.Txd2+ Lxd2 3.Dc2+ (1)
1.- Rg3 2.Dxb5+ Kc3 3.Tc2+ (1)
1.- Dxf5 2.Re5+ Dxe5 3.Le2+ (1)
1.- Lc4 2.Rc5+ Kc3 3.Tc2+ (1)

R) Milimir Babic & Rade Blagojevic

Šachova sklادba, 2008

1.Re5! [2.Tc3+ Kxd4 3.Rf3+ Lxf3 4.Db4+
Kd5 5.Dc4+] •
1.- Th3 2.e4+ fxe3 o.l. 3.Tc7+ Kxd4 4.Td7+
Ld5 5.Rf3+ •
1.- Lxd4 2.Db5+ Lc5 3.Rc7+ Kd6 4.Db6+
Lc6 5.Td4+ •
• (1,5) / •• (3) / ••• (5)

Tehtävällat

Pääkaupunkiseudun tehtävällat jatkuvat myös kesällä parillisten viikkojen keski-
viikkoina klo 18.30 alkaen Shakkiareenalla, osoite Hiomotie 10, 00380 Helsinki.
Ovimaksu on 2 EUR per käyntikerta, ellei kävijällä ole vuosikorttia Shakkiareenalle.

Heikki Westerinen 70 vuotta

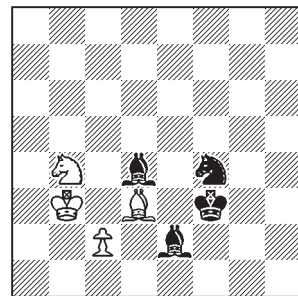
Lähishakin suurmestari ja ensimmäinen suomalainen shakin ammattilainen Heikki Westerinen täytti 70 vuotta 27.4.2014. Westerinen on pelannut enemmän tai vähemmän päätoimisesti yli 50 vuotta ja aktiivinen ura jatkuu edelleen. Osallistumiskertoja shakkiolympialaisissa on peräti 18, mikä on kansainvälisestikin huikea saavutus ja Suomessa täysin omaa luokkaansa.

Kansainvälisen mestarin arvon Westerinen saavutti vuonna 1967 ja suurmestarin arvon vuonna 1975. Ammattilaiselämästä on kertynyt paljon menestyksiä, muistoja ja ystäviä eri puolilta maailmaa. Pelaajan uraan ei ole ainakaan vielä mahtunut aktiivinen laadinta tai ratkaiseminen, mutta ken tietää, mitä vielä on tulossa... Heikki on silti pitkäaikainen ST:n jäsen ja tehtäväshakin ystävä.

ST:n kevätpäivillä syntyi tyylikäs omistustehtävä, joka on lehtemme kannessa. Tehtävä esitettiin mestarin kunniaksi järjestetyssä juhlassa Salossa 3.5.2014.

Terho Marlo

Omistus Heikki Westerinen 70 v.

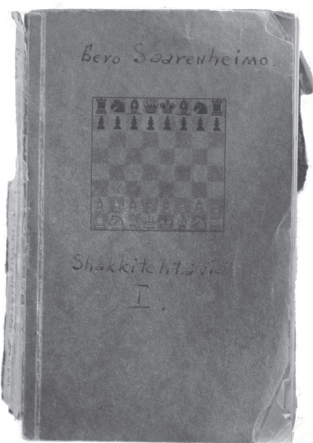
a#3

4+4

Ratkaisu: 1.Lf2 c4 2.Ke3 Kc3 3.Lf3 Rc2#.
Alkuasema on W, loppuasema H!

Eero Saarenheimo 95 vuotta

ST:n pitkäaikaisin jäsen Eero Saarenheimo oli aktiivinen laatija ST:n perustamisajoista 1950-luvulle asti. Hän toimi ST:n sihteerinä vuosina 1937 ja 1946, varapuheenjohtajana 1950 sekä puheenjohtajana 1958. Vuonna 1999 ilmestyneessä kirjassaan *Ruutulaudan lumoissa* hän kertoo tehtävähakin synnystä ja sen alkuvaiheista Suomessa. Kirjassa on myös 58 Saarenheimon tehtävää, joista ensimmäinen on myös alla kuvatun muistivihon ensimmäinen.

ST:n kesäkilpailu 2014, Eero Saarenheimo 95 JT

Suomen Tehtäväniekat ry julistaa ST:n kesäkilpailun 2014, joka on samalla yhdistyksen pitkäaikaisimman jäsenen Eero Saarenheimon 95-vuotisjuhlakilpailu.

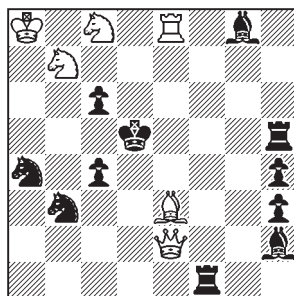
Teema on e-sotilas.

Sallittuja tehtävätyyppejä ovat oikeaoppiset mattitehtävät, apumatit, itsematit, lopputehtävät sekä johtopelitehtävät. Satuehdot tai -nappulat eivät ole sallittuja.

Tehtävät on lähetettävä viimeistään 1.9.2014 luottamusmies Neal Turnerille, osoite Vanha Hämeenkyliäntie 26 A, 00390 Helsinki, tai nealturnerfinland@hotmail.com.

Kilpailun tuomari kutsutaan ulkomailta.

Eero Saarenheimo Uusi Suomi 14.7.1935

2#

6+11

1.Dg4! (2.De4#)

1.- Tf4 2.Dd7#, 1.- Lf4 2.Dxg8#, 1.- Le5
2.Re7#, 1.- Te5 2.Td8#, 1.- Rbc5/d2 2.Dd4#,
1.- Rac5/c3/b6+ 2.R(x)b6#, 1.- Le6/h7 2.D(x)
e6#.

Osmo Kaila: "Erääksi esikoistehtäväksi suurenmoinen saavutus. Yksinkertaisia aiheita, nim. katkoa ja tukintaa, tekijä on käsitellyt harvinaisen harmonisesti valkosotilaitta. Vaikuttaa erinomaisen eheältä..."

Hannu Harkola

Omistus: Eero Saarenheimo 95 v.

a#2 5+6

lauta 3x8 (a-c)

Alkuasema = E

1.Tc4 = S

1.- Rc6 2.La5 = 9

2.- Rxa7# = 5

Kari Valtonen 60 vuotta

Ratkaisemisen suurmestari, kansainvälinen tehtävatuomari, kansallinen tehtävämestari, arvostettu ja aktiivinen tehtäväteorian tunti- ja, ehkä ahkerin suomalainen tehtävähakista kirjoittaja. – Ei liene vaikea arvata, kenestä on kysymys. Lisäksi yllä on vain jäävuoren huippu osaamisesta, jonka takana on suuri määrä työtä ja rakkautta shakkitehtäviin.

Kirjoja, joiden tekemiseen Kari on osallistunut, joko nimellään tai vaatimattoman luonteensa mukaisesti taka-alalla pysyen, on monia. Nimi löytyy kahden kotimaisen kirjan kannesta:

Matti Myllyniemi & Kari Valtonen: *Tapani Tikkasen shakkitehtäviä 1960–1986*

Matti Myllyniemi, Kari Valtonen & Jorma Paavilainen: *Veikko Hynösen shakkitehtäviä 1959–1986*

Entäpä kirjat, joiden kannessa ei ole Karin nimeä, mutta jotka olisivat joko jääneet tyystin ilmestymättä tai sisällöllisesti

paljon köyhemmiksi? Näitäkin riittää, tässä muutama:

Jan Hannelius: *512 finländska miniatyrer*
Eero Saarenheimo: *Ruutulaudan luo- moissa*

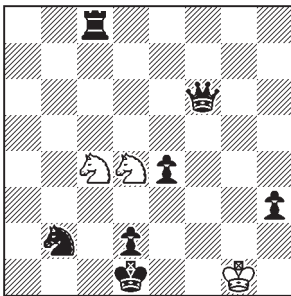
Hiljaisia siirtoja, Ismo Tompurin valitut shakkitehtävät

Eräänlaisena kirsikkana kakun päällä on kansainvälinen yhteistyö, joka on lyhyessä ajassa tullut alan perustekokseksi, monessakin mielessä hengästyttävä suoritus: Milan Velimirovic & Kari Valtonen: *Encyclopedia of Chess Problems – Themes and Terms*. Teos julkaistiin vuonna 2012, hyvin intensiivisen rupeaman päätteeksi. Lukija voi vain kuvitella sitä työmäärää, joka sisältyy yhdenkin tehtäväteeman määritelmän kirjaamiseen ja esimerkin valitsemiseen.

Jäsenlehtemme onnekkaita lukijaita ovat saaneet nauttia jo pitkään Karin asiantuntivista artikkeleista. Onpa kysymyksessä

Kari Valtonen

1.–2. palkinto *Sakkelet* 1989
(PDB: P0579463)

a#2

3+7

b) vLd4, vLc4, mLb2

c) vTd4, vTc4, mTb2

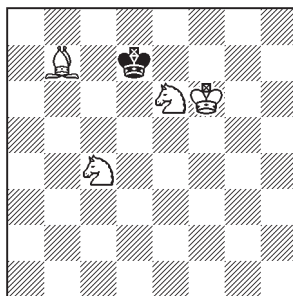
a) 1.Kc1 Ra3 2.d1R Rb3#

b) 1.Kc1 Ld3 2.d1L Le3#

c) 1.Kel Tc2 2.d1T Txe4#

Kari Valtonen

948 *Suomen Tehtäväniekat*
2/1996 (PDB: P1160424)

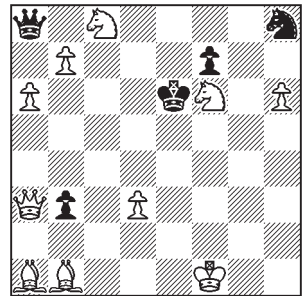
6#

4+1

1.Rb6+ Kd6 2.Rc8+ Kd7
3.Kf5 Ke8 4.Kg6 Kd7 5.Kf6
Ke8 6.Lc6#

Kari Valtonen

121 *idee & form*, p. 642,
1/1990 (PDB: P1266812)

2#

10+5

1. d4! (2.Dd6/De7/d5#)

1.- Dxb7 2.Dd6#

1.- Kxf6 2.De7#

1.- Dxc8 2.d5#

1.- b2 2.Dd6/De7#

1.- Db8 2.De7/d5#

1.- Rg6 2.Dd6/d5#

1.- Dxa6+ 2.Dxa6#

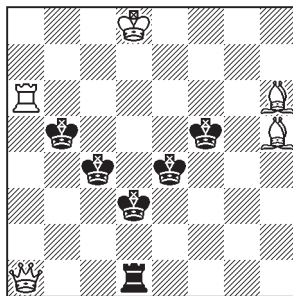
noja olivat pitkään luotettava kaksikko, joka toi säännöllisesti mitaleja ja kunniaa ratkaisemisen MM-kilpailuista. Henkilökohtainen huipputulos tuli Sarajevosta vuonna 1984, kun Kari voitti henkilökohtaisen maailmanmestaruuden. Lisäksi joukkuekulta tuli samasta kilpailusta oikeaan osoitteeseen yhdessä Paulin ja Harri Hurmeen kanssa. Vuotta aikaisemmin henkilökohtainen kilpailu oli jo tuonut hopeamitalin, joten mikään yksittäistapaus ei maailmanmestaruus totisesti ollut. Ratkaisemista on harjoiteltu jo Satakunnan tehtäväkerhon kulta-ajoista alkaen, harjoitus on tässäkin tapauksessa tehnyt mestarin. Kaikkien saavutusten luettelemiseen eivät lehden sivut riitä, niistä pitäisi kirjoittaa kirja.

Onnittelut sympaattiselle tehtävätaiturille!

Jorma Paavilainen

Terho Marlo

Omistus Kari Valtonen 60 v.

a#4,5 Rex Multiplex 5+6

1.- Td6+ 2.Kc2 Da8+ 3.Td5 Ld1+ 4.K2c3!
(tempo) Ld2+ 5.K3d3 Dxd5#. (3.- Ld2?
4.K2d3 Ld1 5.?? Dxd5#)

100 vuotta Aarne Dunderin syntymästä

Aarne Dunder (9.6.1914–27.1.1988) oli porilaisen ja satakuntalaisen – ja sitä kautta suomalaisen – shakkielämän keskeisiä vaikuttajia vuosikymmenten ajan. Hän oli aktiivinen mm. pelaajana, laatijana, ratkaisijana, tuomarina, toimittajana, kirjailijana ja organisaattorina. Aarne oli myös olennaisesti vaikuttamassa siihen, että minusta tuli sekä pelaaja että laatija – ja että nyt kirjoitan tätä satavuotismuistelua.

En muista lukeneeni Aarnen omaa selostusta siitä, miten hänen shakinharrastuksensa alkoi, mutta pelishakissa hän voitti ensimmäisen Porin mestaruutensa jo 1934 (paikallinen shakkikerho PSY, Porin Shakinystävät, oli perustettu 1926) ja esikoistehtävä julkaistiin 1933 (*Helsingin Sanomissa*). Jo parikymppisenä Aarne perehtyi lopputehäviin, millä alueella hänestä kehittyi yksi parhaista suomalaislaatijoista ja arvostettu kansainvälinen asiantuntija.

Aarnen laadintauraa tarkastellessa on hieman hämmentävää todeta, että hänen tuotteliaimmat ja menestyksekkäimmät vuotensa olivat 1933–1935, eli 20. ikävuoden molemmin puolin. Tuolloin hänen loppu-tehtävänsä voittivat kolme vuosikilpailua: Suomen Shakkiliitto 1934, *Työväen Shakki* 1934 ja Suomen Shakkiliitto 1935; näistä kaksi jälkimmäistä pääsivät Fide-albumiin.

Toinen aktiivikauti laatijana osui sotavuosiin, jolloin julkaisupaikkoina olivat toisaalta armeijan lehdet (*Aseveli* ja *Suomen Aliupseeri*), toisaalta ruotsalainen *Schackvärlden*, jonka toimittajiin lukeutui suomalainen Arnold Hinds (1896–1952). Jatkosodan asematovaiheessa harrastettiin pelishakkiakin hyvin aktiivisesti, ja erityisesti Viipurissa ja Karjalan kannaksella järjestetyissä turnauksissa Aarnekin oli usein menestyksekkäästi mukana. Niinpä esim. *Suomen Shakin* numero 4/1944 otsikoi erään

juttunsa: ”Alik. A. Dunder rykmenttinsä mestari”; voittotulos oli 11/11.

Pian sodan jälkeen ilmestyi Dunderin ja Hindsin toimittamana ensimmäinen suomalainen lopputehtäväkirja *111 suomalaista lopputehtävää* (1948). Teos on edelleen arvokas dokumentti paitsi tehtäviensä myös mm. laatijaesittelyjensä takia. Lähes neljännesvuosisata myöhemmin se sai jatkokseen teoksen *123 suomalaista lopputehtävää* (1972), kirjoittajinaan Bruno Breider, AD ja Osmo Kaila. Jälkimmäisen teoksen ohessa julkaistiin Suomen Shakissa (ja eripainoksena) kokoelma ”Toiset 123 suomalaista lopputehtävää 1946–71” (SSH 7 & 8/1971).

Aarne oli siis laajalti tunnettu ja arvostettu lopputehtävien asiantuntija – osittain myös *Suomen Shakin* lopputehtäväosaston toimittajuuden ansiosta – joten ei ollut yllätys, että hänelle myönnettiin vuonna 1957 kansainvälisen tehtävätuomarin arvo yhdessä Julius Gunstin, Jan Hanneliuksen ja Visa Kiven kanssa. Nämä olivat ensimmäiset suomalaisille tehtäväniekoille myönnetty kv. arvot. Tämä KvTT-titteli johti sitten siihen, että Aarne sai kahdesti olla Fide-albumien lopputehtäväosaston tuomarina (eli tehtävien valitsijana): ensin vuosien 1956–1958 albumin 2. asteen tuomarina (tuolloin tuomitsemisprosessi oli kolmivaiheinen) ja sitten yhtenä vuosien 1974–1976 albumin kolmesta tuomarista.

Erityisesti lopputehtävien albumituomarointi on valtava ja vaativa prosessi, jos siihen todella paneutuu, kuten uskon Aarnen tehneen. Muistan joskus noina vuosina – siis ennen vuotta 1980, jolloin albumi julkaistiin – käyneeni muiden nuorten psy-läisten kanssa Aarnen kotona, Porin Itsenäisyydenkadulla, ja nähneeni nuo sadat albumitarjokkaat, joita AD tutki. Yritimme kai hetken auttaakin käytyksissä, mutta en voi enää muistaa, oliko meistä varsinaisesti hyötyä.

Kun Aarne toimi PSY:n johtokunnassa (jo vuodesta 1935 lähtien), Satakunnan

Shakkiliiton puheenjohtajana ja *Satakunnan Kansan* shakkipalstan toimittajana (ja leipurintyönsä jo lopetettuaan ymmärtääkseni myös jonkinlaisena elintarviketyöläisten ammattiliiton paikallisosaston virkailijana), ei ole mitenkään ihmeellistä, että tehtävien laadintaan ei oikein tahtonut jäädä aikaa. Toisinaan toki syntyi joitain osallistumistehtäviä kansallisiin kilpailuihin ja myös yhteistehtäviä ahkeran ja ideoita pursuavan porilaislaatijan Risto Pohjosen kanssa; osa näistä menestyikin. Mutta omaa laadintaa tärkeämpää tuntui hänelle olleen toimiminen Satakunnan tehtäväkerhossa eli kailalaisittain ilmaistuna Satiaisissa, joiden yleisin kokoontumispaikka muistaakseni oli Aarnen kotona. (Toisin kuin Helsingissä, alaosastot ovat perinteisesti kokoontuneet niekkojen kodeissa. Porissa toinen mieleeni jäänyt kokoontumispaikka oli Matti Myllyniemen luona Katariinankadulla. Toisinaan piipahdimme myös muualla Satakunnassa, esimerkiksi Tauno Nylundin luona Raumalla tai Esko Krögerin luona Kokemäellä.)

Aarne oli myös vahva ratkaisija ja voitti ensimmäisen ratkaisemisen SM-kilpailun 1955; muutamissa myöhemmissä kilpailuissa hän muistaakseni toimi tehtävien valitsijana ja tuomarina. Ratkaisukilpailuihin liittyy myös oma ensikosketukseni Aarneen. *Satakunnan Kansassa* oli mainittu, että RSM-kisan esitettä olisi saatavissa Aarnen luota, ja kun meidän luokallamme Porin lyseossa oli jonkinlaista shakkitoimintaa, kolme tai neljä meistä kiinnostui tuosta kisasta ja vaelsi Itsenäisyydenkatu 63:een noutamaan kilpailutehtäviä. Aarne lienee ollut hieman yllättynyt tällaisen poikajoukon (jos kyseessä oli vuoden 1968 tammikuu, kuten uskon, olimme noin 12–13-vuotiaita) ilmaantuessa hänen luokseen, mutta ratkaisukisapaperit saimme ja myös pyynnön tulla mukaan PSY:n kerhoiltoihin. Noudatimme kehotusta, liityimme PSY:hyn, tutustuimme tehtäväshakkiin ja satakuntalaisniekkoihin ja...

Vaikka tämän juttuni aiheena ei olekaan pelishakki, niin en voi olla mainitsematta sitä, että PSY:n menestyminen joukkuekilpailuissa 1980-luvulla jossain mielessä kruunasi Aarnen elämäntyön – ainakin shakkijohtajana. Porilaiset saivat tuolloin useita mitalisijoituksia niin pitkän kuin pikapelinkin joukkuekilpailuissa, kunnes 1987 voitimme pitkän pelin joukkuekullan. *Suomen Shakin* 3/1987 etukannessa on valokuva voittajajoukkueesta, eturivissä keskellä AD ja Veikko Valo (joka on Aarnen jälkeen jatkanut ansiokkaasti porilaisen shakkielämän johdossa). Kun Aarne tammikuussa 1988 aivan yllättäen kuoli, hän ei ehtinyt enää nähdä PSY:n toista joukkuekultaa, jonka saimme kesän 1988 joukkuepikapeleistä.

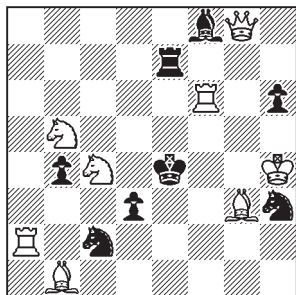
Mainittakoon tässä sekin, että Aarne sai kunnian toimia puheenjohtajana monissa Keskusshakkiliiton kokouksissa aikana, jolloin pelishakkiliittoja oli kaksi: Suomen

Shakkiliitto ja Työväen Shakkiliitto. Vaikka Aarne kuului Suomen Shakkiliittoon, työväenliittolaiset kokivat hänet varmaankin riittävässä määrin hengenheimolaiseksi ja uskoivat näin saavansa tasapuolisen kohtelun usein riitaisissa kokouksissa. (PSY:n pelaajia kuului molempiin perusliittoihin.)

Olen valinnut näytteeksi AD:n tuotannosta kolme varhaisehkoa mattitehtävää, osittain pelastaakseni *Aseveli*-lehdessä julkaistut tehtävät unohdukselta (vuoden 1934 tehtävä löytyy Pentti Solan Suomi-teoksesta), osittain siksi, että Aarnen tunnetuimmat lopputehtävät ovat jo monille tuttuja (mm. *III*:stä ja vuosien 1914–1944 albumista) ja osittain myös siksi, että harva TN:n lukijoista kuitenkaan lähtisi ratkomaan noita hyvin mutkikkaita lopputehtäviä. Nämä kolme mattitehtävää ovat uskoakseni nautinnollista ratkottavaa vielä nykyäänkin.

Henry Tanner

Aarne Dunder
Helsingin Sanomat
13.5.1934

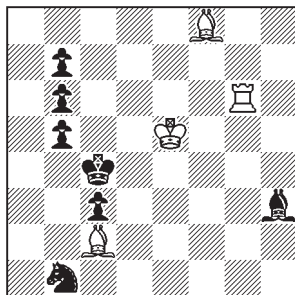

2#

8+8

1.Lb8,Lh2? Lg7!; 1.Le5? Tg7!; (1.Txc2?, Kxh3? Tf7!); 1.Lc7! (2.Dg2#) 1.- Lg7/Tg7 2.Da8/De6#; 1.- Rd4/Re3/Re1 2.Rbd6/Rd2/Te2#; 1.- Rh~ 2.T(x)f4#; 1.- d2 2.Lxc2#.

Aarne Dunder
Aseveli 17.9.1940

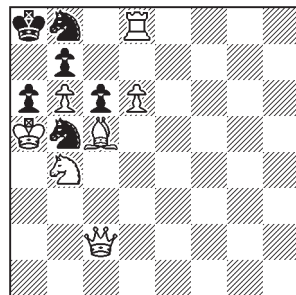

3#

4+7

1.Tf6? Lf5!; 1.Td6! (2.Td4#) 1.- Kc5 2.Tf6+ Kc4 3.Tf4#; 1.- Kb4 2.Td8+ Kc4/Ka5 3.Td4/Ta8#; 1.- b4 2.Txb6 (3.Txb4#).

Aarne Dunder
Aseveli 31.12.1940

3#

7+6

1.d7,De4,Df5,Dg2,Dh2? Ra7!; 1.Dh7? Rc7!; 1.Db2? Rd4!; 1.Db3! (2.Txb8+ Kxb8 3.Dg8# & 2.Dg8 (3.Txb8#)) 1.- Ra7 2.Rxa6 bxa6 3.b7#; 1.- Rc7 2.Rxc6 bxc6 3.b7#; 1.- Rxd6 2.Lxd6 (3.Txb8#).

In memoriam Paul Valois

Englantilainen Paul Valois poistui yllättäen joukostamme vain pari päivää ennen Igalon EM-kilpailuja. Suru-uutinen kerrottiin EM-kilpailun avajaisissa, joissa vietettiin hiljainen hetki vainajan muistoksi.

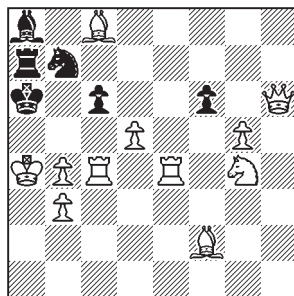
6.3.1946 syntynyt Valois oli vakituinen osallistuja tehtäväkongresseissa, EM-kilpailuissa ja muissa tehtävätapaisissa. Hän oli aina ystävällinen, toiset huomioiva ja miellyttävä keskustelukumppani.

Laatijana Valois'n sydäntä lähinnä olivat itse- ja pakkomatit, joista näyte alempana. Hän ei laatinut paljon, mutta edisti silti monella tavalla lajia sekä omassa maassaan

että kansainvälisesti. Hän oli pitkään kahden merkittävän tehtävälehdessä, *The Problemist* ja *EG:n*, päätoimittaja. Lisäksi hän käänsi säännöllisesti venäjänkieliset artikkelit ja tuomiot englanniksi, huolehti Iso-Britannian ratkaisumestaruuskilpailun käytännön järjestelyistä yhdessä Brian Stephensonin kanssa, toimi kuolemaansa asti Iso-Britannian tehtävähdistyksen taloudenhoitajana ja *The Problemist*in valittujen lopputehtävien toimittajana jne.

Paul Valois

Die Schwalbe 1968

i#2

11+6

1.Tf4! siirtopakko. Muunnelmassa katkotaan Lf2:n linja ja pakotetaan mattisiirto 2.- Kb6.
1.- f5 2.Re3, 1.- c5 2.b5+, 1.- cxd5 2.Tcd4,
1.- fxc5 2.Tfd4

Leo Valven syntymästä 100 vuotta

Rautatievirkailija Leo Valve (4.5.1914–11.12.1952) nousi vuosina 1931–36 laadinnan kansalliselle huipulle. Hän oli ST:n perustajajäsen ja toimi useissa yhdistyksen luottamustehtävissä. Hän sai kansallisen tehtävämestarin arvon vuonna 1945.

Valven tuotannosta on vuonna 1973 julkaistu Matti Myllyniemen toimittama kokoelma, joka on ladattavissa myös netistä ST:n sivuilta.

Ohestalyönti tehtäväshakissa

Tässä artikkelissa tarkastelen yhtä shakkipelin erikoissirtoa, ohestalyöntiä, ja sen esiintymistä tehtäväshakissa. Nykysääntöjen mukaan ohestalyönti on sotilaan tekemä siirto, jossa kaksi ruutua kerrallaan liikkinut vastustajan sotilas lyödään ruudusta, jonka yli se on siirtynyt ikään kuin se olisi liikkinut vain yhden ruudun eteenpäin. Ohestalyönnin voi tehdä vain välittömästi seuraavalla siirrolla, mutta sitä ei ole pakko tehdä (ellei vaihtoehtona ole oman kuninkaan joutuminen mattiin/pattiin).

Ohestalyönnin lyhyt syntyhistoria

Kun arabialaiset, ennen muuta maurit, toivat shakkipelin Eurooppaan noin vuoden 800 tienoilla, vanhoihin, ilmeisesti jo intialaisilta periytyviin siirtosääntöihin ei satoihin vuosiin tehty mitään olennaisia muutoksia. Vain daamille (fersille) ja kuninkaalle annettiin lupa joihinkin ”hyppyihin” Vasta Alfonso X:n kirjassa *Libros de acedrex, dadas e tablas* vuodelta 1283 mainitaan, että “[o]n joitakin, jotka työntävät sotilaan ensimmäisellä siirrolla kolmanteen ruutuun” (Kainulainen, 22).

Bill Wall mainitsee siirron (siis sotilaan kaksoisaskeleen) syntyneen Italiassa 1275, mutta tietoon on syytä suhtautua varauksin, sillä Wall ei anna sille mitään lähdeä.

Monissa lähteissä annetaan ymmärtää, että ohestalyönti ilmestyi siirtosääntöihin aina sitä mukaa kun sotilaan kaksoisaskel otettiin käyttöön, mutta sekin on valistunut päätelmä, jonka tueksi ei ole faktuaalisia lähteitä, joten lienee tyydyttävä siihen erään lähteen antamaan tietoon, että siirron alkuperä on tuntematon, ja että koko sääntö oli alun perin kiistanalainen. (Kainulainen, 37)

Keskiajan lopulla ja uuden ajan alkupuolella oli eri maantieteellisillä alueilla omia siirtosääntöjään. Englantilais-ranskalaiset

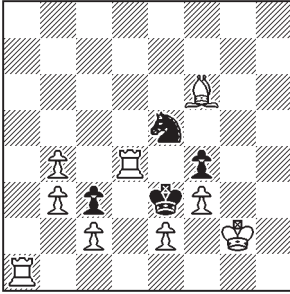
säännöt sallivat sekä sotilaan kaksoisaskeleen että ohestalyönnin, mutta kaksoisaskel oli yleensä kielletty, kun ensimmäinen lyönti oli tapahtunut. Kiinnostavaa on, että saksalaisissa säännöissä vain d-, e- ja reunasotilailla oli lupa kaksoisaskeleeseen. Lombardian säännöt, jotka sittemmin omaksuttiin koko Italiassa, kielsivät ohestalyönnin.

Pitkin Eurooppaa matkustellut Lucena mainitsee ohestalyönnin kirjassaan *Repeticion de amores et Arte del Axedrez con CL juegos de Partido* (1497). Oletettavasti Espanjassa ohestalyönti vakiintui sääntöihin 1500-luvulla, ja siirto esiintyy mm. Ruy Lopez de Seguralla teoksessa *Libro de la invencion liberal y arte del juego del axedrez* (1561). Joidenkin lähteiden mukaan siirto oli käytössä Espanjassa ja Englannissa jo 1400-luvulla. Mutta myös Ruy Lopez ja portugalilainen Damiano kielsivät ohestalyönnin, ellei ohestalyötävä sotilas shakannut kaksoisaskeleellaan, eli aikamoinen rajoitus. (Chicco & Porreca, 385)

Näyttää siltä, että ohestalyönti hyväksyttiin Euroopassa melko yleisesti viimeistään 1600-luvulla – yhtä merkittävää poikkeusta lukuun ottamatta. Italiassa oli voimassa sääntö *passar battaglia* [’ohittaa taistelu’], eli ohestalyönti oli kielletty. Sääntö kumottiin vasta syyskuussa 1880 Milanon turnauksessa. (Chicco & Porreca, 211)

Ohimennen voi mainita, että ennen Fiden perustamista vuonna 1924 ei ollut auktoriteettia, joka olisi voinut määrätä shakkipelissä noudatettavista kansainvälisistä säännöistä, joita olisi noudatettu kaikkialla maailmassa. Kussakin maassa noudatettiin sääntöjä, jotka perustuivat traditioon, eturivin pelaajien tai auktoriteettien suosittamiin käytäntöihin yms., myöhemmin kansallisten liittojen suosituksiin. Väistämättömänä seurauksena oli sääntöjen kirjavuus, johon alkoi tulla toden teolla muutosta vasta 1800-luvun

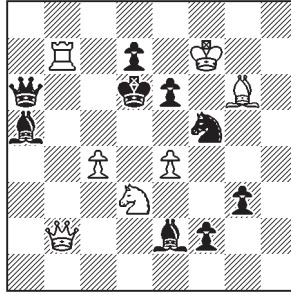
O1. Adolf Anderssen
Leipziger Illustrirte Zeitung
 31.1.1846

3#

9+4

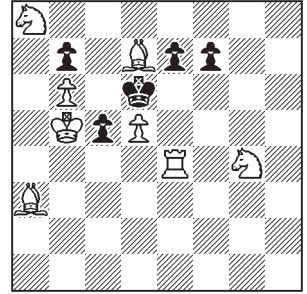
O2. Horatio Bolton
 19. Lewis: *Chess Problems*
 1827

5#

7+9

O3. Max Lange
 885. *Deutsche Schachzeitung*
 02/1858

Nopein #?

8+5

puolella, kun kansainvälistyvän shakkiyhteisön oli luotava yhtenäiset normit. Lontoossa 1851 järjestetyn ensimmäisen kansainvälisen shakkiturnauksen aikoihin siirtosäännöt olivat Euroopassa jo melko hyvin vakiintuneet em. Italia-poikkeusta lukuun ottamatta.

Siirron nimitys ja merkitseminen

Siirron ranskankielinen nimitys *en passant* [’ohimennen’ yms.] on omaksuttu raakalainana lähes kieleen kuin kieleen, mutta ainakin suomi tekee poikkeuksen. Merkitäsuosituksissa mainitaan, että ohestalyöntiä ei tarvitse ainakaan algebrallisessa kirjoitus-tavassa erikseen merkitä. Jos suomeksi sen haluaa tehdä, lyhenne tulee kirjoittaa siirron perään muotoon o.l.. Myös kansainvälinen muoto e.p. on mahdollinen.

Siirtosäännön idea

Shakkipeliin Euroopassa tehdyt muutokset olivat johdonmukaisesti pyrkineet nopeuttamaan peliä, joten kiinnostavaa onkin, miksi ohestalyönti on poikkeus tästä säännöstä. Yhtenä ajatuksena on ilmeisesti ollut se, että on pyritty estämään kaksoisaskelen tekevän sotilaan liian helppo eteneminen korotusruudulle.

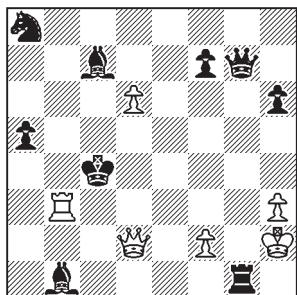
Ensiesiintymiset shakkitehtävissä

Pitää edetä useita satoja vuosia ohestalyöntin yleisestä hyväksymisestä shakkipelin sääntöihin, ennen kuin alkavat löytyä ensimmäiset tehtäväshakilliset tulkinnat siirrosta.

Breuer kirjassaan antaa tehtävän **1** vanhimpana shakkitehtävänä, jossa ohestalyönti on esiintynyt (N:o 182): **1.Te1! Kxd4 2.e4 fxe3 3.Td1#**. Breuer (s. 53) lisää vielä kommentin ”genau datierte” [’tarkasti päivätty’], joten ensiesiintyminen lienee ollut kiistanalainen, sillä Aaron Alexandren kokoomateoksesta *Praktische Sammlung bester und höchst interessanter Schachspiel-Probleme durch mehr als zweitausend Beisiele anschaulich gemacht: aus älteren und neueren Schriftstellern zusammengetragen* (Leipzig 1846), joka ilmestyi samanaikaisesti myös englannin- ja ranskankielisenä, löytyy ohestalyöntitehtäviä, esim. von Heydebrand und der Lasan 3# ja Lionel Kiesiritzkyn 4#, joiden ilmestymisajankohtaa ei ole pystytty määrittämään tarkemmin kuin ”ennen vuotta 1846”. Anderssenin työssä pakoruudun ryövävä alkusiirto on heikko, mutta virhettä lieventää esipeli *1...Kxe2 2.Lxe5.

On hyvin mahdollista, että kunnia vanhimmasta ohestalyöntin sisältävästä tehtävästä kuuluu kuitenkin Horatio Bolto-

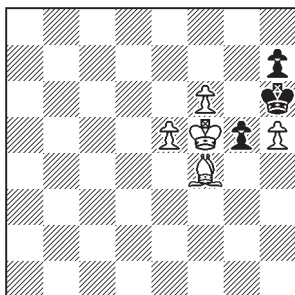
O4. Sam Loyd
Chess Monthly 1860

-1 & 1#

6+9

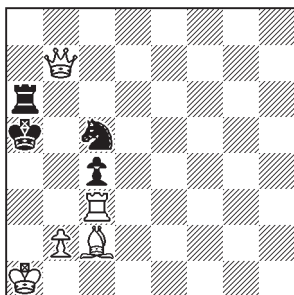
O5. Viktor V. Pelikan
Šahmatnyj listok 1862

3#

4+4

O6. Otto Heinrich A.
von Oppen
386. Schachzeitung 12/1851

i#5

5+4

nin tehtävälle 2: **1.Dd4+!** Rxd4 2.e5+ Kc6 3.Le4+ d5 4.exd6+ Kxd6 5.c5#. D-uhraus-alkusiirto on tehtävän toinen iso pointti, vaikka nykykatsojasta tehtävä muuten onkin kovin vanhanaikainen mattijahti, jonka lopuasema on tosin kiitettävän taloudellinen. Mansubaperinteestä on muistona torjumaton alkuasemashakkaus (Rh6+), jonka laatija olisi saanut helposti pois, jos olisi katsonut sen aiheelliseksi (+msh6). William Lewis ei ilmeisesti anna tehtävän alkuperäislähdettä. Hänen kirjassaan on vielä toinenkin Boltonin ohestalyöntitehtävä, 7#, jossa on myös D-uhraus, hiljaisin alkusiirto tosin. Vuonna 1833 ilmestyneessä teoksessa *Nouveau Traité du jeu des Échecs* on de la Bourdonnais'n 6# ohestalyönnein, mutta sen sisältö on niin samankaltainen kuin Boltonin tehtävässä 2, että sitä voi pitää lähes täysin edellettynä.

1800-luvun puoleen väliin mennessä ohestalyönnin olivat ”löytäneet” siis jo useat problemistit, jotka edustivat aikansa eturivin laatijoita. Kaikissa varhaisissa tulkinnoissa ohestalyönnin oli tehnyt valkea, niin kuin mattitehtävissä luonnollista olikin.

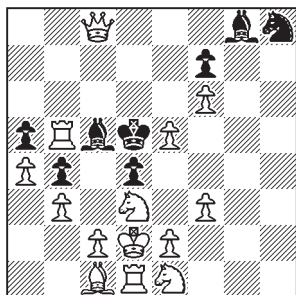
Vuonna 1958 Piranin kongressissa PCCC:n laatima tehtäväshakin koodeksi ottaa esiin myös ohestalyönnin todetessaan, että ohestalyönti tehtävän *alkusiirtona* on

sallittu vain, jos voidaan todistaa retroanalyysin keinoin, että aseman edellinen siirto on ollut ohestalyötävän sotilaan kaksoisaskel (B, Art.5). Tätä käytäntöä oli noudatettu jo 100 vuotta aikaisemmin, kuten tehtävä 3 osoittaa: **1.dxc6+!** Kd5 2.Rf2 ~/bxc6+ 3.Rc7/ Lxc6#. Vastaus kuvion alle liitettyyn kysymykseen on siis ”kolme siirtoa”.

Tarvittava retroanalyysi ei ole monimutkainen, mutta tehtävä on retroanalyytisesti historiallinen. Vain pari vuotta myöhemmin Sam Loyd esitti saman idean *apuretraktorin* muodossa (tehtävä 4): **1.exd6 o.l.!** & 1.Dc3#. Tehtävän vaatimus kuuluu selkokielisenä: ”Valkea ottaa siirron takaisin ja tekee sen sijaan 1 siirron matin.” Tehtävät 3 ja 4 saattavat olla kaikkein ensimmäiset retrotehtävät. Apuretraktori on vanhin retraktortyyppi. Tehtävässä 4 valkealla on oikeus väittää, että mustan edellinen siirto on ollut d7-d5 (eikä esim. d7-d6), jolloin valkea voi ottaa takaisin oman siirtonsa 1.exd6 o.l. ja sen sijaan tehdä mattisiirron 1.Dc3#. Puolustusretraktorit, joissa vastapuolellakin oli sanan sijaa takaisinotoissa, keksittiin vasta 1900-luvun puolella.

Tehtävä 5 on tässä yhteydessä kuriositeetti: **1.hxg6+!** Kh5 2.gxh7 Kh4 3.h8D,T#. Se myöhästyi muutaman vuoden ensimmäisistä ohestalyönnin esityksistä tehtävän

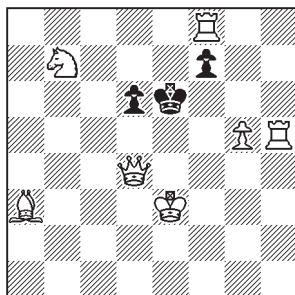
07. Gustav von Broecker
Deutsches Wochenschach
 1891

i#3

14+8

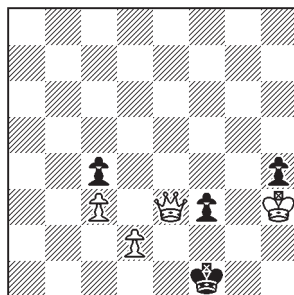
08. Sam Loyd
La Stratègie 1867

2#

7+3

09. Aleksandr V. Galitski
Tidskrift för Schack 1891

3#

4+4

alkusiirossa. Tehtävä on aivan normaali 3#, sillä se ei ole retraktori eikä siihen liity mitään kysymystä siirtoluvusta. Friedrich Amelung julkaisi muuten myöhemmin täysin identtisen tehtävän (*Düna-Zeitung* 1896).

Itsematteja laadittiin jo 1800-luvulla paljon, ja niinpä Alain C. White (1880-1951) saattoi jo vuonna 1907 julkaista kaksiosaisen kirjan *Les Mille et un mats d'inverse* (Paris 1907) eli ”Tuhat yksi itsemattia”, joka oli Whiten ensimmäisiä ”joulukirjoja”, ja tehtävissä käytettiin hyväksi ohestalyönti-aihetta suhteellisen usein. Tehtävä 6 lienee ensimmäinen ko. tyypin itsematti. **1.b4+!** cxb3 o.l. 2.Txc5+ Ka4 3.Dxa6+ Kb4 4.Dc4+ Ka3 5.Lb1 b2#. Tehtävää voi pitää aika sovinnaisena, sillä ohestalyönti esiintyy heti tehtävän alussa, ja lopun mattiasemaa voi nykyään pitää aika vaisuna. Se esiintyi jo modenalaisilla. Yllättävää sinänsä, että valkea listii aika riuskasti todennäköisemmät matintekijät, mutta valkean aggressiivisuus itsematissa on esteettisessä mielessä kaksiteräinen miekka.

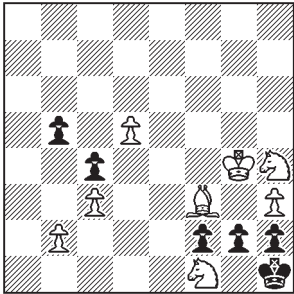
Alain C. White on muuten tässä yhdessä relevantti henkilö muutenkin kuin em. teoksen julkaisijana, sillä hän on myös kirjan *Running the Gauntlet* (Stroud 1911) julkaisija. Tämä klassikkoteos, joka on englannin- ja saksankielinen, lienee lajissaan

ensimmäinen, jossa tutkittiin ohestalyöntin esiintymistä shakkitehtävissä. Kirjaa olisi kiva suosittelaa, mutta huono uutinen on että sitä on tuskin mistään saatavissa, ja jos sen matkoillaan jostakin antikvariaatista sattuisi löytämään, hinta saattaisi olla siinä 300 €:n korvilla. Hyvä uutinen on, että Henry Tannerin mukaan teos on ilmaiseksi ladattavissa netissä!

Ajalle tyypillistä von Oppenin tehtävässä ovat valkean jatkuvat shakkaukset. Tehtävä 7 ei ehkä edusta 1800-luvun parhaita itsematteja, mutta siinä on ainakin joitakin huomiolarvoisia piirteitä: alkusiiroto on hiljainen, tehtävä haarautuu kahteen muunnelmaan heti mustan 1. siirrosta, ja molemmat muunnelmat ovat vielä temaattisia! **1.De8!** (~) 1... Lh7 2.Rxb4+ axb4 3.c4+ b[d]xc3 o.l.#, 1... Rg6 2.Rf4+ Rxf4 3.e4+ dxe3 o.l.#. Monille itsemateille tyypillisesti 1. riville on tarvittu hyvin epätaloudellisia tukenappuloita, mutta kaiken kaikkiaan tässä työssä on jo aika moderni ilme. Perustelussa sille, miksi toisessa muunnelmassa valkea pelaa **c2-c4** ja toisessa **e2-e4**, on kaukaisia duaalinvältön kaikuja.

Ohestalyöntiin mattisiirtona liittyy kiehtovia piirteitä: parhaimmillaan se avaa yht'aikaa ainakin kaksi linjaa, ja lisäksi lyövä sotilas voi vielä omalla siirrollaan suojata pakoruudun. Tästä en löytänyt

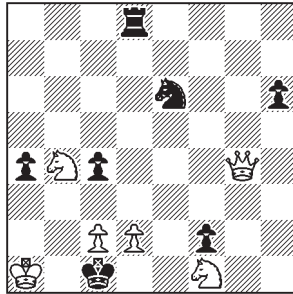
O10. Aleksandr V. Galitski
Deutsche Schachzeitung 1894

4#

8+6

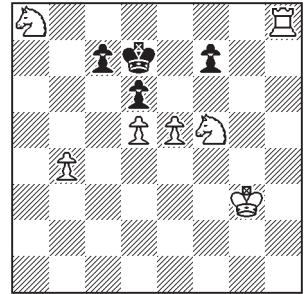
O11. Johannes Öhqvist
Tidskrift för Schack 1896

3#

6+7

O12. Ottmar Weiß
2. palk. Šachmatnyj žurnal
TT 1893

3#

7+4

hyviä itsemattiesimerkkejä, joten joudun turvautumaan Sam Loydin 2#-klassikkoon **8**: *1...K-7 2.Dxd6#, 1...Kf5 2.De4#, 1...f5 2.Dxd6#, **1.Dg4+**!, 1...f5 2.gxf6 o.l.#, 1...Ke7 2.Lxd6#, 1...Kd[e]5 2.De4#. Kiehtovien ohestalyöntiefektien lisäksi kaksi matin- ja yksi puolustuksenmuutos! 5. rivi ja diagonaali g4-d7 aukeavat tyylikkäästi, ja sf6 hoitaa viimeisenkin pakoruudun. Sievä kokonaisuus, eikä Loyd tapansa mukaan häikäilyt käyttä shakkaavaa alkusiirtoa sen esiin tuomiseen.

Pahoittelen, että joudun poukkoilemaan hiukan aiheesta toiseen, mutta näyttää siltä että vuosisadan taitteessa ohestalyönti oli monenlaisen kiinnostuksen kohteena. Ohestalyöntiä säätelevissä shakin säännöissä sanotaan, että ohestalyönti on tehtävä heti ensimmäisen tilaisuuden tullen. Tehtävässä **9** tätä havainnollistetaan nokkelasti. *1...f2 2.De4 Kgl 3.Dg2#. Alkusiirto **1.d4!**, ja jos nyt 1...cxd3 o.l. niin 2.Dd2 Kgl/f2 3.Del/Dd1#; 1...f2 2.De4. Miksei 1.d3? käynyt. Siksi, että silloin 1...f2:n jälkeen musta ei ole siirtopakossa: 2.De4 cxd3! Sen sijaan 1.d4:n jälkeen siirtopakko toimii, koska mustalla ei ole enää oikeutta siirtoon 2...cxd3. Se oikeus meni jo! Tehtävä ilmestyi muuten Johannes Öhqvistin julkaisemassa lehdessä, ruotsalainen *TfS* aloitti vasta 1895.

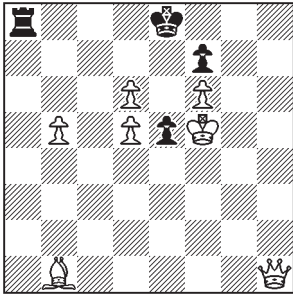
Galitski palasi vielä ohestalyöntiä heeseen tehtävällä **10**: Jos musta nyt vastaa alkusiirtoon **1.b4!** ohestalyönnillä 1...cxb3 o.l., niin matti tulee: 2.Le4 Kgl 3.Rf3+ Kxf1 4.Ld3# (2...b2 3.Rg3+ Kgl 4.Rf3#). Vaihtoehto ei ole parempi: 1...Kgl 2.Lxg2 h1D 3.Rf3+ Kxg2 4.Re3# ja toinen sievä mallimatti! Mustan siirtopakko on tässäkin relevantti, siksi ei 1.b3?, sillä 1...Kgl 2.Lxg2 cxb3!

Kun nyt tuli äsken Öhqvististä puhe, niin hän on yksi kuudesta suomalaisesta, jotka ovat päässeet Breuerin aatehistoriaopukseen – ohestalyöntitehtävällä **11**. Koetelman 1.d3? ~ 2.De2 kumoo 1...Txd3! 2.De2 Ta3+!. Alkusiirto **1.d4!** esittää kaksivärisen antiurauksen ja uhkaa 2.De2 Txd4 3.Ra2#. Alkusiirron jälkeen neljäs rivi on kolmen nappulan katkoma, mutta ohestalyönti auttaa purkamaan suman: 1...cxd3 o.l. 2.Ra2+ Kxc2 3.Dxa4# mallimatein.

Näihin aikoihin Venäjällä järjestettiin teemakilpailu, jonka aiheena oli ohestalyönti. Tehtävä **12** olkoon pieni näyte ko. kilpailusta: **1.Rd4!** ~ 2.Rc6 ~ 3.Td8#, 1...f5 (uhaten 1...f4+) 2.exf6 o.l. c5 3.dxc6# o.l. Jälkimmäisen ohestalyönnin tehoa tietysti heikentää se, että musta voi pelata myös 2...c6, sillä 2...c5 ei enää puolusta mitään.

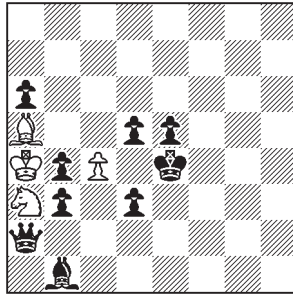
Mutta minunhan piti puhua aivan muus-

O13. August Oeffner
Brentano's Monthly 1882

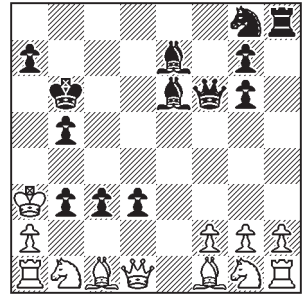
3# RV 7+4

O14. Michel Caillaud
diagrammes 9.10.1979

6ksa# 4+9

O15. Thierry Le Gleuher
2. palk. e.a. Probleemblad
1998 (v)

JP 17,0 siirrossa 12+13

ta, nimittäin retrotehtävästä, joka kantaa nimeä *Oeffner-tyyppi*. Idean kantatehtävä on August Oeffnerin (1824-1888) **13**, jossa näkökulmasta riippuen on kaksi tai ei yhtään ratkaisua. Mustan edellinen siirto on ollut joko 0...e5 tai K:n tai T:n siirto. **1.dxe6 o.l.!** ~ 2.Dxa8#,Dh8# 1...fxe6+ 2.Kxe6 0-0-0 3.Da8#. Mutta entäpä, jos musta siirsi viimeksi T:a tai K:ta? **1.Kxe5!** Tal 2.Dh8+ Kd7 3.Lf5#. Tehtävässä on siis ikään kuin a- ja b-muoto: a) mustalla on linnoitusoikeus b) mustalla ei ole linnoitusoikeutta. Kumpi pätee kuvioasemassa? Mahdoton sanoa retroanalyysin perusteella. Siksi tämmöisen tehtävän kuvion alle pitää tökätä RV (retrovariations).

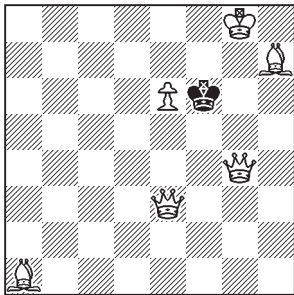
Ranskalainen huippulaatija Michel Caillaud keksi vuonna 1979 *konsekventin sarjasiirtoisen*, joka määritellään siten, että ”sarjasiirtoisessa tehtävässä määritetään aseman laillisuus aina uudelleen joka siirron jälkeen”. Tehtävä **14** kertoo tarinan lyhyesti: 1.Df2 2.Db6 3.Kd4 4.bxc3 o.l. 5.Dg6 6.De4 Lb6#. Mitä tapahtui? Mistä tuo ohari tuli kesken kaiken? Jos lukija tarkastelee asemaa siirron 3.Kd4 jälkeen, hän huomaa, että jos ko. asemaa arvioitaisiin kuten normaaliasemaa, jossa musta olisi siirtänyt viimeksi, valkean edellisen siirron olisi täytynyt olla 3...c2-c4. Siispä, voi!ä, mustalla on mahdol-

lisuus ja oikeus lyödä ohesta. Caillaud’lta on varmaan parempiakin tehtäväesimerkkejä, mutta tämä on varhaisimpia – ja tämän minäkin saatoinkin ymmärtää. Muistaakseni olen nähnyt tehtävätyyppejä nimitettävän myös ”sarjasiirtoinen, Caillaud-tyyppi” –nimellä, mutta tietääkö joku, onko tällä tehtävälajilla myös jotakin muuta, aidosti suomenkielistä nimeä?

On olemassa lukuisia ns. perinteisiä retrotehtäviä, joissa ohestalyönti näyttelee keskeistä osaa esim. määrittäessä jomman kumman osapuolen oikeutta linnoittua. Ne kuuluvat yleensä osittaisen retroanalyysin (Partial Retroanalysis, PR) piiriin. Esimerkikitehtävistä ei olisi puutetta. Niiden sisällön selostamiseen menee usein runsaasti tilaa, jonka varaan nyt muille tehtävätyypeille.

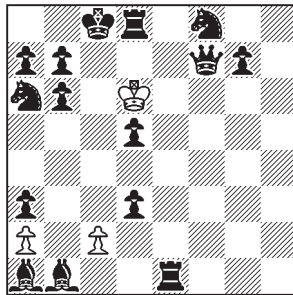
Viime vuosisadan loppupuolelta ovat yhä kasvavaa suosiota nauttineet *johtopelit*, joihin ohestalyöntiä on harvemmin totuttu liittämään.. Noin 15 vuoden takaa on tehtävä **15**, jossa yksimääreinen, täysin duaaliton johtopeli sisältää peräti kolme ohestalyöntiä, eli shakkipelin alkuasemasta ei kuvioasemaan voisi päätyä 17 siirtoparissa muutoin kuin näin: 1.e4 d5 2.e5 Kd7 3.e6+ Kc6 4.exf7 e5 5.Ke2 Df6 6.Kd3 Le7 7.f8D Le6 8.Dxb8 b5 9.Dxa8+ Kb6 10.De8 c5 11.Dg6 hxc6 12.Kc3 e4+ 13.d4 exd3 o.l.+ 14.Kb3 d4+

O16. Nenad Petrović

1.–2. palk. *Problem 4*, TT
1954

6 viim. siirtoa?

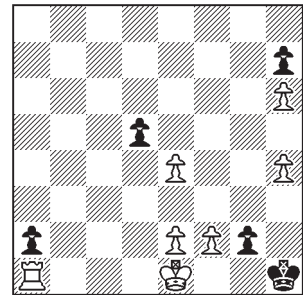
6+1

O17. Matti Myllyniemi
Die Schwalbe 1975

5 viim. siirtoa?

3+15

O18. Gady Costeff

1.–2. erik.p. *The Problemist*
2006

7+5

15.c4 dxc3 o.l.+ 16.Ka3 c4+ 17.b4 cxb3 o.l.#.

Tehtävä **16** edustaa yhtä helppotajuista retrotehtävätyyppiä, jossa ratkaisijan tehtävä ei ole kohtuuton: -1.d5xe6 o.l.+ e7-e5 -2.d4-d5+ Ke6xf6 -3.e5xf6 o.l.+ f7-f5. Kaksi ohestalyöntiä. Taaemmas ei pelin kulkua voi enää yksimääreisesti jäljittää, sillä vDg4 on voinut tulla shakkaamaan melkein mistä tahansa ja lyödä g4:stä minkä mustan nappulan tahansa – tai olla lyömättä mitään.. Matti Myllyniemi laati samantyyppisen työn vuotta myöhemmin, mutta siinä oli ”vain” 5 puolisiirtoa (n:o 262, *Toteutuneita oivalluksia*).

Monipuolisena laatijana Matti laati jonkin verran myös muita retroja, esimerkkinä edellisen kanssa samantyyppinen **17**: -1.0-0-0+ Ke5-d6 -2.e4xd3 o.l.+ d2-d4 -3.b2-b1L+. Tehtävä esittää myös toisen aiheemme kannalta relevantin teeman, *Valladão-teema II*:n, eli samassa tehtävässä esiintyy shakkipelin kolme erikoissiirtoa: linnoitus, ohestalyönti ja korotus.

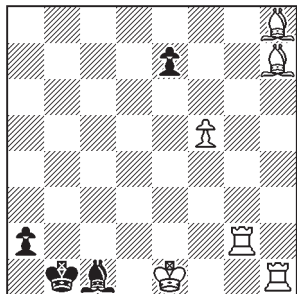
Lopputehtävissä ei ohestalyönnin pitäisi olla mikään tavaton ilmiö, mutta tuntemistani retrotehtävistä, joista varhaisimmat ovat Aleksei Troitskin käsialaa, monet ovat korrektiuden puolesta epäilyttäviä tai ne ovat lopputehtävinä vaatimattomia. Kaikkein arkipäiväisimmät ohestalyönnin sisältävät lopputehtävät esittävät mustan sotilaan

kaksoisaskelen, joka kumoutuu valkean tekemään ohestalyöntiin, mutta muunnelman kulku olisi aivan sama, vaikka ms olisi siirtynyt vain yhden askeleen.

Mielestäni omaperäisimpiä ohestalyöntilopputehtäviä on aika tuore **18**, jossa *valkea* pakottaa *mustan* lyömään ohesta: 1.0-0-0+! (1.Kd2+? g1D 2.Txg1+ Kxg1) g1D (1...Kh2 2.Kb2 dxe4 3.Kza2 Kh3 4.Kb3 Kxh4 5.Kc4 Kg4 6.Kd4 h4 7.Kxe4 h3 8.Tg1 Kh4 9.Kf3 h2 10.Kxg2 hxg1D+ 11.Kxg1 voittaen) 2.Txg1+ Kzgl 3.Kb2 dxe4 4.f4! (4.f3? e3 5.f4 Kf2 6.f5 Kxe2 7.f6 Kd2 8.f7 e2) exf3 o.l. 5.exf3 Kf2 6.f4 Kf3 7.f5 Kf4 8.f6 Kf5 9.f7 Kg6 10.f8T! voittaen. Myös tämä tehtävä esittää Valladão-teema II:a, ja lopussa voi nähdä myös täyskorotuksen, jos ottaa huomioon houkutukset 10.f8D? a1D+! 11.Kxa1 patti, 11.f8L? Kf7 = ja 11.f8R+? Kxh6 =.

Valladão (-Monteiro)-teema II on saanut nimensä brasilialaislaatija Joaquim Valladão Monteiron (1907–1993) mukaan, joka saattoi laatia ensiesityksensä vuonna 1964 (ECP, n:o 1630). Olen löytänyt yhden vanhemman korrektin tehtävän, myös aiheesta paljon laatineen norjalaislaatijan **19**:n: **1.0-0!** a1Q 2.f6#, 1...a1R 2.Tb2#, 1...e5 2.fxe6 o.l.# Kuten 17, 18 ja 19 vihjaavat, teema ei ole sidottu mihinkään tiettyyn tehtävyyppiin, ja teemasiirrot voivat esiintyä niin mustan

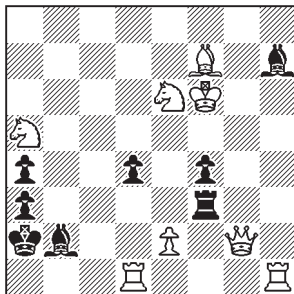
O19. Ivar Godal
Postsjakk 1961

2#

6+4

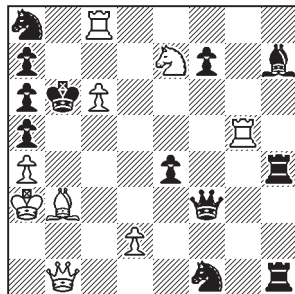
O20. Edouard Pape
Bulletin de la Fédération
Française des Échecs 1936

2#

8+8

O21. Jevgenij Umnov
1. palk. Šahmaty 1929/II

2#

9+12

kuin valkeankin tekemänä.

Pape-teeman (engl. Double Gauntlet) -esiesitykset laadittiin jo 1870-luvulla, vaikka teema jostain syystä nimettiin ranskalais-niekka Edouard Papen (1870-1949) mukaan, jonka **20** esittää ristishakkeja: **1.e4!** ~ 2.Ta1#, 1...fxe3 o.l.+ 2.Rf4#, 1...dxe3 o.l.+ 2.Rd4#. Teemamääritelmä: ”Alkusiirtona tehtävän sotilaan kaksoisaskelen aiheuttaman uhan musta voi torjua kahden sotilaan tekemillä ohestalyönneillä. Molempien teemasiirtojen tulisi esittää samantyyppinen strategia (haitta/hyöty).” Alun perin teemasiirtojen piti olla nimenomaan mustan shakkauksia, joihin valkea vastaa ristishakein, mutta sittemmin teemamääritelmää on väljennetty.

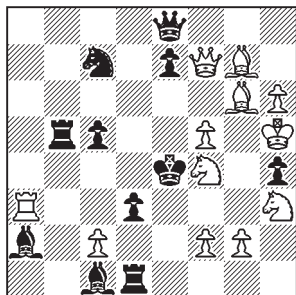
Seuraavaksi esittelyvuorossa olkoon *en passant-Umnov*-teema, jonka Degener (s. 447) on ristinyt Umnov-koneistoksi (saks. Umnov-Mechanismus): ”Mustan 4. rivillä sijaitsevan sotilaan kaksinkertainen peli, kerran suoraan eteenpäin ja toisen kerran ohestalyöden..” Muissa lähteissä olen vielä nähnyt täsmennettävän määritelmää siten, että ”molemmat siirrot katkovat ja avaavat mustan tai valkean linjoja, ja siirtoja seuraavat eri matit”. Teemalla oli lyhyt kukoistuskautensa 1920- ja 1930-lukujen taitteessa, josta on peräisin myös teeman ”isän” teemaesimerkki **21: 1.d4!** ~ 2.Rd5#, 1...e3 2.Lc2#,

1...exd3 o.l. 2.Lc4#, 1...Re3 2.Ld1#, 1...Df5 2.Ld5#, 1...Rc7 2.Tb8#, 1...Dxb3+ 2.Dxb3#. Erittäin tehokas patteritutkielma!

Samoilta ajoilta on peräisin brasilialais-teema, joka eri kielissä kantaa nimeä *En passant – Anti-en passant*: ”Esipelissä tai houkutuksessa valkea tekee matin lyömällä sotilallaan ms:n ohesta. Ratkaisussa samaa puolustusta vastaan valkea tekee matin siirtymällä samalla sotilallaan suoraan eteenpäin.” En ole löytänyt vanhempaa teemaesimerkkiä kuin sen, joka annetaan myös ECP:ssä (n:o 553; kts. tehtävä **22**): *1...e5 2.fxe6#[f6?], **1.Re2!** ~ 2.Rc3#, 1...e5 2.f6#[fze6?], 1...Tb3 2.Dc4#, 1...Ld2 2.cxd3#, 1...Lb2 2.Rg5#, 1...Rd5 2.De6#, 1...dx[e]c2 2.f3#. Tässä teema ei muodostu vain yhdestä siirrosta, jolloin sitä ei voisi kutsua teemaksi, vaan kahdesta, joista toinen esiintyy virtuaalisessa, toinen ratkaisupelissä.

Degener (s. 138) ottaa esiin vielä yhden teeman, jossa ohestalyönneillä on iso osuus, nimittäin *ohestalyöntiin varautumisen* (saks. En passant-Vorbereitung): ”Musta sotilas siirtyy tai päästetään, jotta se voi vastata uhkaavaan sotilaan kaksoisaskelleella tehtävään mattiin lyömällä ohesta”. Selvää kuin pläkki, kuten **23** osoittaa: *1...dxc4 2.Rxc4#, 1...d4 2.Rd3#, 1...bxc4 2.Txd5#, 1...Kd4 2.Rxe6#, **1.Dd1!** (2.d4#), 1...fxe4 2.Re2#, 1...dxc4

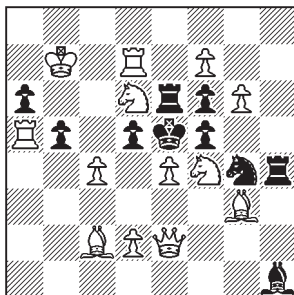
O22. Felix A. Sonnenfeld
2. palk. *O Foot-Ball* 1935

2#

12+11

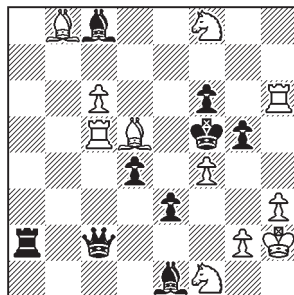
O23. Charles Ouellet
British Chess Magazine
VI/1991

2#

13+10

O24. Dante H. Rizzetti
Erik.palk. (ulkomaal.) Club
de Xadrez Fortaleza TT
1982–83

2#

11+9

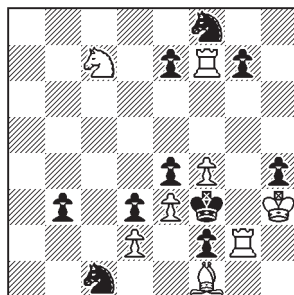
2.Rxc4#, 1...dxe4 2.Da1#, 1...bxc4 2.Txd5#
(1...d4 2.Rd3#, 1...Kd4 2.Rxe6#).

Etäistä sukua edelliselle teemalle on jälleen brasilialainen *Ceará-teema*: ”Valkean sotilaan uhkaaman kaksoisaskelmatin musta torjuu mahdollisimman monella puolustusmotiivilla, ei kuitenkaan shakkauksella”, *Ceará 2-teemassa* musta voi torjua uhan myös epäsuorasti (esim. linjanavaus, joka samalla kiinnittää teemasotilaan) *Typistetyssä Ceará-teemassa* puolustusmotiivit ovat lyönti, obstruktio ja suora suojaus. Teeman 1-muotoa edustaa tehtävä **24: 1.Kh1!** ~ 2.g4#, 1...gxf4 [ohestalyönti] 2.Th5#. 1...De4 [kiinnitys] 2.Le6#, 1...Lg3 [obstruktio] 2.Rxg3#, 1...De2[d1] [suora suojaus] 2.Lf3#, 1...g4 [obstruktio] 2.Th5#, 1...Dxg2+ [teemasotilaan lyönti] 2.Lxg2#. Valkean patteripeli tuo hiukan elävyyttä tähän usein hiukan kaavamaiseen ja kankeaan teemaan. Nimen tälle teemalle on antanut brassilaatija Emanuel Costa, joka oli kotoisin Koillis-Brasiliasta, Cearán osavaltiosta. Ohimennen: jalkapalloseura Ceará, joka on kotoisin Fortalezan kaupungista, täytti 100 vuotta 2.6.2014. Onnea vaan!

Esittelyvuorossa seuraavan teeman ovat tehtävän **25** laatijat ristineet *anti-en passant* -teemaksi: ”3- tai monisiirtoisessa [mattitehtävässä] musta siirtää sotilastaan

vain yhden askeleen välttääkseen valkeaa myöhemmin tekemästä ohestalyöntiä.” (ECP, 28) Esimerkkitehtävän ratkaisu loogisine houkutuksineen: 1.Rb5? (2.Rd4#) Re6!; 1.Kxh4? (2.Tg3#) Rg6+!; **1.Tg4!** (~ 2.f5 [3.Tf4#] e5/g5 3.fxe6/fxg6#), 1...e6 2.Rb5 e5 3.fxe5# (2.f5? e5!), 1...g6 2.Kxh4 g5+ 3.fxg5# (2.f5? g5!). Luontevin tapa esittää teema on Brunner-dresdeniläisenä, kuten tässä, eli „mustan nappulan, joka torjuu pääaikeen, siirtymisen estää esitoimen jälkeen toinen musta nappula, jonka korvaava puolustus osoittautuu riittämättömäksi”.

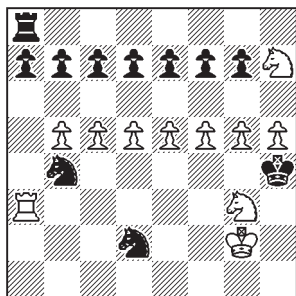
O25. Valentin F. Rudenko
& Viktor I. Tšepiznyj
3766. *Die Schwalbe* 1982

3#

8+10

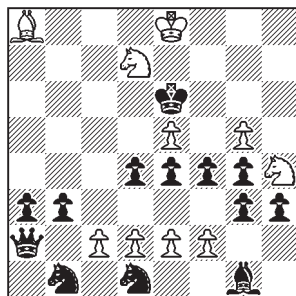
O26. Milan Velimirović
1. palk. *Novi Temi* 1978–9

10#

11+11

O27. Matti Myllyniemi
PSY:n juhlaulkaisu 1976

8#

10+13

Artikkelille suunnittelemani pituus alkaa täytyä, joten lopuksi pari ennätystehtävää, joista vastikään edesmenneen serbilaatijan **26** esittää 7 peräkkäistä valkean ohestalyöntiä: **1.Ta4!** (2.Txb4+ R~4 3.TxR#) a5 2.bxa6 b5 3.cxb6 c5 4.dxc6 d5 5.exd6 e5 6.fxe6 f5 7.gxf6 g5 8.hxg6 Re4 9.Txb4 ~ 10.Txe4#. Ennätystehtäväksi harvinaisen kevyeksi konstruoitu luomus, jossa vain mTa8 on ”välttämätön paha”, eli sen ainoa tehtävä on torjua sivuratkaisuja tai duaaleja.

Peräkkäisten mustan ohestalyöntien ennätys lienee ainakin 6 (kts. ECP, n:o 556), ja 4:ään pääsi Myllyniemi syvällisellä tehtävällä **27**, jossa pienemmän lukumäärän korvaa laatu. Ratkaisu loogisine houkutuksineen kulkee seuraavasti: 1.g6? Dxc2! **1.c4!** (2.Ld5#) dxc3 2.d4 (3.d5,Rc5[f8]#; 2.g6? Dxd2!) exd3 3.e4 (4.Ld5#; 3.g6? Dxe2!) fxe3 4.f4 (5.f5,Rc5[f8]#; 4.g6? Dxf2!) gxf3 5.g6! ~ 6.g7 ~ 7.g8D,L#. Tehtävässä on peräti nelisiirtoinen esitoimi, ja ratkaisun looginen rakenne esittää *hampurilaista ideaa*: ”Valkean päätoimen musta kumooa nappulalla A. Esitoimella valkea kyydittää mustan nappulan B siten, että mustalle tarjoutuu uusi puolustus nappulalla A”. Tarkoitukseni oli ottaa tämä tehtävä mukaan *Encyclopedia of Chess Problems* -kirjaan, ja tehtävää tutkiessani ihmettelin samalla, miksi Matti oli valinnut sille niin ”vaatimattoman” julkaisufoorumin, kunnes oivalsin, että mikään mustan vas-

tapeli ei pakottanut valkeaa valitsemaan vain korotusta D:ksi, vaan mattisiirrossa on ikävä korotusduaali, mikä tässä tehtävässä on mielestäni – ja oli ehkä Matinkin mielestä – häiritsevää antiklimaksi.

Tein aika pitkään töitä koettaessani työstää tehtävään dualittoman loppuratkaisun, mutta vaivannäköni ei saanut palkintoa. Ehkä joku lukijoista saa tästä muokattua albumitehtävän?

Lopuksi

Ohestalyönti ei ole teema, vaan yksi shakkipelin erikoissiirroista, mutta se voidaan yhdistää eri tehtävästrategioihin ja myös korottaa tehtävän teemaksi esim. toistoeffektein. Kesti pari vuosisataa siitä, kun ohestalyönti oli hyväksytty pelishakkikäytäntöön, että se alkoi esiintyä myös tehtäväshakin eri muodoissa, aluksi matti- ja itsemattitehtävissä. Ohestalyönti esiintyi jo 1800-luvulla myös ensimmäisissä retrotehtävissä.

Ohestalyönnin ehkä kiehtovimmat ominaisuudet, monenlaiset linjanavausvaihto- ja yhdistettyä itse lyövän sotilaan suojaustehtävään, pääsevät erityisen hyvin oikeuksiinsa tehtävän mattisiirtona. Vaikka ohestalyönti ei ole teema, se on oleellinen osa n. puolta tusinaa teemaa. Lisäksi on olemassa lukuisia tehtäviä, joissa se on eittämättömän tärkeä temaattinen komponentti.

Tämä artikkeli on pintaraapaisu senkin vuoksi, että en ole kosketellut lainkaan käytännön esimerkein ns. osittaista retroanalyysiä, jossa ohestalyönnin esiintyminen tai esiintymättömyys tai mahdollisuus on usein olennainen osa takenevan pelin tutkimista. Samoin esim. apumattigenre loistaa poissaolollaan.

Online/public domain -lähteet:

- Chess History & Chronology by Bill Wall

- PDB (Die Schwalbe)
- Wikipedia
- WinChloe
- Yet another chess problem database (Turevsky)

Painetut lähteet:

- Breuer, Josef: *Beispiele zur Ideengeschichte des Schachproblems*. Die Schwalbe: Düsseldorf 1982.
- Chicco, Adriano & Porreca, Giorgio: *Dizionario enciclopedico degli scacchi*. Mursia & C.: Milano 1971.

- Degener, Udo: *Von Ajec bis Zappas. Problemschach-Lexikon der Zweizüger-Themen*. 2. korrigierte und erweiterte Auflage. Udo Degener Verlag: Potsdam 2012.
- Kainulainen, Jussi: *Shakkipelin historia*. Karisto: Hämeenlinna 1984.
- Myllyniemi, Matti: *Toteutuneita oivaluksia*. Suomen Tehtäväniekat: Pori 1980.
- Velimirović, Milan & Valtonen, Kari: *Encyclopedia of Chess Problems. Themes and Terms*. Chess Informant: Beograd 2012.

Tuomio: Lopputehtävät / Award: Studies Suomen Tehtäväniekat 2003–2004

On kunnia tulla kutsutuksi *ST*-lehden lopputehtävätuomariksi vuosilta 2003–2004. Pyydän anteeksi tuomioni viivästymistä.

Kiitokseni Henry Tannerille (HT) ja lopputehtäväosaston toimittaja Joose Norrille (JN), joilta sain ensipainostehtävät heidän kommentteineen, sekä Harold van der Heijdenille (HH) hänen lausunnostaan tehtävien edeltäjistä ja virheellisyyksistä.

Kilpailussa oli yhdeksän tehtävää. Hylkäsinkin tehtävän numero 2733, laatijat Vasiljev ja Missana (*ST* 6/2004), koska tehtävä oli julkaistu myös lehdissä *Probleemblad* 4/2004 ja *Schach* 8/2004.

Kolme tehtävää oli hylättävä virheellisinä. / *Three studies had to be eliminated due to incorrectness:*

2456 Gerhard Josten (*ST* 1/2003)

After 1. Dgl 2.Te1 Df2 3.Te8+ Kb7 4.Te7+ Kc8 5.d6 Df5+ not only 6.Kb6 wins, but also 6.Se5 as found by Olli Heimo. The threat is 7.Tc7+ Kd8 8.f8D+ Dxf8 9.Sc6+ Ke8 10.d7+ and wins. Possible continuations: / Yllä esitetyssä tekijänratkaisussa voittaa laatijan siirron 6.Kb6 lisäksi myös Olli Heimon

It is an honour to be invited by Suomen Tehtäväniekat to act as judge for the study award 2003–2004. I apologize for the delay in the publication.

Thanks go to Henry Tanner (HT) and the editor of the column Joose Norri (JN) who provided the originals with their comments and last but not least Harold van der Heijden (HH) for his report on anticipations and corrections.

9 studies were published. Study nr 2733 Vasilyev & Missana (ST 6/2004) was excluded from participation because it appeared also in Probleemblad 4/2004 and Schach 8/2004.

osoittama 6.Re5, esimerkiksi:

- 6.- Dxc2 7.Tc7+ Dxc7 8.dxc7
 a) 8.- Tf6 (OH) 9.Kc5 Kxc7 10.b5 Kb7 11.Kd5 Kc7 12.b6+ Kb7 13.Sc4 etc./ jne
 b) 8.- Tf4 (HT) 9.Kc5 Kxc7 10.b5 Tf6 11.b6+ Kb7 12.Sc4 as in / kuten a)
 c) 8.- Tf5 9.Kb6 Tf6+ 10.Kc5 Kxc7 11.b5 Kb7 12.Sc4 as in / kuten a)
 d) 8.- Kxc7 9.Sf3 Txf3 10.gxf3 g2 11.f8D g1D 12.Dg7+ Kb8 13.D/fxg4 Df1+ wins according to Nalimov database / voittaen Nalimovin tietokannan mukaan.

2661 Franco Bertoli (ST 1/2004)

After 1.Sa3+ Ka1 2.Sxc2+ Kb1 3.Sa3+ Ka1 4.Kb4 (1) f2 5.Sc2+ Kb1 not only 6.Se3+ wins, but also 6.Sd4+ as found by Mario Garcia in 2011. E.g. 6.- c2 7.Lxc2+ Kb2 8.Sc4+ Ka1 9.Le4/f5/g6/h7 f1d 10.Sc2+ Kb1 11.Sd2+ Kb2 12.Sxf1 a1d 13.Sxa1 Kxa1 14.Ka3 or 14.Se3 is winning. Again a long database win. / Tekijänratkaisussa voittaa laatijan tarkoittaman 6.Re3+:n lisäksi myös Mario Garcian vuonna 2011 esittämä 6.Rd4+, joka johtaa yllä esitettyyn pitkään tietokantavoittoon.

Or / tai 6.- Kb2 7.Sc4+ Ka1 8.Sc2+ Kb1 9.S2a3+ Ka1 10.Kxc3 wins / voittaen.

(1) It is important that the bK can not come to a3/b3 later / On tärkeää, ettei mK pääse myöhemmin ruutuihin a3 tai b3. (JN).

2732 Juri Akobia (ST 6/2003)

After 1.Le3+ Ka8 2.Lxd2 gxf2 3.Txf2 b2 4.Lxb4 Td8+ 5.Kxd8 b1d not only 6.Lc5 leads to a win, but also 6.Th4 Dd3+ 7.Sd7 Dxb5 wins in 69 moves according to Nalimov. / Tekijänratkaisussa voittaa laatijan siirron 6.Lc5 lisäksi Nalimovin tietokannan mukaan 69 siirrosta 6.Th4 Dd3+ 7.Rd7 Dxb5.

With regard to nr 2457 Reino Heiskanen (ST

1/2003): In the database from Harold van der Heijden (HHdbIV) is a solution error: / Harold van der Heijdenin tietokannassa (HHdbIV) on tehtävän 2457 (Reino Heiskanen, ST 1/2003) ratkaisussa virhe: 6.Tg8 Txa7 7.Kxa7, but/mutta 6.Tg8? Lxd5+ and black wins / ja musta voittaa (HH & HT).

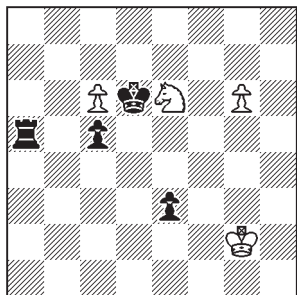
After 1.d5 h1d 2.Tb1+ Tg7 3.Lxg7+ Kxg7 4.Txf1 Le4 5.Tg1+ Kf6 6.Kb8 wins. The move 6.Tf1+ is not a cook 6.- Kg7! And now only 7.Kb8 wins, i.e. only a waste of time dual (HH). / Tekijänratkaisussa siirto 6.Tf1+ ei ole virhe, sillä 6.- Kg7! ja nyt vain 7.Kb8 voittaa, eli valkean on palattava tekijänratkaisun voittotapaan (HH).

Some remarks about the award. Unfortunately not only the quantity was disappointing, but also the quality of the remaining 5 studies was rather modest. They mostly lack a startling artistic point. / Muutama huomio tuomiosta. Valitettavasti tehtävien määrä oli pettymys ja tuomittaviksi jääneiden viiden tehtävän taso oli melko vaatimaton. Niistä puuttui lähinnä taiteellisia kohokohtia.

Prize / Palkinto Ilham Aliev & Kenan Velishanov, AZE (2731, ST 6/2004)

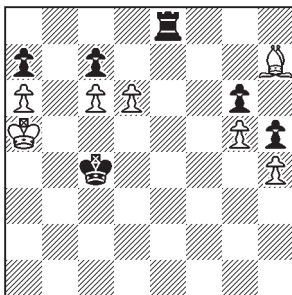
The positional draw with a white pawn that cannot be captured by a black rook due

Prize / Palkinto
Ilham Aliev & Kenan Velishanov (AZE)

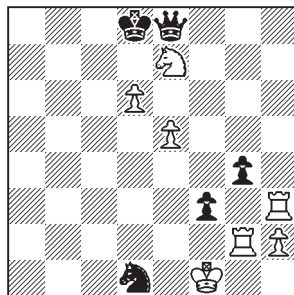
= 4+4

Honourable mention /
Kunniamaininta
Reino Heiskanen

+ 7+6

Commendation / Maininta
Juri Akobia (GEO)

= 7+5

to a wS fork is original. The initial position is natural and the solution has some surprising and elegant final outcome. / Omaperäinen asemallinen tasapeli, jossa musta torni ei voi lyödä valkeaa sotilasta ratsuhaarukan vuoksi. Alkuasema on luonteva ja ratkaisussa on yllättävyyttä ja eleganssia.

1.g7 Ta8 2.Rf8 Ta2+ 3.Kf3 Tf2+ 4.Kxe3 Tg2 5.c7 Kxc7 6.Kf3 Tg1 7.Kf2 Tg4 8.Kf3 positional draw / asemallinen tasapeli.

Honourable mention / Kunniaininta Reino Heiskanen (2554, ST 4–5/2003)

The attractive minor-promotion 5.d8L prevents the intended stalemate defence by black. / Viehättävä pienkorotus 5.d8L estää mustan suunnitteleman pattipuolustuksen.

1.d7 Te1 2.Lg8+ Kc5 3.Lb3 Ta1+ 4.La4 Tb1 5.d8L (5.d8D/T Tb5+ 6.Lxb5 stalemate / patti) and now e.g. / ja esimerkiksi 5.- Kd6 6.Lf6 Th1 7.Ld4 & 8.Lxa7 wins / voittaen.

Commendation / Maininta: 2553 Juri Akobbia, GEO (ST 4–5/2003)

The introductory play is too violent. The evacuation sacrifice 3.Sc6+ seems to be original and saves the study. In the subsequent

play black tries nevertheless to win, but in vain. The white minor-promotion proves to be sufficient to hold the draw. / Alkupeli on liian pakottavaa, mutta uhraus 3.Rc6+ vaikuttaa omaperäiseltä ja pelastaa tehtävän. Jatkossa musta yrittää turhaan voittoa, valkean pienkorotus osoittautuu tasapeliin riittäväksi.

1.e6 fxg2+ 2.Kg1 gxh3 3.Rc6+ Dxc6 4.e7+ Kd7 5.e8D+ Kxe8 6.d7+ Kf7 7.d8R+ Kf6 8.Rxc6 Rc3 9.Rd4 draw / tasapeli.

Congratulations to the composers in the award / Onnittelut sijoittuneille laatijoille.

Brasschaat, Belgia, 17.4.2014
Judge / Tuomari: Edward Stoffelen

Thanks to Ward for his award / Kiitokset Wardille tuomiosta!

Claims to the studies column editor Pauli Perkonoja within three months from the publication date of this issue. / Valitusaikaa kolme kuukautta tämän lehden ilmestymispäivästä, mahdolliset huomiot on lähetettävä loppu tehtävätoimittaja Pauli Perkonojalle.

Jorma Paavilainen:

Mission possible – tehtäviä Euroopassa

Asuminen Belgiassa on helpottanut osallistumista manner-Euroopan tehtävätapahtumiin. Aluksi olo oli kuin lapsella karkkikaupassa, ”tahtoo tuon(ne) ja vielä tuon(ne)”. Alkuinnostuksilla on tapana mennä ohitse ja näin on nytkin käynyt. Jonkin verran shakkimatkailua on silti tullut tehtyä. Tässä kuvausta menneestä puolesta vuodesta.

Belgian tehtäväniekat tapaavat säännöllisesti joka kuun viimeisenä keskiviikkona. Paikka on Antwerpenin lähellä sijaitseva Schilde, jossa kohdataan paikallisen shakki-

kerhon pelitilassa. Lähialueelta tulee paikalle loppuvuonna 80 vuotta täyttävä Edward Stoffelen, jonka etunimi lyhennetään yleensä Wardiksi. Hän on valmistellut joka tapaamiseen ratkaisukilpailun, eikä ohjelmassa sitten muuta olekaan. Ensin ratkaistaan kolme kaksisiirtoista 20 minuutissa, sitten on vuorossa kuusi tai yhdeksän tehtävää kahdessa tunnissa. Nämä ovat aina samaa tehtävätyyppiä eli joko kolmisiirtoisia, loppu tehtäviä, monisiirtoisia, apumatteja tai itsematteja. Kuten valinnasta näkee, niin tarkoitus on valmentaa ratkaisijoita arvokilpailuihin. Paikalla ovat yleensä Eddy Van Beers, Andy Ooms ja

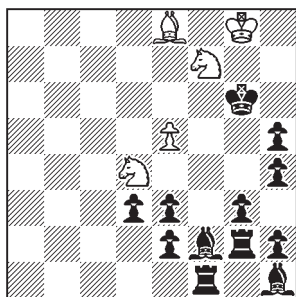
Marcel Van Herck. Lisäksi on vähemmän vaikutuisia osallistujia, kuten esimerkiksi Ignaas Vandemeulebroucke, Vladimir Kuzmitshev ja Johan de Boer.

Kilpailua seuraavana päivänä Ward lähettää sähköpostilla kilpailutehtävien oikeat ratkaisut ja tulokset. Jakelussa on mukana parikymmentä vastaanottajaa.

Belgian vakio-ohjelman lisäksi olen päässyt osallistumaan lähialueiden tehtävätapaamisiin. Ensimmäinen näistä oli 16.11.2013 järjestetty Henk Hagedoorn -ratkaisukilpailu Hollannin Arnhemissa, jonne Belgiasta suuntasivat lisäksi Van Beers ja Ooms. Kilpailu käytiin kahdessa osassa kuten tammikuinen kansainvälinen ratkaisukilpailu ISC. Näyte kilpailusta, jonka onnistuin niukasti voittamaan ennen Wissmania ja Van Beersiä, pisteiden ollessa 44,5 – 44 – 43,5 kuudestakymmenestä mahdollisesta.

Godehard Murkisch

5. kunniamaininta *Schweizerische Schachzeitung*, 1962

6#

5+12

1.Lb5 e1R 2.Lc6 Tgg1 3.Ld7 Le4 4.Lf5+ Lxf5 5.Rc6

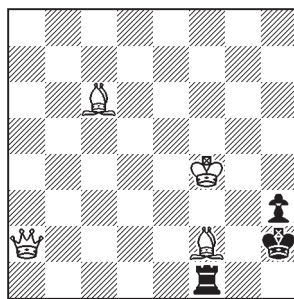
Ratkaisukilpailun lisäksi ohjelmassa oli Hollannin tehtävähdistyksen vuosikokous, jota oli kiinnostava seurata. Sikäläisen yhdistyksen jäsenmäärä on noin 50 ja painitaan samojen ongelmien kanssa kuin muuallakin, eli miten saadaan jälkikasvua lajin pariin.

Päivän päätteeksi esiteltiin ajankohtaisia tehtäviä mm. tuoreimmasta WCCT-kilpailusta. Miellyttävä tapahtuma rentoon hollantilais-tyyliin.

Joulukuun ensimmäisenä viikonloppuna tarjolla oli Varsovan Grand Prix, jonne erehdyin myös lähtemään. Erehtyminen selittyi kilpailun tuloksilla, voidaan puhua melko täydellisestä katastrofista. Ehkä taustalla oli jotain fyysistäkin vaivaa, sillä saavuttuani paikalle torstai-iltana nukahdin normaalisti – ja heräsin seuraavaksi vasta perjantai-iltapäivällä. Toisaalta, pelishakista on tunnettua, ettei kukaan ole voittanut tervettä vastustajaa. Eli valitukset sikseen ja apteekin kautta ensimmäiseen ohjelmanumeroon, kaksisiirtoisten pikaratkaisukilpailuun. Se toteutettiin perinteisellä tyyliillä, yksi minuutti tehtävää kohti, joita oli yhteensä 30. Murdzia voitti kotikentällään melko selvästi, itse olin muistaakseni yhdeksäs. Näytteenä tehtävä, jota en onnistunut ratkaisemaan, vaikka mietin heti oikeaa alkusiirtoa. Yksi mustan puolustussiirto kuitenkin kiusasi niin paljon, että ratkaisematta jäi. Mikä pahempaa, niin edes kilpailun jälkeen laudalla ja nappuloilla en osannut tehdä yhden siirron mattia tuon puolustuksen jälkeen.

Jan Hartong

Jaarbuch 1949

2#

4+3

Ratkaisu on 1.Da7! siirtopakko. Näin sen-

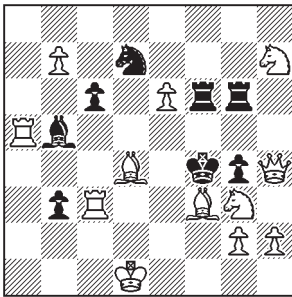
tään, että 1.- Txf2+ 2.Dxf2#, samoin tornin yhdentekevää siirtoa 1. rivillä seuraa 2.Lg3#. Mutta 1.- Tg1 vaikutti torjunnalta, johon en mattia löytänyt. Lievästi huolestuttavaa. (Tämä miniatyyri oli kevätpäivillä Henry Tannerin järjestämän ratkaisukilpailun ensimmäinen kohde.)

Lauantaina ja sunnuntaina pidetty ratkaisukilpailu toteutettiin MM-kisan tyyliin eli kuusi tehtäväryhmää, jokaisessa kolme tehtävää. Valinnoista oli vastuussa Ryszard Krolikowski, joka teki luotettavaa työtä.

Tehtävät eivät olleet helppoja ainakaan allekirjoittaneelle, ehkä eivät kaikille muillekaan. Lopputuloksissa työesteen vuoksi kilpailun väliin jättänyttä Murdziaa paikkasivat tehokkaasti hänen maanmiehensä Piorun ja Mista, jotka jättivät kolmannen nuoren kyvyn, Liettuan Limontasin pronsisijalle. Itse olin yhdestoista ja paljon, paljon kärkeä jäljessä.

Näytteeksi kilpailun ensimmäinen tehtävä, jonka tietysti osasin ratkaista väärin:

Simadibrata Yanuarta
Probleemblad 2007

2#

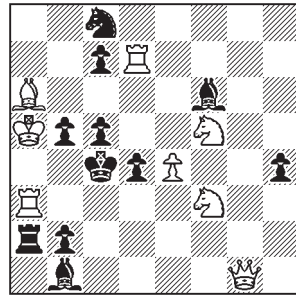
12+8

1.Lxc6!

Parhaat muistikuvat Varsovasta ovat lauantai-illasta, jolloin pääsin venäläis-ukrainalaiseen illanviettoon. Tarjolla oli ruokaa ja juomaa yllin kyllin eikä tunnelmasta puuttunut juuri mitään. Anna Bylinkina soitti kitaraa

ja lauloi, muut lauloivat mukana jos osasivat. Itse keskityin kuuntelemaan sekä laatimaan Selivanovin ja kahden ukrainalaisen kanssa itsemattia. Varsovan laadintakilpailuista toinen oli itsemateille, joissa uhkauksessa matin tekevä nappula siirtyy muunnelmassa pois. Andrein ideaa kaulittiin ja käännettiin, kunnes hieman ennen laadinta-ajan päättymistä saatiin valmista aikaan.

Andrei Selivanov, JP,
Sergei Borodavkin ja Oleg Shalygin
1.–2. palkinto Varsova Grand Prix TT

i#3

8+11

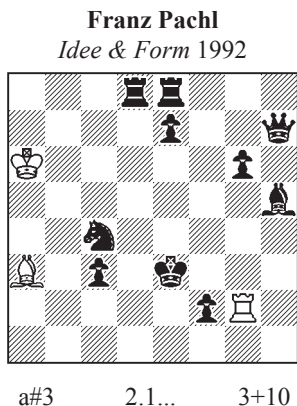
1. De1! (2.Re3+ dxe3 3.Dc3+ Lxc3#);
- 1.- Lg5 2.Df1+ Ld3 (d3) 3.Rd2+ Lxd2#;
- 1.- Le7 2.Txd4+! cxd4 3.Db4+ Lxb4#;
- 1.- Ld8 2.Db4+ cxb4 3.Txc7+ Lxc7#.

Varsovan jälkeen seuraava vastaava koitos olikin vasta maaliskuussa hollantilaisten perinteinen viikonloppu Nunspeetissa. Tapahduma toi mieleen ST:n perinteiset kevä- ja syyspäivät: viikonloppu mukavassa ympäristössä ja monipuolisesti asiaa harrastaen. Aloitus oli perjantaina, jolloin saavuttiin, alettiin laatia, käytiin käsiksi mm. tehtävien korjauskilpailuun ja vaihdettiin kuulumiset. Lauantaina oli Hollannin avoin ratkaisumestaruus, sunnuntaina lopputehtävähdistys Arvesin järjestämä kuuden lopputehtävän ratkaisukilpailu.

Hollantilaisten ja Belgiasta saapuneiden lisäksi paikalla oli osallistujia Saksasta

(Michael Pfannkuche perheineen), Ranskan Michel Caillaud ja Iso-Britanniasta Paul Valois. Tämä olikin monelle viimeinen kerta, kun viimeksimainittu tuli tavattua.

Lauantain ratkaisukilpailu oli samaa lajia kuin Henk Hagedoorn -kilpailu, eli yhden päivän rutistus, joka oli jaettu kahteen osaan. Tarjolla oli myös B-ryhmä hieman helpommin tehtävin. Onnistuin voittamaan kilpailun ennen Caillaudia ja Wissmania. Näytteenä miellyttävä ja ei kovin vaikea apumatti:

1.Td3 Txg6 2.Kd4 Tg5 3.De4 Lc5#
1.Le2 Lxe7 2.Kf3 Ld6 3.Te4 Tg3#

Lopputehtävien ratkaisukilpailun järjesti Arvesin puolesta Harm Benak. Harmille koi-tui harmiakin, sillä kilpailun tulokset olivat aluksi ilmeisen epätarkat ja lopulliset las-kelmat veivät kuulemma aikaa iltamyöhään. Kuten kiireessä usein sattuu, niin virheil-tä ei voinut välttää. Voittajaksi julistettiin aluksi lopulta kakkoseksi sijoittunut Wouter Rijn, lopullinen voittaja oli kuitenkin Marcel Van Herck. Jochanan Afek sijoittui kolmanneksi. Michel Caillaudkin ehti saada palkinnon tästä kilpailusta mukaansa Pariisiin junaan, shakkiviinipullon, ennen kuin selvisi, että hän sijoittui todellisuudessa kymmenenneksi

eli kauas palkintojen tuolle puolen. Itse olin viides, samoissa pisteissä, mutta hitaampana kuin Michael Pfannkuche.

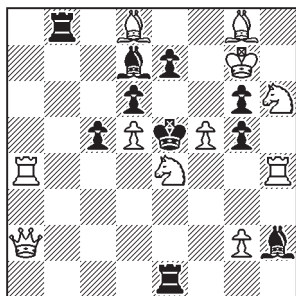
Yhteenvetona voi sanoa, että Nunspeet oli oikein miellyttävä kokemus, suosittelen!

Huhtikuun alussa vuorossa oli sitten toinen maineikas tapahtuma, Belgrade Problem Chess Festival. Ohjelmassa oli laadintaa pe-räti kolmessa ryhmässä, kilpailut julistettiin ennen itse tapahtumaa. Yksi laadintakilpai-luista oli kolmen sarjasiirron apumateille, joissa on kolme ratkaisua. Tähän yhdistettiin ratkaisukilpailu, sillä perjantai-iltana tapah-tuman osallistujat saivat ilon ratkaista 27 kil-pailutehtävää kahden tunnin aikana. Yhteen-sä 81 ratkaisua oli siis löydettävä, jos mieli maksimitulokseen - aika paljon etsimistä ja kirjoittamista. Tämän koettelemuksen jälkeen oli vuorossa tuomariryö, ratkaisijat pisteyttivät kaikki tehtävät skaalalla yhdes-tä kymmeneen. Kätevä tapa saada tuomio valmiiksi. Kaksi muuta laadintakilpailua oli yksittäisten tuomarien käsissä.

Ratkaisukilpailu alkoi lauantaina, kil-pailu oli jälleen MM-kisan muotoa eli kuusi ryhmää, jokaisessa kolme tehtävää. Valinnan olivat tehneet makedonialaiset isä ja poika Denkovski. Tehtävät olivat ehkä hieman liian helpot, mutta oli hauska tietysti saada jatkuvasti onnistumisen elämyksiä. Voiton vei komealla maksimituloksella Michel Cail-laud, jota en ole koskaan nähnyt paremmassa ratkaisukunnossa. Hän ratkaisi tehokkaasti myös serbialaisten päättäjäisissä esittämiä hyvinkin vaikeita itse- ja apumatteja. Toi-seksi päätyi kroatialainen Marko Filipovic, jolle tuli vain yksi miinus piste. Kolmas oli serbi Vladimir Podinic. Sain itse samat pis-teet kuin Podinic, 84, mutta olin hitaampana neljäs. Ja kuten on tullut pahaksi tavaksi, niin erehdyin tässäkin kilpailussa kaksisiirtoises-sa. Tuskaa lisäsi se, että olen nähnyt ja ehkä ratkaissutkin tämän tehtävän aikaisemmin jossakin EM-kilpailussa.

Gerhard Latzel

1. palkinto *Lippische Landeszeitung* 1950

2#

11+10

Suosittelen tutkimaan houkutusten hullunmyllyä, onnea matkaan!

Belgradissa oli erilaisia esitelmiä esimerkiksi Dinu-Ioan Niculalta ja Michel Caillaudilta. Lisäksi jokaisen osallistujan piti esittää yksi tuore tehtävänsä.

Jonkin verran on siis tullut liikuttua tehtävien ja hyvän seuran vuoksi. Väliin on silti jäänyt muutama sinänsä houkutteleva tapahtuma, kuten Iso-Britannian, Saksan ja Slovakian mestaruuskilpailut sekä etenkin Ranskan Messignyn tehtävätapaaminen. Pariisissa asuvalle Antti Parkkiselle olen luvannut, että ensi vuonna osallistun, toivotavasti lupaus pitää.

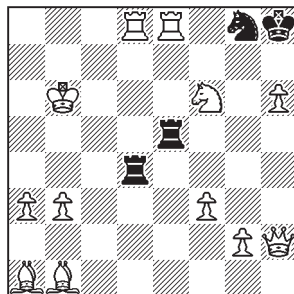
Hiljaisia siirtoja, 2. painos

Ismo Tompurin tehtäväkokoelma julkaistiin joulukuussa 2012. Nyt siitä on ilmestynyt toinen painos, jossa on korjattu havaitut virheet. Ne on lueteltu ST:n nettisivulla www.sci.fi/~stniekat/kirjat/hiljaisia.htm. Kirjan on kustantanut Aviator Oy (www.aviador.fi).

Omistustehtävä

Mikael Grönroos

Omistus Ilkka Blom 70 vuotta 19.2.1014

2=

ehhh

12+4

Esipeli 1.- Tdd5/Td7/Tg4/Ted5/Th5 2.RxT=, houkutukset 1.Lxd4/Dxe5/R~? 2.Tg5/Th4/Tg5!

Ratkaisu 1.Rh7! (uhkaus 2.Lxd4=)

1.- Td~/Te~ 2.D/Td/Te/L/R/sa/sb/sfxT=

Ennätykselliset uhkaus + 28 yksimääreistä muunnelmaa.

Bernin tehtäväkongressi

Sveitsin kongressi lähestyy. Suomesta on tähän mennessä tiedossa kuusi lähtijää. Ilmoittautumisaika päättyy 30.6.

MM-ratkaisujoukkueessa ovat Harri Hurme, Kari Karhunen ja Jorma Paavilainen. Mahdollisesta neljänestä ratkaisijasta ei ole tietoa.

WFCC:n kokoukseen osallistuu Hannu Harkola. Tänä vuonna on ohjelmassa puheenjohtajiston vaali. Harry Fougiaxis jatkaa puheenjohtajana ja lisäksi valitaan kolme varapuheenjohtajaa. Tärkeä asia on seuraavan WCCT-kilpailun valmistelu. Jäsenmailta on pyydetty teemaehdotuksia, joita käsitellään aluksi pienessä työryhmässä.

Juhlatapaaminen Andernachissa

Yksi perinteisimpiä tehtäväshakkitapaamisia on kokoontuminen Saksan Andernachiin. Tapaamisia on ollut kerran vuodessa, yleensä helatorstaina alkavana pitkänä viikonloppuna. Tänä vuonna oli peräti 40. kerta ja mukana muutama osanottaja, jotka ovat olleet joka tapahtumassa mukana. Andernach on varsin satushakkipainotteinen, onhan tapahtuman yksi taustavoima satushakin lipunkantaja, lehti nimeltä *feenschach*.

Miksi tapahtuma on Andernachissa? Siksi, että aikoinaan kaupunkiin muutti entisen Jugoslavian alueelta Zravko Maslar, etenkin apumateistaan tunnettu laatija. Hän piti kaupungissa pitkään ravintolaa, jossa tapaamiset pidettiin. Maslarin siirryttyä eläkkeelle kokoontumispaikka on vaihtunut, mutta kaupunki säilynyt samana. Tässäkin tapaamisessa iäkäs mestari, syntynyt 26.10.1932, oli aktiivisesti mukana. Hän muisti tavanneensa jo vuonna 1958 Piranissa Jan Hanneliuksen, joten ajallista perspektiiviä riitti. Lähikuukausina on luvassa Phenix-kirjasarjaan kuuluva teos Maslarin tehtävistä.

Paikalla oli 50–60 harrastajaa, useimmat tietysti Saksasta. Muitakin maita oli edustettuina: Ruotsista oli saapunut Kjell Widlert, Ranskasta Michel Caillaud ja Rene Millour, Italiasta Marco Bonavoglia, Iso-Britanniasta John Rice ja vaimonsa Ann, Hollannista Gerard Smits, Dirk Borst ja Dolf Wissmann.

Järjestelyistä päävastuun kantoi *feenschachin* päätoimittaja, monipuolinen ja työteliäs bernd ellinghoven. Hän haluaa nimensä kirjoitettavan pienillä alkukirjaimilla ja noudatamme tätä tapaa. Hänen kertomansa mukaan Andernachin tapahtumaan on ennen tätä vuotta osallistunut kaksi suomalaista, Henry Tanner ja Hannu Harkola. Jatkoa varten ellinghoven ja muut saksalaiset toivoivat mukaan lisää suomalaisia, ainakin nimet

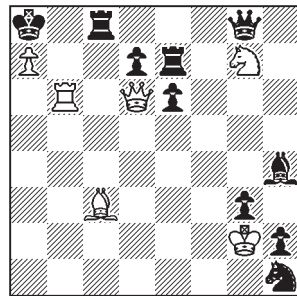
Harkola ja Heinonen mainittiin toivelistalla.

Ohjelma oli melko vapaa, pääpaino oli laadinnalla ja vapaalla yhdessäololla. Avaajaistilaisuudessa jaettiin tapahtuman esite, jossa oli ohjelmarunko ja laadintakilpailujen julistukset. Laadintakilpailuista toinen oli Rehm-teemaa esittäville tehtäville, mutta ei apupelitehtäville. Saksaksi tämä oli määritelty ”im direkten Spiel”. Asian teki ajankohtaiseksi äskettäin pidetty juhla-laadintakilpailu Hans-Peter Rehm 70 JT, joka oli tätä teemaa esittäville tehtäville. Rehm esitti itse avajaisissa esimerkkinä Grasemannin ja Kraemerin monisiirtoisen mattitehtävän, jossa teema esiintyy helposti ymmärrettävällä tavalla.

Ado Kraemer & Herbert Grasemann

1. kunniamaininta

Deutsche Schachzeitung 1957

7#

6+10

Rehm-teema edellyttää, että samalla linjalla on kaksi samankulkuista linjanappulaa, tässä tehtävässä Dg8 ja Tc8. Ensiksi toinen nappula tekee antikriittisen siirron (1.- Dxe8) toista linjanappulaa kohti ja kriittisen ruudun (f8) yli. Tämän jälkeen toinen linjanappula kyyditetään tälle ruudulle (2.- Tc2+, 3.- Txf2+ ja 4.- Tf8). Lopuksi ensinmainittu linjanappula siirtyy linjaa pitkin (5.- Dxb8) avaten linjan jälkimmäiselle linjanappulalle (6.- Txb8).

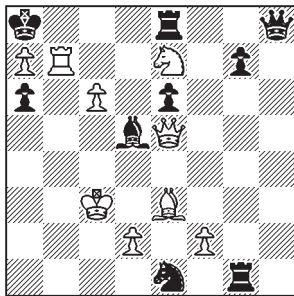
Lisätään tähän vielä valkean siirtoja, niin saadaan täydellinen ratkaisu. Ensiksi houkutus 1.Ld4? (2.Tb8+ Txb8 3.axb8D+ Dxb8 4.Da6+) Tc2+ 2.Lf2! Txf2+ 3.Kh3 Tf8! 4.Tb8+ Txb8 5.axb8D+ Dxb8 6.Da6+ Da7!

Ratkaisussa mustan 8. rivin upseerit pakotetaan toiseen järjestykseen kuin houkutuksessa: 1.Re8! (2.Tb8+) Dxe8 (jos 1.- Tcxe8 tai 1.- Tcxe8, niin 2.Ld4 johtaa nopeasti mattiin) 2.Ld4 (3.Tb8+ Txb8 4.axb8D+ Dxb8 5.Da6+) Tc2+ 3.Lf2! (sama uhkaus kuin siirtoa aikaisemmin) Txf2+ 4.Kh3 (5.T/Db8+) Tf8 5.Tb8+ Dxb8 6.axb8D+ Txb8 7.Da6#.

Hieno tehtävä, jota kannattaa tutkia!

Vaikka satushakkipainotteisessa tapahtumassa oltiinkin, niin perinteiset mattitehtävät olivat siis sallittuja. Hollantilais-suomalaisena yhteistyönä syntyi seuraava monisiirtoinen, jossa kyyditettävä musta linjanappula oli kuningatar.

Jorma Paavilainen & Dolf Wissmann erikoispalkinto Andernach TT 2014

7#

9+9

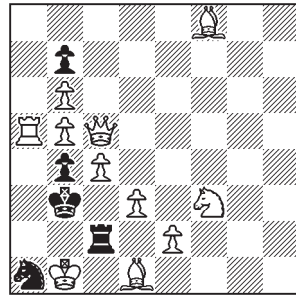
Houkutukset 1.Db8+? tai 1.Lf4? Dh3+ 2.f3 Dxf3+ 3.Le3 Df8! eivät johda päämäärään. Oikein on 1.Rg8! (2.T/Db8+) Txg8 (1.- Dxc8 2.Lf4 uhaten torjumattomasti Tb8+, joka johtaa mattiin 6. siirrossa) 2.Lf4 (3.Tb8+) Dh3+ 3.f3 Dxf3+ 4.Le3 (5.T/Db8+) Df8 5.Db8+! Dxb8 6.axb8D+ Txb8 7.Ta7#.

Ensimmäisen palkinnon vei Michel Caillaud itsematilla, jossa teema toteutuu kahdesti. Tässä parannettu muoto kilpai-

luun osallistuneesta tehtävästä. Näyttävä teemaesitys!

Michel Caillaud

1. palkinto Andernach TT 2014

i#9

11+5

1.Ld6! Kc3 2.De5+ Kb3 3.De7 Kc3 4.Lxb4+ Kb3 5.Ld6 Kc3 6.De5+ Kb3 7.Dc5 Kc3 8.Da3+ Rb3 9.Db2+ Txb2#

Toisesta laadintakilpailusta ei valitettavasti ole muistiinpanoja, mutta *feenschachin* lukijat saavat lukea siitä myöhemmin.

Sekä perjantai- että lauantai-iltana oli esitelmää. Aiheina oli mm. johtopelejä, vuoden minitehtävä (Wenigsteinerjahrespreis) ja vallankumouksellinen apumattilaatija. Viimeksimainitussa esitelmässä ellinghoven esitteli Viktoras Paliulioniksen tehtäviä.

Perjantaina oli varsin satushakkipainotteinen ratkaisukilpailu, jonka kohteet olivat *feenschachissa* myöhemmin julkaistavia ensipainoksia. Parhaiten niitä ratkoi Michel Caillaud, kukapa muukaan. Torstaina alkanut ohjelma päättyi sunnuntaina palkintojenjakoihin ja hyvästelyihin siinä toivossa, että tapaamiset jatkuvat.

Jäsenmaksut vuonna 2014

Muistithan maksaa jäsenmaksun. Pankki-siirto oli edellisen lehden välissä, mutta jos se on hukkunut, niin maksa 25 euroa tilille FI34 1443 3000 0418 86 käyttäen viitenumeroa 2600.

Raportti brittien kevätpäiviltä

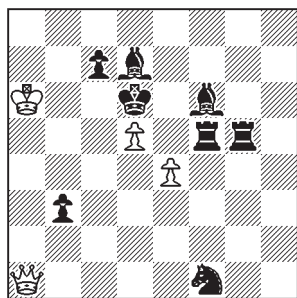
Viikonloppuna 11.–14. huhtikuuta järjestettiin Koillis-Englannissa sijaitsevan Newcastle'n Village-hotellissa Britannian tehtävähdistyksen BCPS:n kevätpäivät, joille osallistuin yhdessä useiden kokeneiden brittiniekkojen kanssa. Britti-isäntien vieraiksi olivat saapuneet Allan Bell Irlannista, Marco Bonavoglia Italiasta ja Jörg Kuhlmann Saksasta.

Viikonloppuun ohjelma koostui samanlaisista tapahtumista kuin vastaavissa tilaisuuksissa yleensäkin: ratkaisukilpailusta, lyhyistä esitelmistä ja laadinnasta. Lisäksi viikonloppuna pidettiin BCPS:n vuosikokous. Kokouksessa käytiin vilkasta keskustelua siitä, miten vasta-alkajia saataisiin houkutelua tehtävähakin pariin. Tämä tuntuu olevan tuttu aihe kaikkialla. Meille kerrottiin myös se hyvin kiinnostava uutinen, että brittilehti *The Problemist*n kaikki vanhat numerot on skannattu, ja yhdistyksen jäsenet saavat ne aikanaan luettavikseen yhdistyksen internetsivuilta!

Ratkaisukisassa kärkipaikan saivat odotusten mukaisesti Britannian ratkaisujoukkueen jäsenet Ian Watson ja David Friedgood, ja minä puolestani onnistuin välttämään täydellisen nöyryytyksen saamalla yli 10 pistettä. Pystytkö parempaan

G. Oblaszewski, S. Borodavkin

7.–9. kim. Parzuch 75 JT, 2012

a#2 4 ratkaisua 4+8

kuin ratkaisijoiden enemmistö löytämällä oheisen kahden siirron apumatin kaikki neljä ratkaisua?

Pikku luennoista muodostui hyvin kiinnostava kokonaisuus. Aluksi Jörg Kuhlman kertoi [satuehto] madonrei'istä. Sen jälkeen Michael Lipton esitteli projektiaan, jossa hän etsii ”parannuksia” vanhoihin kaksisiirtoisiin mattitehtäviin. Lipton painotti sitä, miten voimme todeta laatimisfilosofioiden ja konventioiden muuttuneen ajan myötä. Perinteisessä BCPS:n presidentin luennossaan Ian Watson laitto osanottajat aivoriiehen pohtimaan uusia laadintaideoita.

Lauantaina teimme hyvin mielenkiintoisen vierailun Cragside Houseen, kuningatar Viktorian aikaisen keksijän ja teollisuusmiehen lordi Armstrongin (1810–1900) kotitilalle. Tilan päärakennus on kuuluisa siitä, että se oli maailman ensimmäinen vesivoimasähköllä valaistu rakennus. Kannattaa lukea Wikipedia-artikkeli aiheesta.

Pikku luennot jatkuivat. Jim Grevatt esitteli hiljattain edesmenneen Tony Lewisin tehtäviä; niistä ollaan julkaisemassa kokoelmaa. Minulle luentosarjan kohokohta oli, kun John Rice kertoi yksityiskohtaisesti erään loistavan kaksisiirtoisensa syntyprosessista. Oma esitelmäni kuninkaallisista heinäsiirkoista tuntui uppoavan yleisöön hyvin, mikä ei kuitenkaan estänyt muutamaa heistä nukahtamasta luentoni aikana!

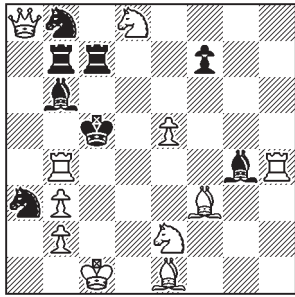
Laadintakilpailuja oli kaksi; toisen aiheena olivat – Jörgin luento pohjautuen – madonreitit ja toisessa vaadittiin, että tietyt siirrot esiintyvät ratkaisussa. Tällainen ehto on melko harvinainen laadintakilpailuissa. Vaadituista siirroista annettiin kaksi vaihtoehtoa: joko 1.- Ld7 2.Lf2 tai 1.- Ta7 2.Re4. Ei ollut kenellekään yllätys, että John Rice voitti molemmat laadintakilpailut!

Ryhtyessään esittämään jälkimmäisen kilpailun tuomiotaan Barry Barnes totesi

kilpailuun osallistuneiden tehtävien tason korkeaksi. Vasta kun hän oli esitellyt Johnin voittajatehtävän, ymmärsimme hänen tarkoittaneen *juuri tätä* tehtävää. Kukaan muu ei ollut saanut laadittua osallistumistehtävää!

John Rice

Palk. TT BCPS Weekend 2014

#2

11+8

1.Rc3! (uhk. 2.Ra4#)

1.- Ld7 2.Lf2#

1.- Ta7 2.Re4#

Ratkaisussa esiintyvät molemmat vaaditut siirtoparit!

Kuten olet huomannut, edellä on mainittu nimet Barry Barnes, John Rice ja Michael Lipton. Kun aikanaan totesin kaikkien kolmen osallistuvan tapahtumaan, minun oli ehdottomasti otettava mukaani kolmikon kirjoittama teos *The Two-move Chess Problem – Tradition and Development* vuodelta 1966. Kaikki antoivat suosiollisesti kirjaani omistuskirjoituksen ja tulivat näin varmaan-kin tehneeksi omistuskirjoitusennätyksen: kirjoittajakolmikko signeeraa teoksensa 48 vuotta sen julkaisemisen jälkeen!

Erinomainen viikonloppu sai mukavan päätöksen huomattessani, että minua lentokentältä kotiin kuljettaneessa taksissa olivat juuri sopivat rekisterikilvet: VIP 1.

Neal Turner

(suomennos: Henry Tanner)

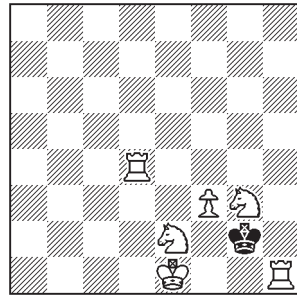
Kevätpäivät Satakunnassa

Jälleen kokoontui joukko aktiivisia niekkoja viettämään viikonloppua laadinnan, ratkaisemisen, esitelmien, keskustelujen ym merkeissä. Paikka oli 12.–13.4. jo kolmatta kertaa peräkkäin Anttilan tila Kokemäellä.

Ratkaisukilpailulla aloitettiin ja Neal Turnerin valitsemat tehtävät selvitti kolmessa tunnissa parhaiten Kari Karhunen. Kaikki 10 paikalla ollutta osallistuivat. Sunnuntaina oli ratkaistavana Henry Tannerin valitsemat 18 kaksisiirtoisminiatyyriä, joista näyte on sivulla 80. Noin 40 minuutissa 17 oikein saivat Harri Hurme, Kari Karhunen ja Kari Valtonen. Viimeinen tehtävä oli väärin, samoin kuin neljällä muulla. Sen ratkaisi oikein vain kaksi viimeiseksi jäänyttä!

Ivar Godal

Postsjakk 1965

2#

6+1

Pikalaadintakilpailu on ehkä tärkein viikonlopun ”ohjelmanumero”. Monet käyttävät siihen suuren osan illasta ja yöstä. Nyt oli aiheena Antti Parkkisen ehdottama linnoittuminen. Lopulta vain neljä tehtävää jäi yhteisesti tuomittaviksi ja parhaaksi arvioitiin kolmikon Parkkinen, Tanner & Mikael Grönroos apumatti.

Godalin tehtävän ratkaisu:

1.Rg1! (sp) Kxg3 2.Tg4#
nyl)

1.Te4? (sp) Kxf3 2.0-0#? (VTh1 on siirtty-

ENSIPAINOKSET – ORIGINALS

Tällä palstalla julkaistavat ensipainokset ottavat osaa lehden vuosikilpailuihin. Ratkaisukilpailusta sen sijaan on luovuttu, ST:n vuosikokouksen 2014 päätöksellä. Tässä lehdessä vielä viime vuoden viimeiset kilpailupisteet ja tehtävien ratkaisut.

Laatijoita pyydetään lähettämään tehtäviään osastojen toimittajille: mattitehtävät Mikael Grönroosille, apumatit Terho Marlolle, itsematit Johan Beijelle, satushakki- ja retrotehtävät Hannu Sokalle sekä lopputehtävät Pauli Perkonojalle.

Kommentit Terho Marlolle, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa (terho.marlo@hotmail.com).

Suurissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaatista houkutususta, **e** esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Apumateissa vaihdelma ilmaistaan asteriskilla, esim. a#2*.

Originals published in this section are eligible for the informal tourneys of the

magazine. However, the annual meeting of Suomen Tehtäväniekat in 2014 decided to end the solving competition of the original problems and studies published in Tehtäväniekka. The final solving points and solutions of the issue 6/2013 will be published in this issue.

Composers are requested to send their original compositions to the editors: direct mates to Mikael Grönroos; helpmates to Terho Marlo; selfmates to Johan Beije; fairies and retros to Hannu Sokka and studies to Pauli Perkonoja. All comments should be sent to Terho Marlo, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa, Finland (terho.marlo@hotmail.com).

*In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under the diagram means a thematic try, while **e** means setplay. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (=helpmate in two with setplay).*

Piece abbreviations are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight.

RATKAISJOILLE / DEAR SOLVERS

Ratkaisukilpailu Tehtäväniekka lehdessä on päättynyt. Kiitämme kaikkia siihen osallistuneita vuosien varrelta. Kommentteja ensipainoksiin saa ja kannattaa edelleen lähettää.

The solving competition has now finished. Tehtäväniekka magazine thanks all the participants during the past years. Comments to originals are still very welcome!

MATTITEHTÄVÄT – DIRECT MATES

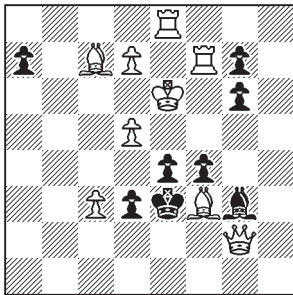
Mikael Grönroos, Savenottotie 10 C 8, 65280 Vaasa, Finland (mikael.gronroos@fimnet.fi)

Tuomarit – Judges: 2# 2013–2014: NN, 3# 2014–2015: NN, n# 2014–2015: NN

Tällä kertaa on tarjolla kaksi mattitehtävää. Arvostettu britti Barry Barnes on erikoistunut 2-siirtoisiin. Vaasalainen Seppo Praski on pitkästä aikaa ollut aktiivinen laatijana. Hänen mielialuettaan ovat juuri 3-siirtoiset mattitehtävät. Harri Hurme on tehnyt version

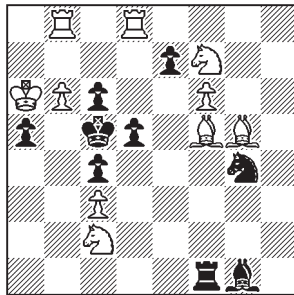
Sepon tehtävästä ja yhteistuumiin on päädytty laittamaan kuvio molemmista muodoista. Sepon alkuperäisessä muunnelmisto on rikkaampi, mutta Harrin versiossa on saatu pois alkuaseman torjumaton uhka 1.- Tbl ja 2.- Txb6+. Hyvää kesää lukijoille.

4157. Barry Barnes
GBR

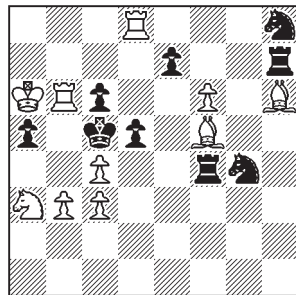
#2 hh 9+8

4158. Seppo Praski
Vaasa

3# 10+9

4158v Seppo Praski
versio Harri Hurme

3# ehh 10+9

MATTITEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 6/2013

4068. Šanšin 1.Lg4?A(2.De1B,Rc2C,Rf5#D), 1.- Lxd3! 1.De1!B(2.Lg4#A(2.Rc2?, Rf5?)) 1.- Rf4 2.Rc2#C(2.Rf5?) 1.- Ta2 2.Rf5#D(2.Rc2?) 1.- Lxd3 2.Lxd3# 1.- Rf3+ 2.Txf3#.

4069. Maleika 1.Rh7?(2.Dg5) 1.- Txd3!, 1.Kh6?(2.Dg5) 1.- Dh1! 1.- Txd3 2.Lxe6, 1.Rg6?(2.Df4) 1.- Tb4! 1.- Ld5/Lg4 2.Dh5/Df6, 1.dxe3?(2.Df4) 1.- Db4! 1.- Tb4/Ld5/Lg4 2.Lxe6/Dh5/Df6, 1.Rxe6!(2.Rd4) 1.- Tb4/

Txd3/Ld5/Lg4,Kxe6 2.Dg5/Df4/Dh3/Df6 (1.Tc4?(2.Df6) 1.- e4! 1.- Le4 2.dxe4).

4070. Perkonoja 1.Te1(2.Dc2+ Kf3 3.Dxf5+ Kg3 4.Lf2#), 1.- d4 2.Ld2+ Kd5 3.Db5+ Kd6 4.Lxb4#, 1.- f4 2.Lf2+ Kf5 3.Dh5+ Kf6 4.Lh4#, 1.- b3 2.Ld2+ Kd4 3.Db5 - 4.Lc3#, 1.- Re7(Rxh6) 2.Lg5+ Kd4 3.Rb7 ~/e4 4.Td1/Lf6#. 4 mattia lähettillä.

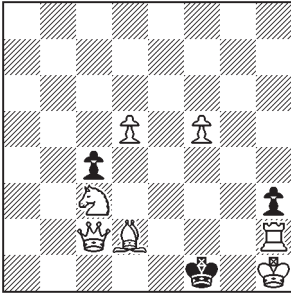
ITSEMATIT – SELFMATES

Johan Beije, Korenbloemweg 83, NL-1338 XT, Almere, Nederland (johan.beije@live.nl)
Tuomari – Judge: 2014–2015: NN

For this issue I offer you 3 selfmates to study by Milomir Babić from Serbia all having 2 solutions. When I receive a mail without diagram and getting your first impression of the sent originals from mail, I am mostly not so enthusiastic. Repeating mating moves and useless pawn moves to get pieces into place are most seen ingredients for this type of problems. But playing these problems on the board gave me a whole other view. I invite you reader, to pick-up your board and pieces and play these problems with me.

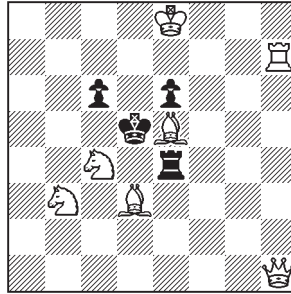
Tässä numerossa tutkittavaksi kolme itsematia Serbian Milomir Babićilta, kussakin kaksi ratkaisua. Kun sain postia ilman diagrammia ja muodostin ensivaikutelman lähetetyistä ensipainoksista, enimmäkseen en ollut erityisen innostunut. Toistuvat mattisiirrot ja hyödyttömät sotilassiirrot nappuloiden asettamiseksi paikoilleen ovat yleisimmin nähtyjä aineksia tämänkaltaisille tehtäville. Mutta kun kävin näitä tehtäviä läpi laudalla, sain kokonaan toisen näkökulman. Kehotan sinua tarttumaan lautaan ja nappuloihin ja pelaamaan nämä tehtävät kanssani.

4159. Milomir Babić
SRB

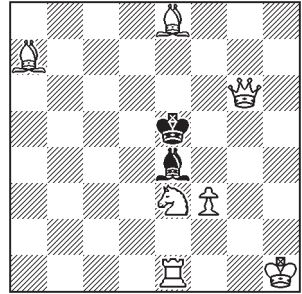
i#7 2 ratk. 7+3

4160. Milomir Babić
SRB

i#8 2 ratk. 7+4

4161. Milomir Babić
SRB

i#8 2 ratk. 7+2

ITSEMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 6/2013

4096. Dikusarov 1.Dxd3 (2.Dc2+ Lxc2#) 1.- Rxd3 2.Lc5+ Rb4#; 1.- Txd3 2.Rd4+ Txd4# 1.- Rce4 2.Rd2+ Rxd2#; 1.- Rge4 2.Dxc3+ Rxc3#; 1.- Tf5 2.Dd5+ Txd5#; (1.- Dg6 2.Dc2+ Dxc2#).

4097. Dowd 1.- Txb8#; 1.Tf5! f6 2.e7+ Kf7 3.Th7+ Tg7 4.Dxf6+ Kg8 5.Df7+ Txf7 6.Tg5+

Tg7 7.e8T+ Kf7 8.Kh5 Txb7# (author: Change of mate with Rook underpromotion)

4098. Dowd 1.Tb7! Kc5 2.Db6+ Kxc4 3.Db3+ Kc5 4.Tb5+ Kd6 5.Db4+ Kc7 6.Tb7+ Kc8 7.Tb8+ Kc7 8.Db7+ Kd6 9.Td8! Kc5! 10.Db5+ Kd6 11.Dc4 Txd8# (author: change of function between queen and rook)

LOPPUTEHTÄVÄT – STUDIES

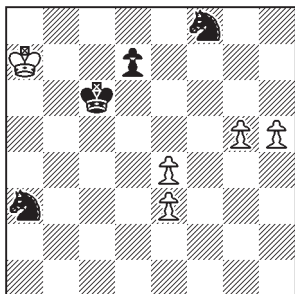
Pauli Perkonoja, Parolanpolku 12 B 20, 20360 Turku, Finland (kurka@saunalahti.fi)
Tuomari – Judge: 2014-2016: **Ed van de Gevel**

Lopputehtäväpöalsta aloittaa kolmella tehtävällä, joista viimeinen on korjaus ykkösnumerossa julkaistuun muotoon. Argentiinalaisvieraamme esittää varsin vaikeasti analysoitavia jatkoja. Ei mikään ratkaisukilpailukohde. Venäläistehtävä pohjautuu 6-nappulaisten tietokantaan. Kenties alkupelin olisi voinut esittää jotenkin muulla tavalla. Tässä ainakin alkusiirtoparin olisi voinut jättää pois. Heimosen tehtävässä korjaus (+mse6) estää osittain duaalit.

LOPPUTEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 6/2013

4071 Mazur Ratkaisu kaikessa lyhykäisyydessään kuuluu näin: 1.Lh5 Rf7 2.Lxf7+ Ka1 3.h8T (tämä jo riittää täysien pisteiden saamiseen, koska loppu on haja-ammuntaa. Laatiija ehdottaa...) 3.-Td1+ 4.Kxc2 Tc1+ 5.Kb3 Tb1+ 6.Ka3 ja tämä on teoreettinen voittoasema, matti tulee pisimmilläänkin alle 30 siirrosta. Voi tarkistaa www.shredchess.com ohjelmalla.

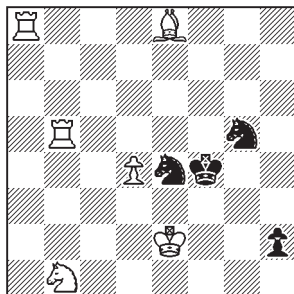
4162. Mario Guido Garcia
ARG

voitto (+)

5+4

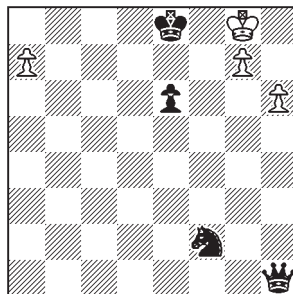
4163. Pavel Arestov
RUS

voitto (+)

6+4

4164. Arto Heimonen
Helsinki
versio 4156 TN 1/2014

voitto (+)

4+4

APUMATIT – HELPMATES

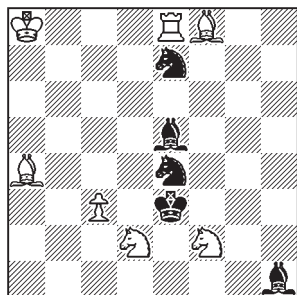
Terho Marlo, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa, Finland (terho.marlo@hotmail.com)
Tuomarit – Judges: a#2/h#2 2013–2014: NN, a#3/h#3 2014: NN, a#n/h#n 2014: NN

Tällä kertaa palstalla on useita aputoimittajan sähköpostistaan löytämiä laiminlyötyjä originaaleja, jotka nyt lopulta pääsevät julkisuuteen. Kiitos ja anteeksi! Hyvää kesän odottelua vapun raesateiden jälkeen, ja hyväksi lopuksi isot onnittelut Apusedälle!

This time we have too many originals that were found in editor's email, waiting. Sorry for this delay!

There was some thunderstorm in May Day, and hailstorms too, but summer is coming soon anyway. And before that it's time to congratulate Kari Valtonen, our legendary Apusetä!

4165. Christer Jonsson
SWE

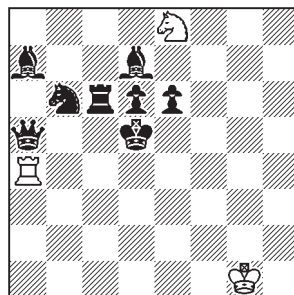

a#2

b) sc3→g3

7+5

4166. Zoran Nikolić
SRB

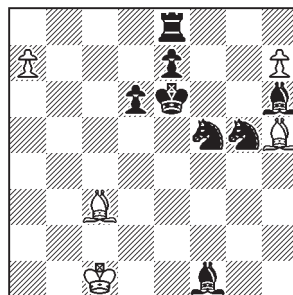
a#2

b) Re8→f2

3+8

c) Re8→f8 d) Re8→g2

4167. Dmitry Grintšenko
UKR

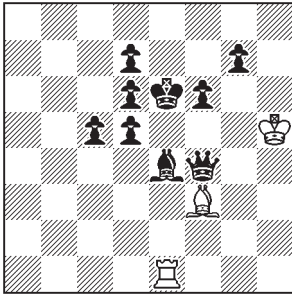
a#2

2.1.1.1

5+8

4168. Jorma Pitkänen

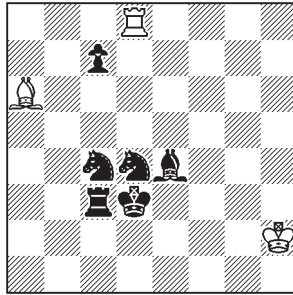
Lahti

a#2 3.1.1.1 3+9

4169. Christer Jonsson

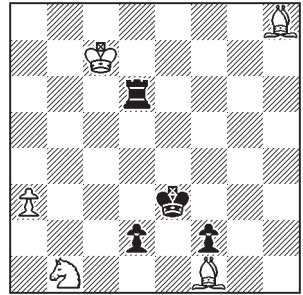
SWE

a#3 2.1.1... 3+6

4170. Unto Heinonen

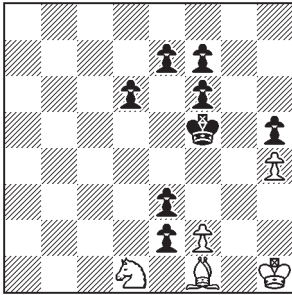
Helsinki

a#3 2.1.1... 5+4

4171. Christer Jonsson

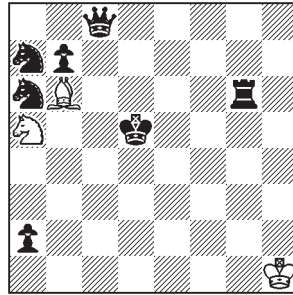
SWE

a#3 2.1.1... 5+8

4172. Zoran Nikolić

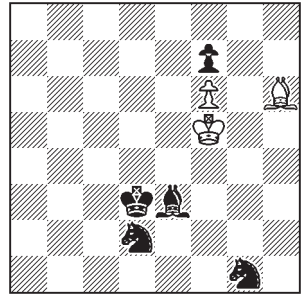
SRB

a#4 2.1.1... 3+7

4173. Milomir Babić

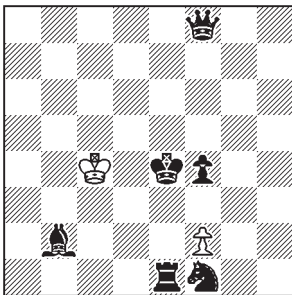
SRB

a#4½ 2.1.1... 3+5

4174. Milomir Babić

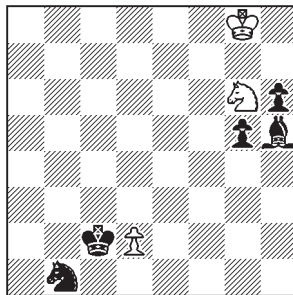
SRB

a#6 2+6

4175. Milomir Babić

SRB

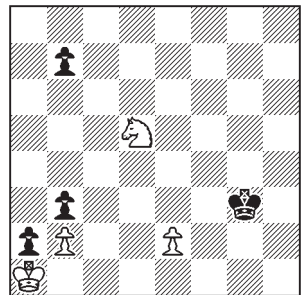

a#6 2.1.1... 3+5

4176. Jorma Pitkänen

Lahti

Omistus Kari Valtonen 60v

a#6 2.1.1... 4+4

APUMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 6/2013

4072. Dikusarov a) 1.d1L Tb4 2.Lxa4 Taxa4#; b) 1.e1L a5 2.Lxa5 Taxa5#; c) 1.f1L Tb2 2.Lb5 axb5#; d) 1.g1L a5 2.Lb6 axb6#.

4073. Ložek a) 1.Rd2 Rb2 2.Ke3 Lc5#; b) 1.Rd4 Rb6 2.Ke5 Ld6#. Miellyttävää peliä: mR ottaa pakoruudun ja mK siirtyy, vR katkaisee mustan upseerin linjan ja vL matittaa. Harmi vain että a):ssa vR myös suojaa vL-ruudun. (Janne Syväniemi)

4074. Parzuch a) 1.Ke5 Rd6 2.Rf4 Rf7#; b) 1.Ke4 Txd5 2.Tf4 Te5#. Mustan torni ja ratsu vuoroin kiinnittyvät ja vuoroin tukkivat. Valkean peli on köyhää. Sotilaat d4 ja d6 voi poistaa, jos siirretään vKc4:ään ja vRc8:aan (b: vTc8). B-muodon mallimatti häviää, mutta ei sitä ollut a-muodossakaan. (Hannu Harkola)

4075. Solja a) 1.Ke6 dxc8R 2.Kd7 Rf8#; b) 1.De7 fxe7 2.Ld8 exf8R#; c) 1.Re6 a7 2.Tb8+ axb8#. Nice echo (Romuald Lazowski) Batumi teemalla kolme ratsumattia, kolme valkeaa ratsukorotusta, erinomaista! (JS) F8-ratsun väri vaihtuu kolme kertaa. Tc1 pistää silmään, sen sijasta vaikka mRb4 ei olisi niin syrjässä. (HHa)

4076. Onkoud a) 1.Kc4 bxa3 2.Rd7 Dxf7#; b) 1.Ka4 bxc3 2.Rce6 Dd1#; c) 1.Kb4 b3 2.Rd3 Tb5#. Attractive twinning (RL) Huolimatta kaksostusten rakenteellisista heikkouksista, tämä on häikäisevä kolminkertainen valkoisen sotilaan, mustan kuninkaan ja mustan ratsun siirtobaletti, varsinkin mustan ratsun tekemät kolmen eri linjan katkot ovat nautittavaa ihasteltavaa. (JS)

4077. Piet 1.e3 Da4+ 2.Kd3 Rf4#; 1.c5 Rf4 2.Kc4 Da4#. Tukintasiirrolla musta samalla katkaisee ennakoita L:n linjan. Valkean siirtojärjestysvaihto. Mallimatit. (HHa) Vertailun vuoksi tehtävä, jossa mustan 1. siirrot ovat samansisältöisiä kuin 4077:ssä (mL:n linjan ennakkokatko mahdollistaa mK:n siirron shakitta). Mark Pevsner, *Šachová sklada* 1999: Kg1, Th7, Lg8, Lh8, Rb7, se5 - Kd4, Tc6, Tf4, Lb6, Re4, sa5, c7; 6+7; a#2, 2.1.1.1; rtk.: 1.Tf2 Tf7 2.Kd5 Td7# ja 1.Te5

Tg7 2.Kxe5 Tg5#. (HT)

4078. Grintšenko 1.Ka7 Lxc6 2.Ra8 Tb7#; 1.Kc8 Txb6 2.Rb8 Lb7#. mK siirtyy ja mR tukkii ruudun jota valkean upseeri pitää ensimmäisen siirron jälkeen, tukinta mahdollistaa linjankatkon, tyylipuhtaat mallimatit (JS) Dmitri Grintshenko ilmoittaa edeltäjän: Kc4 Tel Lal Le8 – Ke5 Tf4 Rd4 Re4 sd2 e7 g4 (4+7), a#2 2.1.1.1; 1.Kd6 Txe4 2.Re6 Le5# ja 1.Kf5 Lxd4 2.Rf6 Te5#; Zivko Janevski, 2700 *Boletim da UBP 77–78 1994*. Grintshenkolla on taloudellisempi muoto, mutta mekanismi tuntuikin liian hyvältä ollakseen löydetty vasta nyt!

4079. J-F.Carf 1.Tc6 Te6 2.Tc5 Td6#; 1. Ra4 Rd1 2.Rc5 Rc3#. Interesting R and R play (RL) Sotilaattomuus on ehkä hauskaa, mutta taloudellisempaa olisi suojata ruutu f6 sotilaalla g7 Tf5:n sijaan. Myös Lb5:n voi vaihtaa sotilaaksi kääntämällä lautaa. Peli on liian yksinkertaista. (HHa)

4080. J.Carf 1.De3 Rd4 2.cxd4 Rb4#; 1.Dd4 Re3 2.fxe3 Rc1#. Mustan on tukittava sekä d4 että e3. Siirto 2.cxd4 on valitettavasti myös suojattajättö. (HHa)

4081. Piet 1.gxh4 Tf3 2.g5 Rf6#; 1.gxh5 Tf4+ 2.Kg3 Rf5#. Zilahi (HT)

4082. Klipatšev 1.Dc4 Tc1 2.Kc6 Le4#; 1. De3 Tel 2.Ke6 Lxa2#. Hyvinkin miellyttävän analogisesti kaksi daamikiinnitystä estäen tornin/lähetin tulon lähetin mattilinjalle. (JS) **4083. Pitkänen** 1.h2 Rxc3 2.Kg3+ Re2#; 1. Dg3 Da8 2.Le3+ Rd2#. Valkea rakentaa patterin, joka torjuu mustan shakkauksen kaksoisshakilla. (HHa)

4084. Ivunin&Pankratjev 1.Dc2 Rxc1 2.d1T Txc2#; 1.De2 Lxf3 2.d1R Lxe2#. Yöpartijaa on vaikea niellä nykypäivänä. (JS)

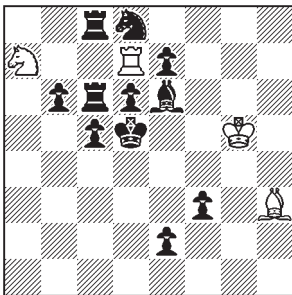
4085. Jonsson 1.Rc3 Tf2 2.Dd3 Tb6#; 1.Rd2 Tf3 2.Dc2 Ta6#. Hauska välipala, mutta vaatii jonkin verran tiettimistä. Ratsu ja daami katkovat omia tornilinjoi 2. ja 3. rivillä. (JS) Mustan tornilinjoi katkot, mutta valkean siirrot yksinkertaisia, kunhan siirretään oi-

keaa tornia. Valkean kuninkaan sijainti estää tehokkaasti sivuratkaisuja. (HHa)

4086. Onkoud 1.dxe5 Tf4 2.Kxe2 Dxe5#; 1. Txb4 Lb3 2.Kxd2 Dxb4#. Musta vapauttaa lyönnillä kuninkaalle ruudun ja raivaa vD:lle paikan, mutta valkean on katkaistava sinne mustan nappulan linja samalla suojaten pakoruutu. Musta ratsu d3 kiinnittyy kuninkaan siirtyessä. Voidaan poistaa Lf1 ja sf2, jos sijoitetaan ms esim. g7:ään. (HHa)

4087. Dikusarov 1.Tg6 Le2 2.Te6 Rc3#; 1.Tc2 Lg4 2.Tc4 Rf6#; 1.Te2 Lh5 2.Txe4 Lf7#. Very enjoyable helpmate (RL) Symmetriaa a8-h1 -akselilla, mutta neljäs ratkaisu 1.Tg4 Ld1... ei sentään onnistu. (HHa)

4088. Jonsson 1.- Rxc5 2.Kxc5 Ta6 3.Ld4 Ld6#; 1.- Txd5+ 2.Kxd5 Kf3 3.Ld4 Rb4#; 1.- Lxe5+ 2.Kxe5 Rc7 3.d4 Txe6#. YACZ - mitä olisi ensipainospalsta ilman! Aktiivisen ja passiivisen uhrauksen lyöntikarnevaalissa harmittaa vain tuo mL siirtotoisto... (JS) Valkean siirtojen sykliikka ontuu, sillä Kf3-siirron sijasta pitäisi siirtää lähettä. MD:n voi säästää:

4089. Harkola 1.Le6 e3 2.Td5 Rd6+ 3.Ke5 R2c4#; 1.Td4 g3 2.Ld5 Rc4 3.Ke4 Rfd6#. Hallittua Harmoniaa, valkeat ratsut samoihin ruutuihin, mutta eri valkea sotilas siirtyy ensimmäisessä siirrosta. Ja kaiken lisäksi ratsut tupla-Umnovina mustan lähetin ja tornin paikalle! Mustan analogia on myös täydellistä herkkupalana ensimmäinen siirto kriittisen ruudun ylitse ja toinen siirto Grimshawna

ko. ruutuun! (JS) Mustan katkot kriittisiin siirroin ovat myös tukintoja. Valkean siirrot mustan nappulan ruuduille vuorottelevat. Mallimatit. (HHa)

4090. Solja 1.Re7+ Kb6 2.Td7 Lb3+ 3.Kd6 Rb5#; 1.Le4 Rb5 2.Rc3+ Kb6 3.Kd5 Lb3#. Samat valkeat siirrot, miellyttävä tehtävä ja yllättävän hankala ratkottava. (JS) Valkean siirtojen sykliikka ilmavassa asemassa. Mustan Dg3 ja Th4 eivät vaikuta toiseen ratkaisuun. (HHa)

4091. Solja 1.Rxc5 Lxc6 2.Kd4 Le4 3.Te5 Re2#; 1.Tg8 Lxb7 2.Tg5 Rg6+ 3.Kf5 Lc8#. Ei selvää teemaa. Sotilas a5 on tarpeeton. (HHa)

4092. Onkoud 1.Lxc2 Lxe3 2.Lf5 Lf2 3.Le6 e4#; 1.Rxe2 Rxc4 2.Rd4 Rd2 3.Re6 c4#. Good L and R play (RL) Mustan tukkiva nappula joutuu kiinnittämään valkean sotilaan, jonka reitin raivaava valkea myös päästää. Sivuratkaisujen torjunta on vaatinut paljon tavaraa. (HHa)

4093. Jonsson 1.Ke6 Rf2 2.Kf5 Rxg4 3.Kxg4 Ld3 4.Kh3 Lf5#; 1.Tb4 Lc4 2.Kc6 Lb3 3.Kb5 Lxa4+ 4.Kxa4 Rc3#. Tässä kuviovirhe: sb2→c2. Valkearaivaa mK:lle ruudun uhrautuen ja mallimatti tehdään laidalla toisella upseerilla. Ei 1.- Lb5+? eikä 1.- Re3?. (HHa)

4094. Jones a) 1.Dg3 hxg3 2.h2 Kg2 3.Kxf5 Kf3 4.Te5 g4#; b) 1.Td3 exd3 2.e2+ Kf2 3.Ke5 Ke3 4.Dxf5 d4#. Hienot kameleontit, kerrankin kaksostehtävä jossa muutoksella on kiinnostava pointtinsa - mK pääsee molempiin mattiruutuihin yhdellä askeleella kummassakin muodossa, mutta shakin vuoksi toinen vaihtoehto ei käy. (JS) Mustan D ja T vaihtavat tehtäviä, toistomatit vierekkäisillä linjoilla. (HHa)

4095. Klipatšev 1.Ke6 Kc6 2.Kf7 Kd7 3.Kg8 Ke8 4.Lh8 Rd7 5.Tg7 Rf6#. Interesting aristocratic superminiature (RL) Useasta suunnasta löytyisi mattikuva, mutta mK:n täytyy tehdä viimeinen siirto ja tämä ei käy vK:lle. Siispä vain g8 käy. (JS)

SATUSHAKKI JA RETROT – FAIRIES AND RETROS

Hannu Sokka, Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku, Finland (hannu.sokka@saunalahti.fi)
Tuomari – Judge: 2014: NN

Uudet satutehtäväensipainokset eivät valitettavasti ehtineet tähän numeroon. Muutamia niistä löytyy omistustehtävinä Kari Valtoselle toisaalla tässä numerossa.

SATUSHAKKIENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 6/2013

- 4099. Heinonen** 1.g4 h5 2.Lh3 hxg4 3.Lxg4 Txx2 4.Rh3 e6 5.0-0 Txf2 6.Lxe6 Txe2 7.Txf7 Txd2 8.Txd7 Txc2 9.Txc7 Txb2 10.Txb7 Txa2 11.Txa7 Th2 12.Rf2 Th8 13.Txg7 Rh6 14.Kh2 Le7 15.Tg1 Lh4 16.Th1.
- 4100. Heinonen** 1.Kh2 14.Kxa4 25.Kf4 26.e3 30.e7 31.bxa3 36.a8R 38.Rxe8 39.Rf6 40.e8D 47.Dg3#.
- 4101. Heinonen** 1.h8R 3.Rxe5 4.Ke7 5.Kd6 6.Rxc6 7.a8L 10.Lxc4 11.La2 12.Lxd5 13.f8T 14.Txf4 15.Txb4 16.g8D 17.Dxg5 18.Dxd8 19.Dh4+ Kxh4=.
- 4102. Sokka** 1.Ruf8 exf8RU 2.Ld8 e7 3.Ke3 exd8RU#.
- 4103. Sokka** 1.Va2(+vsb2)b3 2.Va3(+vsa2)b4 3.Va4(+vsa3)b5 4.Va5(+vsa4)b6 5.Va6(+vsa5)b7 6.Va7(+vsa6)b8T 7.kVd1(+vsd2) Tb1#.
- 4104. Sokka** 1.Rg4=L (+msh2) 2.Lf3=T (+msg4) 3.Te3=D (+msf3) 4.Dc5=R (+mse3) 5.Rd3=L (+msc5) 6.Lc4=T (+msd3) 7.Txg4=D (+msc4) 8.Df5=R (+msg4) 9.Rd4=L (+msf5) 10.Lxe3=T (+msd4) 11.Te6=D#, 1.Rf3=L (+msh2) 2.Le4=T (+msf3) 3.Te2=D (+mse4) 4.Dc4=R (+mse2) 5.Re5=L (+msc4) 6.Lxg3=T (+mse5) 7.Tg1=D (+msg3) 8.Dd4=R 9.Rb5=L (+msd4) 10.Lxc4=T (+msb5) 11.Tc6=D#.
- 4105. Sokka** 1.Lc2 Ha1 2.Lh7 Ha5 3.Lc2 Hd3 4.Lxa4(KSa8) Ha3 5.Lc2 He3 6.Lxd3(Hd8) Hd2 7.Lh7 KSxg8-h8(Hg1) 8.Lc2 Hf4 9.Lh7 Hg5 10.Hg6 He3 11.Lg8 Hd2 12.Lf7 Hf4 13.He8 Hf8 14.He2 He1 15.Le8 Hd8 16.Ld7 Hd6 17.Le6 Hf6 18.He7 Hxe7(He1) 19.Hxe7(He8) Hd8 20.Lg8 Hf6 21.Hg5 Hh4 22.Lf7 Hf6 23.Lh5 KSxh5-h4(Ta8) 24.Td8
- He8 25.He7 Hxd8%.
- 4106. Pitkänen** a) 5.b8R 6.Rd7 7.Rf6 8.Rxh7 9.Rf6 10.Kf4 11.Kxg5 12.Rxg8 13.Kxg6 14.Kh7 15.Kh8 16.h7=; b) 5.c8L 6.Lf5 7.Kf4 8.Kg4 9.Lxg6 10.Lxh7 11.Lxg8 12.Kxg5 13.Kg6 14.Kh7 15.Kh8 16.h7=.
- 4107. Pitkänen** 1.g1L Tf2 2.f3 Th2+ 3.gxh2 Kg3 4.f2 Kf3 5.f4 Ke2 6.f3+ Kf1==.
- 4108. Tanner** 1.- gxh7 2.Rc6 hxg8L 3.Th1 Lh7 4.Ta1 Le4 5.Th1 Lxh1 6.Re5+ Ke4 7.Rf3 Lxf3 8.f5+ Kd5 9.g5 Lh5#.
- 4109. Tanner** 1.Rf6 Kb3 2.Re4 Kc2 3.Rc5 axb8T 4.Ta1 Txc8 5.Th1 Ta8 6.Ta1 Txa1 7.Da8 Txa8#
- 4110. Tanner** a) 1.- hxg8D 2.Th1 Kxh1 3.a5 Kg2 4.b5 Kh3 5.La6 Dh7 6.Da8 Db1 7.Dh1+ Dxh1 8.Lc8 Da8 9.d5+ Dxc8#; b) 1.- hxg8T 2.Th1 Kb2 3.Ta1 Kxa1 4.a5 Kb2 5.c5 Ka1 6.Db6 Txg7 7.Dh6 Tg1 8.Dc1+ Txc1 9.Lh6 Th1 10.Lc1 Th8#.
- 4111. Tanner** 1.- Kb2 2.Rb6 Kc3 3.Rd5+ Kd4 4.Rxf4 Ke5 5.Re6 f4 6.Rg5 fxe5 7.f5 gxf6 o.l. 8.h5 fxe7 9.b5 gxh8D 10.La6 Dxe5#.
- 4112. Tanner** 1.Rf6 Kb2 2.Re4 Kc1 3.Rg5 fxe5 4.h5 gxh6 o.l. 5.b5 hxg7 6.Th1+ Kd2 7.Th8 gxh8D 8.La6 Da1 9.Lh6+ Kel 10.Lc1 Dh8#.
- 4113. Tanner** 1.Txa2 Rd5 2.Ta8 Rb6 3.Ta1 Rxc8 4.Ta8 Ra7 5.Db8 Rc6 6.Ta1 Rxb8 7.Ta8 Ra6 8.Td8 Rxc7#; 1.- Ra4 2.Tc2 Rc3 3.h5 Rd5 4.Tc6 Rf4 5.Th6 Rg6 6.Th8 Rxf8 7.g5 Re6 8.Tf8 Rg7#; 1.- Re4 2.Ta8 Rg5 3.Ta1 Rxh7 4.Th1 Rxf8 5.Th8 Rh7 6.Tf8 Rg5 7.b5 Re6 8.La6 Rxg7#.

Ratkaisija	#	+ -	a#	i#,satu	6/13	2013	YHT
max.	9	5	69	74	157	584	
Mikko O. Aaltonen	4		33		37	78	233
Johan Beije	4		68		72	161	2123
Olli Heimo				46	46	155	5845
Unto Heinonen			69		69	120	5579
Romuald Lazowski	9	5	69	66	149	503	6258
Risto Nylund	9	2	38	3	52	132	376
Jouni Tolonen	2	5	55	5	67	67	67
Pentti Vähämäki	4		35		39	57	4571

ENSIPAINOSTEN RATKAISUT – SOLUTIONS TO ORIGINALS

4157. Barnes 1.Ld6?(2.Bc5) 1.- Lf2 2.Lxf4 1.- d2 2.De2 1.- exf3!(2.Kd6?) 1.Kd6?(2.Txe4) 1.- d2 2.De2 1.- Lf2!(2.Lxf4?) 1.Lb8!(2.Lxa7) 1.- Lf2 2.Lxf4 1.- exf3 2.Kd6 1.- d2 2.De2. vL tukkii vK:n siirron estäen vK:n mattisiirron ja päinvastoin.

4158. Praski 1.Tbc8! (2.Tc6+ Kxc6 3.Tc8#) 1.- Txf5 2.Lc1 - 3.La3# 1.- Lh2 2.Rd4 Te1/Lc7/ Re5 3.Txc6/Re6/Re6# 1.- Re5 2.Rxe5 - 3.Txc6# 1.- d4 2.Le4 Tf5/Txf6/Re5 3.Txc6/Td5/Td5# 1.- e6 2.Rd6 - 3.Rb7#.

4158v. Praski, versio Hurme esipeli 1.-Txf5 2.Kxa5! 3.b4#: 1.-dxc4 2.b4+ axb4 3.cxb4#, houkutus 1.Kb7? e5+! 2.Lxh7 Txf6! 1.Tc8? 1.-Kd6 2.Lxf4+; 1.-Re5 2.Tb5+; mutta 1.-dxc4! ratkaisu 1.Rb5! uhkaa (1.-Re5) 2.Txc6+ Kxc6/ Rxc6 3.Tc8#/Rxd5#; 1.-Txf5 2.Lc1! ~/cxb5 3.La3/Tc8#; 1.-dxc4 2.Rd4! Re5/Te4/Txd4 3.Re6#/Txc6#/cxd4#; (1.-e7~2.Lf8+).

4159. Babić 1.Lf4! Ke1 2.f6 Kf1 3.Dh7 Ke1 4.Dh4+ Kf1 5.Tf2+ Ke1 6.Tg2+ Kf1 7.Lh2 hxg2#; 1.Re2! c3 2.Lg5 Ke1 3.Rg1 Kf1 4.De4 c2 5.Tf2+ Kxf2 6.De2+ Kg3 7.Dg2+ hxg2#. In the first solution a very nice line clearance

by 2.f6 setting up the coming moves 3.Dh7 4.Dh4+. In the second solution the explanation offits key-move appears on the 7th move where it takes 2 flightsquares. And 2 different pieces sacrifices to force the mate.

4160. Babić shows us a black Rook to be the only mating material. How to get this in position? 1.Tc7! e5 2.Lh8! e5 3.Txc5+ Ke6 and now we bring the black rook into play 4.Dh3+ Tg4 5.Lh7 e4 6.Re3 Kd6 7.Rf5+ Ke6 8.Lg8+ Txe8#. Nice to see how the 7.Rf5+ has his influences on the position. It is covered by the white rook after black playing 5... e4, it unpins the black Rook so it can give mate. The second solution is less sophisticated as the first one and comes more in my story above. Black pawn moves to get white pieces into place without having any other reason. 1.Kd7! c5 2.Lf4 e5 3.Th6 exf4 (opens black R-line) 4.Kc8 f3 5.Dh5+ Te5 6.Df7+ Te6 7.Th5+ Kc6 8.De8+ Txe8#.

4161. Babić shows us a pinned black Bishop on e4. White King in the corner on h1 so the mating over the line a8-h1 is obvious, but how. 1.Rf1! Kf4 2.Df6+ Lf5 3.Dh6+ Kxf3

4.Lh5+ Lg4 5.Lg1 Lxh5 6.Df6 Kg4 7.Te4+ Kh3 8.Df3+ Lxf3#. And 1.Rf5! Kf4 2.Dg4+ Ke5 3.Lf7 Kf6 4.Dg6+ Ke5 5.Lg1 Kf4 6.Lh2+ Kxf3 7.Te3+ Kf2+ 8.Dg2+ Lxg2#. Note that in both solutions after 1... Kd5 2.Lf7+ Ke5 3.Lg1 Kf4 4.Lh2+ Kxf3 5.Te3+ Kf2+ 6.Dg2+ Lxg2#. A shorter variation off the second solution. (editor).

A matter of taste. Should these be divided into separate problems? It is an achievement to combine two long solutions in a single position, but the thematic unity is not very strong. (Joose Norri)

4162. Garcia 1.g6 Rb5+ 2.Kb8 d6 3.Kc8 i) Rd7 ii) 4.Kd8 iii) Re5 5.g7 iv) Rf7+ 6.Ke7 Rh6 7.Kf6 voittaan.

i) Ei 3.g7? Rd7+ 4.Kc8 Rf6 5.h6 Kb6 6.Kd8 Ra7! 7.Ke7 (7.h7 Rc6+ 8.Kc8 Rxh7=) 7.-Rg8+ tasapeli

ii) Oikeastaan päämuunnelmana palvelisi paremminkin 3.-Re6 4.g7 Ra7+ (hankalajatko 4.-Rxc7 5.h6 Re6 6.h7 Rc3 7.e5 Rd5 8.h8D Rb6+ 9.Kb8 Rd7+ 10.Ka7 dxe5 11.Ka6 Rec5+ 12.Ka5 Rb7+ 13.Kb4 Rd6 14.Da8 ja voittaa ilmoittaa laatija) 5.Kb8 Kb6 6.g8D Rc6+ 7.Kc8 Re7+ 8.Kd7 Rxc8 9.Kxe6 Kc6 10.e5! tämän ruudun tukkimiseksi mR:lta 10.-dxe5 11.Kf7 Rh6+ 12.Kg6 Rg8 13.e4 voittaan.

iii) Ei 4.h6? Ra7+ 5.Kd8 Re5 6.Ke8 Rxc6 7.Kf7 Re5+ 8.Kg7 Rb5 9.h7 Ra3 10.h8D Rac4 ja asemallinen tasapeli. Tai jos 4.g7? niin 4.-Rf6 5.h6 Kb6 6.Kd8 Ra7 =.

iv) Tässä käy myös pienduaali 5.Ke7 Rg4 6.g7 Rh6 7.Kf6.

Ratsut daamia vastaan on hankala loppupeli. Aina voitto ei ole saavutettavissa, kuten tässäkin tapauksessa käy selville.

4163. Arestov 1.Tf5+ i) Kxf5 2.Ld7+ Kf6 ii) 3.Th8 Rg3+ iii) 4.Kf2 h1D 5.Txh1 Rxh1+ 6.Kg2 Re4 7.Kxh1 ja näin on päästy 6-nappulaiseen loppuvaiheeseen 7.-Rg3+ 8.Kh2 iv) Re2 9.d5 Ke5 10.Lc6 Kd6 11.Lb7 v) Kc5 vi) 12.La8! Rf4 13.Rc3 voittaan, jos 13.-Rxd5 niin tietysti 14.Rxd5.

i) Yrityksessä 1.Ld7? h1D 2.Tf8+ Kg3 3.Tb3+

mK pääsee turvaan g2:een.

ii) Väistö g6:een vie mK:n pois tapahtumien keskipisteestä. Jos taas 2.-Kf4 niin 3.Tf8+ Kg3 4.Th8 Kg2 5.Lc6 h1D 6.Txh1 Kxh1 7.Ke3.

iii) Siirtovaihto 3.-h1D johtaa samaan.

iv) Muussa tapauksessa mR pääsee lyömään elintärkeän sotilaan.

v) Hieno siirto! Muut johtavat tasapeliin: 11.Kh1? Kc5=, 11.Rd2? Rc3 12.Rc4+ Kc5 13.Re3 Rxd5 14.Lxd5 Kd4=, 11.La8? Kc5! 12.Lb7 Kb6! 13.Lc8 Kc5 14.Le6 Rf4 15.Rc3 Rxe6 16.dxe6 Kd6=.

vi) Pisintä vastarintaa tarjoaisi 11.-Rd4, mutta silloin valkealla olisi valinnanvaraa.

Eniten tässä tehtävässä huomiota kiinnittää lähetin tarkat siirrot.

4164. Heimonen 1.Kh7 I 1.-Db1+ 2.Kh8 Db2 i) 3.a8D+ Kf7 ii) 4.Db7+ Dxb7 5.g8D+ Kf6 6.Dg7+ Dxc7+ 7.hxc7 voittaan, tai II 1.-De4+ 2.Kh8 IIa) Dd4 3.a8D+ Kf7 iii) 4.Da7+ Dxa7 5.g8D+ Kf6 6.Dg7+ Dxc7+ 7.hxc7 voittaan, tai tässä IIb) 2.-De5 3.a8D+ Kf7. Valitettavasti valkea voi tässä valita 4.Da7+, Df-+ välillä,

mikä johtaa loppuun 4.-Kg6 5.Dxf2 Kxh6 6.Dh4+ Kg6 7.Dg3+ Dxc3 8.g8D+ voittaan. i) 2.-Da1? 3.a8D+ Dxa8 4.g8D+ voittaa heti. ii) Tämän siirron tarkoitus on päästä h-sotilaan kimppeeseen, muussa tapauksessa valkean sotilaspari ratkaisee, kuten esitetään IIa)-muunnelmassa 2.-Dd4.

iii) ... ja tässä se tulee. Jos 3.-Kd7 niin 4.Db7+ Kd8 5.Da7! Df6 (5.-Dxa7 6.g8D+ ja D-vaihto ja 9.Kg7, tai 5.-Db2 6.Db8+) 6.h7 Rg4 (6.-Re4 7.Da8+) 7.Db8+ Kd7 (7.-Ke7 8.Db4+) 8.Db5+ Kd8 (muutoin R putoa) 9.Dg5! Dxc7 10.g8D+ voittaan. Tai jos tässä 4.-Kd6 niin esim. 5.Dc8 Db2 6.Df8+ Kd7 7.Df3 (valmistelee 8.h7, 9.Kg8. Ratsun saamiseksi apuun mustan täytyy pelata...) 7.-Dd4 mutta nyt shakit viistolinjalla b1-h7 eivät toimi, joten 8.Kh7 R-4g8D Rf6+ 10.Dxf6 Dxf6 11.Dg7+ ja valkea voittaa."

iii) ... ja tässä se tulee. Jos 3.-Kd7 niin 4.Db7+ Kd8 5.Da7! Df6 (5.-Dxa7 6.g8D+ ja D-vaihto ja 9.Kg7, tai 5.-Db2 6.Db8+) 6.h7 Rg4 (6.-Re4 7.Da8+) 7.Db8+ Kd7 (7.-Ke7 8.Db4+) 8.Db5+ Kd8 (muutoin R putoa) 9.Dg5! Dxc7 10.g8D+ voittaan. Tai jos tässä 4.-Kd6 niin esim. 5.Dc8 Db2 6.Df8+ Kd7 7.Df3 (valmistelee 8.h7, 9.Kg8. Ratsun saamiseksi apuun mustan täytyy pelata...) 7.-Dd4 mutta nyt shakit viistolinjalla b1-h7 eivät toimi, joten 8.Kh7 R-4g8D Rf6+ 10.Dxf6 Dxf6 11.Dg7+ ja valkea voittaa."

4165. Jonsson a) 1.Rc6 (Rd5?) Lb5 (Ld1?) 2.Rxf2 Lh6#, b) 1.Rd5 (Rc6?) Ld1 (Lb5?) 2.Rxd2 Lc5#. Te8 ja Le5 voidaan poistaa tar-

peettomina. Symmetria on aika vahva. (HHa)
4166. Nikolić a) 1.Tc5 Te4 2.Lc6 Rf6#; b) 1.Kc5 Tb4 2.Rd5 Rd3#; c) 1.Ke5 Tf4 2.Dd5 Rg6#; d) 1.e5 Tc4 2.Le6 Re3#. kameleontti-toistoa neljästi ja taloudellisesti, kaksostus tylsätkö, jospa saisi saman kahdella kakso-sella? (JS) Jokaisessa ratkaisussa eri nappula(t) tukkivat. Yhtenevät R-matit ruuduille c5, d5 ja e5. VK:n sijainti estää tehokkaasti sivurat-kaisuja. (HHa)

4167. Gritšenko 1.Lb5 a8R 2.Ld7 Rc7#; 1.Re3 h8R 2.Rd5 Lg4#. harmittavan epätasais-tasisältöä: mLe tuki toisessa ratkaisussa, kun taas mR tukkii molemmissa (vaihtaa paikkaa toisessa). Valkean pelissä vL jättää suojatta toisessa ratkaisussa, mutta ei toisessa. Eli vain 1. Re3 on mielenkiintoinen. (JS) Kovin yksinkertaiset ratkaisut. (HHa)

4168. Pitkänen 1.Dg3 Lxe4 2.Dg6+ Lxg6#; 1.Kf5 Tf1 2.De5 Lg4#; 1.d4 Le2 2.Lf5 Lc4#. kaksi tuttua kaksoisshakitusta T+L patterilla. Vaikka ei analogiaa kolmannessa ratkaisussa niin hauska eri ilmeinen matitus kun mD:n saa piiloon vain syöttämällä (JS) Kolme eri patterimattia L-siirroilla. Ensimmäinen vaatii mD:n eliminoinnin, muut onnistuvat kaksoisshakilla. (HHa)

4169. Jonsson 1.c6 Tb8! 2.Rc2 Tb5 3.R4e3 Td5#; 1.c5 Lc8! 2.Re3 Ld7 3.Rdc2 Lb5#. (1.c6 Lc8? 2.Re3 Ld7 3.Rdc2 Lb5#??; 1. c5 Tb8? 2.Rc2 Tb5 3.R4e3 Td5#??) pikanttia tempomaustetta vanhaan tuttuun kuvioon, harmillista toistuvat ratsusiirrot (JS) Mustan R-siirrot vaihtavat järjestystä. Duaalinvälttö mustan sotilaan katkaistessa valkean linjan mattisiirroissa. Taloudellinen. Matit turhan samanlaiset. Keskustella voi siitä, onko mTc3 parempi kuin vsb2. (HHa)

4170. Heinonen 1.d1L Rd2 2.Kxd2 Ld3 3.Ke1 Lc3#; 1.Td5 Ld4+ 2.Kxd4 Rxd2 3.Kc5 Rb3#. Zilahi on free squares; sacrifices to the bK; model mates. Uhraukset kuninkaan tyhjille ruuduille ovat hankalia laatia. (UH) Taas uusi mestariteos Untolta, zilahi aktiivisin uhrauksin ja kiinnostavin mattikuvin. Musta kaukotukkii ensimmäisellä siirroillaan ja mK

tekee kaksi siirtoa joista ensimmäisellään lyö uhratun valkean upseerin. Erityisesti valkean ratsun pakotus uhraukseen on hieno, toinen mahdollisuus kumoutuu siihen että ko. ruutu on mattiruutu. Taloudellisuus on erinomaista kun vs tarvitaan myös toisessa ratkaisussa. (JS)

4171. Jonsson 1.exd1T f4 2.Td5 La6 3.Ke6 Lc8#; 1.exf1R Kg2 2.Rg3 fxc3 3.Kg4 Rxe3#. Zilahi Jonsson iskee jälleen: miellyttävän erilaiset mattikuvat ja siirtojärjestyksen motiivoinnit, valkean peli ei niin yhtenäistä. (JS)
4172. Nikolić 1.Kd6 Lc5+ 2.Kc7 Rc4 3.Kb8 Ld6+ 4.Ka8 Rb6#; 1.Rb4 Rxb7 2.Kc4 Le3 3.Kb3 Rc5+ 4.Ka3 Lc1#. Tämä voisi sopia pikaratkaisukilpailuun... (Terho Marlo) rat-su ja lähetti katkivat toisilleen mattiruudun suojaksi, näppärä tehtävä (JS)

4173. Babić 1.- Lf8 2.Lh6 Lc5 3.Lg7 fxc7 4.Ke2 g8D 5.Kf3 Dg4#; 1.- Lf4 2.Lc5 Le5 3.Le7 fxe7 4.Kc4 e8D 5.Kd5 Db5#. miellyttävää siirtoanalogiaa, mattikuvien erilaisuus on miellyttävä haaste ratkaisijan kannalta (JS) Mustat ratsut voidaan korvata mustalla sotilaalla e5 ja saadaan miniatyyri. (HHa)

4174. Babić 1.Df5 Kb4! 2.Re3 Kb3 3.Rd5 Kc2 4.Le5 Kd2 5.Td1+Ke2 6.Td4 f3#. 6-siirtoiseksi komea suoritus saada siirtojärjestys yksikä-sitteiseksi tässä vK:n täsmävaelluksessa (JS) Mattipesän rakentamisen ainoa pointti on valkean temposiirto. (HHa)

4175. Babić 1.Lg4 d4 2.Kd3 d5 3.Le6 dxe6 4.Ke4 e7 5.Kf5 e8D 6.Kf6 Df7#; 1.Rc3 d3 2.Re4 dxe4 3.Kd3 e5 4.Ke4 Rf4 5.Kf5 Rd5 6.Kg6 Re7#. Lähetti tai ratsusyötetään valkoiselle sotilaalle, yllättävä matti ilman korotusta ja siksi vaikea hoksata korotusmattia. (JS) Rb1 on toisessa ratkaisussa tarpeeton. (HHa)

4176. Pitkänen 1.Kf2 e4 2.Ke2 e5 3.Kd3 e6 4.Kc4 e7 5.Kb5 e8D+ 6.Ka6 Da4#; 1.Kg4 e3 2.Kf5 e4+ 3.Ke6 e5 4.Kd7 e6+ 5.Kd8 e7+ 6.Kc8 e8D#. Omistus on oikein onnistunut. (TM) staattiset asemat vain kahdella liikkuvalla nappulalla ovat yleensä tylsiä, mutta tässä on hauska asemallinen löytö lyhyellä ja pitkällä excelsiorilla. (JS)

Summary

Our cover problem is dedicated to OTB Grandmaster Heikki Westerinen. He is internationally surely the best known Finnish chess player with a very long career, including 18 participations in Chess Olympiads! Westerinen, who turned 70 on April 27, 2014, has for a long time been a member of our society. The dedication problem has a strong symbolism with pieces in the initial position forming the letter W and the final position being, of course, the letter H. See p. 59.

The European Championship in solving took place in May in Igalo, Montenegro. The results, problems and solutions are on pages 52–59. For the Finnish team the ECSC was anything but a success.

The sudden death of Paul Valois is a loss to the international community of chess composers and obviously especially to the British Chess Problem Society. On p. 66 we have a short obituary and a problem by Paul.

The oldest member of our society, Eero Saarenheimo, turns 95 years on June 21, 2014. On p. 60 you can find his first published problem from the year 1935 and a nice dedication problem by Hannu Harkola. Saarenheimo is celebrated by a national composing competition, which is announced also on p. 60.

Grandmaster Kari Valtonen, who won the World Championship of solving in 1984, is a versatile and active problemist. In this issue we are able to enjoy the results of Kari's research on the en passant capture, see pp. 67–77.

Kari turned 60 in April 26, 2014. We have three dedication problems and three problems by Kari himself on pp. 61–63, accompanied by an article on Kari, his main achievements up to date and his meaning for the Finnish composing scene.

Aarne Dunder was born on June 11, 1914. As a composer he became known for his

studies, but this is only a small part of his life's work for chess. For example, Dunder edited chess columns for several decades, introducing several generations of Finns to chess composition. Henry Tanner remembers Aarne Dunder on p. 63–65 and shows three little known compositions by him.

Leo Valve is another Finnish problemist, who was born in 1914. His life ended already in 1952. On the back cover page of this issue you can find the photos of Dunder, Saarenheimo, Valve and Valtonen.

The study award of our magazine for studies published in 2003–2004 is on pp. 77–79. Because of unfortunate incidents the award by Ward Stoffelen was delayed, but better late than never!

On pp. 79–83 we have a subjective report on a problemist's life in Belgium, where the editor-in-chief of this magazine has settled for the time being. Compared with life in Finland, the new location allows an easier participation in composition events in Continental Europe. The report includes such events as Henk Hagedoorn solving competition in the Netherlands, Warsaw Grand Prix, the Dutch Chess Problem meeting in Nunspeet and the Belgrade Problem Chess Festival.

The latest international event before the start of the summer was the Andernach meeting in Germany. Targeted mainly for fairy chess enthusiasts, the meeting took place for the 40th time and our report on this pleasant gathering is on pp. 84–85.

The British Residential Weekend is a traditional event and was visited this year by Neal Turner. His report, translated into Finnish, is on pp. 86–87. The weekend included solving, composing, lectures and discussions.

The originals columns start on p. 88. This time we do not have fairy chess originals, but hopefully the next issue makes up for this. Please, contribute with your comments and original compositions!

The next issue is due to appear in autumn.

Leo Valve (1914–52)

Aarne Dunder (1914–88)

Eero Saarenheimo (1919–)

Kari Valtonen (1954–)